

CONCEPTVERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP MAANDAG 27 JUNI 2016 OM 19.30 UUR

Voorzitter: de heer B.B. Schneiders
Griffier: mevrouw J. Spier
Wethouders: de heer J. Botter, mevrouw J. Langenacker, mevrouw C.Y. Sikkema,
de heer M. Snoek en de heer J.K.N. van Spijk

Aanwezig zijn 39 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer J.M. Baaijens (Actiepartij), de heer R.H. Berkhout (GroenLinks Haarlem), de heer A.F. Bloem (SP), de heer J. Boer (VVD), de heer M.H. Brander (PvdA), mevrouw F.G. Cannegieter (D66), mevrouw A. Dekker (D66), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer M. El Aichi (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer F.H. Garretsen (SP), de heer M. de Groot (D66), de heer B. Gün (GroenLinks Haarlem), de heer W. van Haga (VVD), de heer G. Hulster (Actiepartij), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer R.G.J. de Jong (VVD), mevrouw J. van Ketel (SP), mevrouw S.K. Klazes (GroenLinks), mevrouw F. de Leeuw (Ouderenpartij Haarlem), de heer B. van Leeuwen (D66), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw D. van Loenen (PvdA), de heer D. Mohr (OFM), mevrouw S. Özogul (SP), de heer A.P.D. van den Raadt (Trots), mevrouw E. de Raadt (CDA), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer M.J.A.E. Rijssenbeek (D66), mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), mevrouw H.A. van der Smagt (VVD), de heer F.N.G. Smit (OPH), de heer P. Spijkerman (D66), mevrouw M.A. Sterenberg (VVD), de heer F.C. Visser (ChristenUnie), de heer J.J. Visser (CDA) en mevrouw L.C. van Zetten (HartvoorHaarlem)

Afwezig: -

1. KADERNOTA 2016
MEERJAREN-PERSPECTIEF GRONDEXPLOITATIES 2016-2020
FINANCIËLE VOORTGANGSRAPPORTAGE

De VOORZITTER: Dames en heren, ik zie dat iedereen binnen is, de vergadering is geopend. Hartelijk welkom allemaal, ook de mensen op de tribune. We beginnen straks met de Kadernota en die duurt tot en met donderdagavond met wel een paar kleine schorsingen om te slapen en te eten. Verder is er nog een bijzonderheid om te vermelden en dat is namelijk dat mevrouw Cannegieter vandaag jarig is. Van harte gefeliciteerd. Ik denk dat het een rondje in Koops wordt donderdagavond. Het hangt er wel een beetje vanaf hoe laat het wordt. Beschouwt u dit als een aansporing om het een beetje kort te houden.

Er zijn geen berichten van verhindering.

U weet het, bij de Kadernota hebben we altijd een mooie volgorde van groot naar klein, coalitiepartijen en niet-coalitiepartijen en dit alles leidt ertoe dat ik het woord graag geef aan de heer De Jong van de VVD.

Eerste termijn raad

De heer DE JONG: Dank u wel. Altijd fijn om de Kadernota te mogen aftrappen. We hadden eigenlijk besloten bij de Kadernota de coalitie opnieuw langs de liberale meetlat te leggen, maar ik heb daarvoor geen tijd gehad. De fractievoorzitters hebben het allemaal druk gehad. We hebben even overwogen om alle vice-fractievoorzitters vandaag het woord te laten doen, maar dat is niet gelukt. Eigenlijk is dat wel een beetje jammer. De liberale meetlat, u bent nog niet voor die test geslaagd dus dat gaan we ook niet doen. We hebben een andere waarde gezocht vandaag, een waarde die op mijzelf en die op mijn
27 juni 2016

raadsleden van toepassing is. Voor de coalitiepartijen is dat het land als geheel en die waarde is ambitie. Ambitie is de wil om ergens voor te gaan. Ambitie is de wil om een droom te realiseren. Ambitie is soms tegen de stroom ingaan, af en toe vallen en weer opstaan, ruzie maken en het weer bijleggen. Ambitie is echt ergens voor willen gaan. Ambitie betekent ook een risico nemen. Ambitie brengt mensen in beweging. Maar dan deze Kadernota. Die komt over als een volledige energielek. Een complete braindrain. Deze Kadernota leest als een zwart gat. Totale creatieve leegte waarin je wordt meegezogen. Geen creativiteit, geen inspiratie, geen doorzettingskracht, geen doorzettingsmacht, geen leiderschap. Hij doet me eigenlijk denken aan een foto van het college tijdens een uitje op het water. Wie stond er aan het roer? Gedeputeerde Van der Hoek. Elk raadslid verdient ons respect als hij of zij ergens vol voor gaat. Als iemand een schillenboer wil laten rondrijden, wat ik een buitengewoon slecht idee vind, dan heb ik toch respect voor dat raadslid, want die gaat ergens voor en die probeert een droom te realiseren. Ik heb ook respect voor elk raadslid, in dit geval de heer Boer die zich geloof ik drukker maakt over het parkeerbeleid dan dit college. De energie en de vasthoudendheid waarmee hij constant elk debat aangaat en steeds probeert mensen te overtuigen, die energie dwingt gewoon respect af. Respect heb ik ook voor de heer Smit van de Ouderenpartij, die ons voortdurend weet te overtuigen met zijn doorwongen financiële analyses en soms heel verrassende steun wanneer het gaat over de positie van homo's in de samenleving. Ik heb ook respect voor een wethouder die tegen een meerderheid van de raad durft te zeggen: "Deze motie is slecht. Ik voer die niet uit. Die kan niet, die werkt niet, ik voer die gewoon niet uit." Ik ben die wethouder nog niet tegengekomen maar misschien vanavond wel, want ik ga één wethouder die test voorleggen. Het college en de coalitie zitten in een grote financiële kramp. Het is prima om je zorg uit te spreken over de Haarlemse schuld en je financiële positie, maar we zijn van ver gekomen en het is altijd een slechte zaak als je geen geld meer durft uit te geven. Een coalitie die niet meer durft te investeren en dan wel geld vrijmaakt voor investeringen die in onze ogen vrij nutteloos zijn. Dat is jammer. In de vorige periode heeft de coalitie een investeringsplafond in het leven geroepen en die werkt eigenlijk uitstekend. Het kasstroomplafond doet dat niet. Het college heeft dat nu opnieuw in de Kadernota geschreven. Dat kasstroomplafond creëert eigenlijk een toekomstige investeringsprop en schuift financiële ellende naar de toekomst. Dat is niet solide. Het is niet de eerste keer dat het college dit opschrijft. Dan heb ik toch een vraag aan wethouder Van Spijk. Kan de wethouder van Financiën aangeven of het kasstroomplafond nu meer schade aanricht dan het opbrengt? Waarom, wethouder van Spijk, accepteert u financiële problemen in de toekomst – die investeringsprop waarover ik het net had – en waarover u overigens zelf ook schrijft dat daarover geen discussie bestaat? En waarom vindt de VVD voor het eerst geen overzicht van de hoogte van de schuld in deze kadernota? Dat is toch enigszins merkwaardig. We weten allemaal dat de schuld nu ongeveer moet pieken en plotseling is de tabel verdwenen. Wat verbergt u? Laten we niet vergeten dat deze raad ook heeft besloten dat achterstallig onderhoud een schuld aan de stad is. En ook hier geeft het college aan dat de kwaliteit in grote delen van de stad onvoldoende is: onder het niveau dat door de raad is vastgesteld. Waarom, mevrouw Sikkema, laat u dit gebeuren? Waarom bent u tevreden met meer storingen, meer achterstallig onderhoud, onveilige situaties voor weggebruikers en waarom accepteert u het dat naar meer dan 3500 bomen niet wordt omgekeken? Is geld nu werkelijk het probleem? Mag ik u herinneren aan de businesscase DAB oftewel de invoering van de duobakken waar de VVD altijd al tegen was? Kunt u aangeven wat al uw plannen en mislukte invoering van het beleid op dit terrein de gemeente heeft gekost? Hoeveel kapitaal, op andere terreinen broodnodig, is hierbij vernietigd?

De doorgedraaide Haarlemse kijk op schuld, een staaltje zelfkastijding dat zijn weerga niet kent, heeft zelfs onze buur, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, van ons vervreemd. Jarenlang heeft Haarlem zichzelf met verve gepresenteerd als een failliete boedel en als

de buurgemeente dan zegt: “Haarlem, u bent een failliete boedel”, zegt het college ineens dat dat wel reuze meevalt. Feit is dat u de onderhandelingen niet goed heeft gedaan. Haarlem, topstad en topkandidaat, is gepasseerd. Voorzitter, hoe heeft u het zo ver kunnen laten komen? Is dit nu de ambitie van dit college? Haarlem als stadje in de provincie. Hoe moeilijk is het om ook op dit terrein zelfbewust en ambitieus te zijn? Meer ambitie. De grenzen staan wagenwijd open. Migranten, vluchtelingen, asielzoekers, statushouders, we hebben ermee te maken. Maanden- en maandenlang vraagt de VVD, en ik niet alleen, ook andere partijen in deze raad, om een Integratienota. Wat gaat u doen, wethouder Langenacker, om vol in te zetten op integratie, op taalbeheersing, op werk, op Nederlandse normen en waarden ook van allochtone Haarlemmers, op participatie, op huisvesting, op zorg of misschien wel op de boel bij elkaar houden. Wat gaat het kosten en wat zijn de maatschappelijke en financiële kosten en hoe transparant bent u daarin? Wat heeft u gedaan, wethouder Langenacker? U heeft een sociaal plan gepresenteerd waarin u het Haarlem Sociaal en het inkomensbeleid uitrolt over deze groep. Dat is volstrekt onder de maat. De hele raad heeft zo’n beetje gezegd dat u uw huiswerk over moest doen en dat u met een fatsoenlijke Integratienota moest komen. Waar is uw drive, wethouder Langenacker, op dit terrein? U weet toch van de multiculturele mislukkingen uit het verleden en juist uw partij weet dat donders goed. Waarom neemt u dan genoegen met dit stuk? Waarom bent u niet met een nieuw stuk gekomen nog voor de Kadernota zoals beloofd? En concreet, wat gaat u meer doen dan een obligaat normen- en waardenpraatje voor alle nieuwe Haarlemmers? Ik lees zaterdag in de krant dat maar liefst 30% van de vluchtelingen met een verblijfsstatus niet bemiddelbaar is naar werk en dat 50% het inburgeringsexamen niet op tijd haalt. Vooral die 30%, linea recta de bijstand in. Wat gaat u daaraan doen?

Respect heb ik ook voor het optreden van mevrouw Sikkema in het Thorbecke café. U kruist niet alleen de degens met de heer Boer in de raadzaal, maar ook in het hol van de leeuw en dat vinden wij wel heel erg stoer van u. Daaruit blijkt toch wel dat de heer Boer en u eigenlijk een diepe onderlinge verbondenheid kennen. In deze periode bent u gewoon tot elkaar veroordeeld. Maar dat laat onverlet dat zelfs ik, en dat zegt heel wat, volstrekt ontevreden ben met de parkeerplannen die u heeft gepresenteerd. Wat u ook zegt, deze plannen zijn enkel financieel gemotiveerd. U heeft geen geld, u ziet geld bij de parkeerder, u wilt hun geld. 19,5 miljoen euro per jaar halen we binnen bij de parkeerder, maar dat is niet genoeg. Het moet meer, meer, meer. Economisme noemt uw partij dat volgens mij. Alles terugbrengen tot een eenvoudige, financiële rekensom. Democratisch besloten zegt u zelf dus wat u betreft voor de eeuwigheid vaststaand. Geld als god, belangrijker dan de mantelzorger die voor zijn zieke ouders zorgt in het weekend of de kerkbezoeker op zondag. Ik heb geen vraag over dit onderwerp aan de wethouder. Zoals u weet steunt de VVD het referendum. De VVD legt de vraag over het moderniseren van parkeren direct neer bij de Haarlemse burger. Ik ben verheugd u te kunnen meedelen dat de eerste tranche handtekeningen inmiddels ruimschoots binnen is. Het wachten is nu op installatie van een referendumcommissie. Mooie kritiek op ons referendum vanuit onze vrienden van GroenLinks. Het zou oneigenlijk zijn en ook heel duur. Voorzitter, ook hier geldt dat u het niet met de VVD eens hoeft te zijn, u hoeft het niet met het referendum eens te zijn, maar het zou absurd zijn om onze democratische instrumenten over te laten aan de broeders van GroenLinks. We zijn natuurlijk niet gek. Maar ik kan u wel wat tips geven. Voor een partij die zegt te staan voor duurzaamheid en groen is uw optreden betreuenswaardig. U laat de afgelopen jaren weinig zien. In Haarlem is de VVD groener dan GroenLinks. En u weet dat en daarom kijkt u zo boos naar mij.

Mevrouw HUYSSSE: Volgens mij kijkt de VVD veel bozer naar ons dan wij naar de VVD. Wij kijken altijd vriendelijk – en verbaasd – naar de overkant.

De VOORZITTER: Vanuit deze post zie ik ook niet zo veel boze gezichten.

De heer DE JONG: Je moet er recht tegenover zitten, voorzitter. Dan vallen de schellen u van uw ogen.

De VOORZITTER: Het is toch een teken aan de wand dat u nu niemand boos krijgt. Gaat u verder.

De heer DE JONG: Dat gaat nog wel lukken. Ik heb nog vrij vervelende vragen over Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

De heer AZANNAY: U verbaast me, mijnheer De Jong. Ik heb de afgelopen twee jaar juist met sympathie samen met D66 een mooi initiatief gepresenteerd. Zo boos ben ik ook niet.

De heer DE JONG: U bent inderdaad de spreekwoordelijke uitzondering op de regel. Ik draag u een bijzonder warm hart toe en wij kunnen prima samenwerken. Ik bedoelde de anderen. Hoe meer naar links, hoe moeilijker het wordt.

Voorzitter, kan wethouder Botter aangeven of hij volledige uitvoering gaat geven aan de moties die in de raad van Haarlem zijn aangenomen met de strekking dat niemand op straat slaapt? Kunt u mij aangeven waar voor dit college de grens ligt? Wanneer slaapt iemand wel op straat, hoeveel uitgeprocedeerde asielzoekers gaan wij opvangen of bent u bereid op te vangen en hoe lang wilt u een overloopputje zijn van gesloten opvang in Amsterdam? Zegt u ja of nee tegen de uitvoering van deze moties?

De VVD heeft in het verleden ingestemd met het idee van een schoon en leefbaar huis. U kent de problematiek. Dat is ook voor de VVD ongemakkelijk. Wethouder Botter, u bent toch niet werkelijk van plan om in uitgebreide semantische, juridische, bestuurlijke of, erger nog, ambtelijke haarkloverij te vervallen? Waarom niet simpelweg onze vrienden van de SP volgen? En ik moet ook een compliment geven aan het CDA want mevrouw De Raadt heeft hier uitstekend werk verricht. Er zijn ruimhartiger oplossingen dan nu gewoon de wet volgen. Wij zullen een aantal moties van diverse partijen steunen die zonder het uitstekende voorwerk van mevrouw De Raadt en de heer Garretsen niet tot stand zouden zijn gekomen. Ze hebben goed werk verricht in het oplossen van de problematiek inzake die huishoudelijke hulp. We zijn wel blij met wethouder Botter in het college. Ervaring heeft haar intrede gedaan. Het gemeentelijk vastgoed lijkt nu eindelijk in goede handen te zijn. Wethouder Botter is opvallend goed van start gegaan. De VVD vertrouwt erop dat de heer Botter het verkwaselen van het Haarlems erfgoed heeft stopgezet. De eerste tekenen zijn in elk geval hoopgevend.

Wat betreft de ambitie op het terrein van stedelijke ontwikkeling heeft de VVD minder vertrouwen. Nu ga ik de heer Van Haga citeren: “De Stadskweektuin wordt weggegeven in een soort montessoristuij; het culturele centrum De Egelantier is de nek omgedraaid; het Slachthuis ligt nog steeds braak; er gebeurt helemaal niets op de Nieuwe Energie en het 300.000 m² bouwprogramma op de Oost Radiaal staat nog steeds niet op het netvlies van wethouder Van Spijk.”

Wij zijn de dertiende stad van Nederland. Afrondend zie ik dat er eentje in het college wél ambitie heeft en dat is de burgemeester. Hij heeft een nieuwe baan als voorzitter van het VSB Cultuurfonds. Over twee jaar zijn er weer verkiezingen en hopelijk is het politieke landschap dan weer anders. Waarschijnlijk wel. We weten allemaal dat mevrouw Van Zetten de verkiezingen gaat winnen. De VVD wil een college en een coalitie die wel wat van Haarlem willen maken en wethouders die de stad mooier, schoner, veiliger en duurzamer willen maken. Met meer banen, meer bomen, goed onderhouden wegen en een hogere kwaliteit van leven dan nu. Toch hebben wij soms ook een beetje een christelijke inborst. Op de valreep kregen we nog een prachtige motie aangereikt van de heer Van Haga. Die motie heet Basiliek Sint Bavo op de kaart. We moeten opletten dat de heer Visser van de ChristenUnie er niet met deze motie vandoor

gaat. Wij constateren feitelijk dat de kathedraal basiliek Sint Bavo vergelijkbaar is met de Sagrada Familia in Barcelona, de Sacre Coeur in Parijs en de Westminster Cathedral in Londen. Ze komen nog wat geld te kort en de heer Van Haga heeft een voorstel gedaan om aan dit erfgoed dat zo belangrijk is en eigenlijk valt onder de categorie monumenten, erfgoed en achterstallig onderhoud, een financiële bijdrage te leveren. De motie wordt zo rondgestuurd.

Motie Basiliek Sint Bavo op de kaart

De Haarlemse gemeenteraad in vergadering bijeen op 27 juni 2016, constaterende dat:

- De kathedrale basiliek Sint Bavo in Haarlem vergelijkbaar is met de Sagrada Familia in Barcelona, de Sacre Coeur in Parijs en de Westminster Cathedral in Londen.

overwegende dat:

- Er dringend 1.500.000 euro nodig is voor de restauratie van onder andere de tweede toren;

draagt het college van B en W op

- Dit geld vrij te maken en bij te dragen aan de restauratie;
- Als dekking hiervoor uiteindelijk het btw-belastingvoordeel te gebruiken dat is ontstaan door het recente arrest van het Europees Hof of een andere door het college te vinden dekking;
- Voorlopig deze uitgave te dekken uit de Algemene reserve.

En gaat over tot de orde van de dag.

Tot zover de eerste termijn van de liberale fractie.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik werd net aangesproken. De heer De Jong is bang dat ik er met zijn motie vandoor zou gaan. Ik had inderdaad een motie rondgestuurd. Dat was omdat ik niet wist dat u al een motie had. Ik heb begrepen dat u zelfs een dekking heeft gevonden. Ik ben benieuwd of u daarover nog iets wilt zeggen. Als u een solide dekking kunt presenteren, dan ga ik natuurlijk geen motie indienen want dan steun ik u uiteraard van harte. Dan hoop ik ook dat u een oproep doet aan uw eigen bewindspersonen bij het Rijk om meer geld voor cultureel erfgoed ter beschikking te stellen. Dit is niet alleen een probleem in Haarlem, maar in heel veel steden. Gaat u dat doen?

De heer DE JONG: Dat ga ik niet doen. Daar heb ik ook helemaal geen zin in. Het is hier een Haarlems probleem. Wij moeten trots zijn op het erfgoed dat we hier hebben. De dekking is gewoon een beetje lastig, dat geef ik ook wel toe. Wij komen uiteindelijk met een btw-belastingvoorstel om daarvoor te gebruiken. Dat is ontstaan door het recente arrest van het Europees Hof. Op zich is het niet zo raar. Je moet gewoon geld durven uitgeven en niet met z'n allen in een financiële kramp vervallen. Er is geld genoeg. Dan zou ik nog een ding willen toevoegen. Het verkiezingsprogramma van de VVD had een hele mooie financiële onderbouwing en die snijdt ook hout. Een van de dingen was om nu gewoon de subsidies en de materiele lasten niet te indexeren. Wat er leuk is aan deze Kadernota, is te zien wat het college nu doet. Bijna niemand weet het, maar de kaasschaaf gaat er gewoon weer overheen. De indexaties zijn maar halve subsidies. Materiele uitgaven. U legt de problemen voor een groot deel weer terug bij de stad. En daar horen ze ook.

De heer FRITZ: Ik zou bijna zeggen: een nieuwe lente, een nieuw verhaal. Elke lente een ander verhaal. Precies een jaar geleden bespraken we ook de Kadernota en precies een 27 juni 2016

jaar geleden kwam de VVD met overigens ook een goed verhaal, maar dat verhaal was totaal anders. Het verhaal was toen dat er fors extra bezuinigd moest worden om de schuld af te lossen. Die schuld is het grootste probleem van Haarlem. Daarvoor moest geloof ik 10 miljoen euro extra worden bezuinigd. Dat is gesteund door de SP. Een jaar later is de schuld geen probleem meer?

De heer DE JONG: Nee. Ik heb heel duidelijk gezegd dat je niet in een financiële kramp moet schieten. Ik vind de schuld nog steeds een probleem. Ik ben nog steeds voorstander van aanvullende bezuinigingen. Ik vind uiteindelijk de bezuinigingsoperatie van de afgelopen zes jaar een zegen. Iedereen die loopt te huilen dat hij het zo moeilijk heeft gehad – ach, die hele bezuinigingsactie is toch relatief pijnloos gedaan. Bezuinigen zou een soort voortdurende exercitie moeten zijn. Daarop kun je geld verdienen. Waarop ik hier nu wijs, is de kramp van het kasstroomplafond en de problemen in de toekomst die deze wethouder veroorzaakt. Dat vind ik ernstiger dan de schuld op dit moment.

De heer FRITZ: Vorig jaar bij de Kadernota heb ik de SP verweten een soort VVD-light te zijn op dit punt. Dat zal ik u vandaag niet verwijten, maar ik constateer dat de VVD een soort PvdA-light aan het worden is. Daarmee wil ik u graag complimenteren.

De heer DE JONG: Dat lijkt me toch sterk.

Mevrouw HUYSSSE: Ik ben een beetje verbaasd dat de VVD constateert dat er geld genoeg is terwijl ze in hetzelfde betoog vertelt dat er een megaschuld is. Ik weet niet hoe dat met elkaar valt te rijmen.

De heer DE JONG: Keuzes maken, mevrouw Huisse. Gewoon keuzes maken. Een Tolhuisbrug hoeft je niet te bouwen. De kathedraal kun je wel onderhouden. Gewoon keuzes maken.

Mevrouw HUYSSSE: Maar uiteindelijk wilt u toch ook van die schulden af? Of niet soms?

De heer DE JONG: Ik heb gezegd dat een investeringsplafond prima werkt. Een kasstroomplafond niet. Uw partij en uw college creëert op den duur problemen. Die vraag heb ik nu bij de wethouder der Financien neergelegd.

Mevrouw LEITNER: Ik kan me herinneren dat bij de begroting afgelopen jaar toen ik de motie indiende om het kasstroomplafond per jaar te beoordelen en niet per vijf jaar, dat u mij complimenteerde met die hele goede opmerking. U vond dat een heel goed idee. Bent u van gedachten veranderd?

De heer DE JONG: Dat was dan waarschijnlijk de enige opmerking. Ik weet niet wat daar precies is gebeurd. Ik weet dat het college zelf al heel lang schrijft dat het kasstroomplafond eigenlijk niet goed functioneert en dat de problemen in de toekomst alleen maar groter worden. U zult uiteindelijk zelf die Kadernota moeten duiden. Het staat er verschillende malen in. Bij de Begroting, bij de vorige Kadernota. Er worden allemaal trucjes bedacht om investeringen onder het kasstroomplafond uit te halen. Er wordt doorgeschoven, er wordt gemanipuleerd. Het is niet transparant. De investeringen potten we op voor de toekomst. De volgende coalitie mag het oplossen.

De heer VAN DRIEL: De heer De Jong vroeg zich af waar de schuld in de Kadernota was gebleven. Nu zou ik kunnen zeggen dat het door deze coalitie komt dat die verdwenen is. Maar dat zou wel een beetje makkelijk zijn. Eerder zei ik ook al dat die schuld er is gekomen door u opvolgende colleges. Los daarvan, u noemt heel veel dingen

die u mist. U heeft het zelfs over een energielek, de braindrain. U noemt het een creatieve leegte. Maar ik heb toch in uw verhaal een beetje gemist wat nu de kern van uw ambitie is. Wat is nu de ambitie van de VVD? Kunt u dat nog even kort schetsen?

De heer DE JONG: Dat kan ik zeker schetsen. Als ik het voor het zeggen had, dan zou ik het verkiezingsprogramma van de VVD uitvoeren. Dat is echter geen werkelijkheid. Ik sta twee jaar af van coalitiedeelname en nog minstens twee jaar af aan de andere kant van coalitiedeelname. De ambitie van de VVD op dit moment is een uitstekende oppositiepartij te zijn die anderen het vuur na aan de schenen legt, die daar waar nodig met alternatieven komt wanneer het gaat over het homo-initiatief, wanneer het gaat over parkeren, wanneer het gaat over andere zaken. Dat is de ambitie die de VVD heeft op dit moment.

Mevrouw HUYSSSE: De heer De Jong refereert eraan dat hij alternatieven aanbiedt waar nodig. Dan was dat blijkbaar nooit nodig, want ik heb eigenlijk nog nooit alternatieven gezien.

De heer DE JONG: Op welk terrein bedoelt u? Er gebeurt genoeg. Pak het parkeren. Het alternatief is dat die 1 miljoen euro van tafel moet. Dat is nog vrij gemakkelijk. Het alternatief is dat u zich gewoon door geld laat leiden en wij niet. Een alternatief is dat wij de vraag neerleggen bij de Haarlemse burger om te kijken waarom u dat rampzalige beleid steunt. Dat is het alternatief.

Mevrouw HUYSSSE: Er is de vorige keer natuurlijk vrij uitgebreid over dat onderdeel gesproken. Daar was u ook bij en daarmee was u het ook niet eens. Maar u had toen ook geen alternatieven.

De heer DE JONG: Wij hebben altijd een alternatief. U maakt het probleem op het terrein van parkeren alleen maar groter want u bent enkel financieel gemotiveerd. U wilt gewoon geld hebben van de mensen. U lost het echt niet op.

Mevrouw HUYSSSE: Het is duidelijk wat de VVD wil: vrij weinig.

De VOORZITTER: Dan schakelen we nu door naar de D66-fractie onder leiding van mevrouw Leitner.

Mevrouw LEITNER: Dank u wel, voorzitter. Het kan korter. Raadsleden verdienen meer ondersteuning, was de conclusie van de VNG-denktank onder leiding van Amsterdamse wethouder Kajsa Ollongren. En ook minister Plasterk heeft het licht gezien. Hij wil de positie van raadsleden verstevigen. Raadsleden kunnen meer tijd besteden aan hun volksvertegenwoordigende taak. We zijn er ook om de stad in te gaan en contact te leggen en te luisteren naar de behoeften en wensen van de mensen. Deze week vergadert de Haarlemse raad wel weer erg veel. De Kadernota is een van de belangrijkste documenten in het jaar, maar de Jaarrekening behandelen we als een gewoon agendapunt op een gewone raadsvergadering en over de Kadernota praten we een hele week. Dat kan vast korter. Andere steden waaronder Amsterdam laten zien dat het kan. We krijgen na de zomer camera's in de raadzaal. En een kortere behandeling van zowel de Begroting als de Kadernota maakt het voor Haarlemmers ook beter te volgen. Dus D66 vraagt het presidium met een voorstel te komen om de behandeling van de Kadernota en de Begroting volgend jaar in te korten. We hopen en verwachten dat een kortere behandeling van zowel de Begroting als de Kadernota op brede steun in deze raad kan rekenen. We willen graag een reactie hierop van de raadsvoorzitter tijdens zijn termijn.

De heer MOHR: Mag ik de voorzitter van D66 erop wijzen dat we al dertig minuten hebben gewonnen als zij nu stopt met praten? Het kan korter, mevrouw Leitner.

De heer SMIT: U zegt dat we een hele week doen over de Kadernota. Nou zijn drie dagen niet een hele week, maar wie ben ik? En de Jaarrekening behandelen we op een dag. Weet u het verschil tussen Kadernota en Jaarrekening? Een Jaarrekening is wat gepasseerd is en een Kadernota gaat over wat gaat gebeuren. Dat lijkt me toch echt belangrijker.

Mevrouw LEITNER: Dat vindt u. Het is natuurlijk ook belangrijk om erover te spreken hoe het geld daadwerkelijk is uitgegeven.

De heer SMIT: Ter voorkoming van fouten moet je in de Kadernota nog wel heel goed naar de toekomst kijken.

Mevrouw LEITNER: Dat moeten we ook. Zeker.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik zit natuurlijk met belangstelling te luisteren vooral als u het over de denktank heeft onder leiding van mevrouw Ollongren. Dat is natuurlijk weer iemand die nooit gekozen is en die dan wel weet hoe het voor ons zou moeten werken. Ik hoor u zeggen dat het allemaal wat korter kan, maar dan zou uw voorstel misschien wel zijn dat zetelrovers nog minder tijd moeten krijgen. Of heeft u een ander idee in uw hoofd?

Mevrouw LEITNER: Dat heeft u mij niet horen zeggen. Om ook onszelf alvast te oefenen in de beperking, heeft D66 dit jaar een wat kortere voordracht. Eerst algemeen beschouwend op financiën en daarna kaderstellend op een paar voor ons belangrijke beleidsterreinen.

Maar ik wil niet beginnen zonder even iets te zeggen over de Brexit. De EU moet hervormd worden, want ze sluit niet meer aan op de wensen en verwachtingen van de mensen. Het toont wat D66 betreft ook aan dat we niet te lang moeten dralen met veranderingen. We moeten dingen proberen, we moeten dingen durven en daarvan durven te leren. De heer De Jong gaf dat ook al aan. We hoeven niet te wachten op het Rijk. Wij willen graag nieuwe dingen proberen, bijvoorbeeld een nieuwe vergaderorde. De Brexit illustreert eens te meer dat er zich altijd onverwachte wendingen kunnen voordoen. Wij hopen dat het economisch herstel zich zal doorzetten, maar het blijft onzeker en behoedzaamheid is op zijn plaats.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik hoor D66 iets over kasstromen zeggen en dan wil ik u toch vragen hoe groot uw durf is. We spreken vandaag over het Strategisch Plan Afvalbeheer. Daarbij zet het college in op 68%. Dat gaan we pas over drie jaar halen. Maar diftar sluiten we uit terwijl heel veel gemeenten in Nederland met diftar werken en 90% afvalrecycling halen – dit jaar al. Durft u dan door te pakken en de wethouder Milieu het vertrouwen te geven en gewoon te zeggen dat we het in een klap gaan invoeren en niet gaan dralen?

Mevrouw LEITNER: Ik begin mijn betoog net en ik kom later terug op het afvalbeheerplan.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik hoop dat u dan ook durf gaat uitstralen.

Mevrouw LEITNER: Anders moet u het nog maar een keer vragen.

Ondertussen zijn we alweer op de helft van deze raadsperiode. En als je al zo'n eind onderweg bent, dan moet je niet vergeten om je heen te kijken. En D66 ziet het volgende. Er is een sluitende meerjarenbegroting. We zien dat de laatste bezuinigingen zijn ingevuld en dat daarmee voorlopig een einde is gekomen aan een immense bezuinigingsoperatie. Het programma Haarlem presteert beter is afgerond en dat zien we terug in meer control op de uitgaven. We zijn eindelijk begonnen dankzij het kasstroombplafond de enorme Haarlemse schuldenberg af te lossen en de woonlasten dalen voor het tweede jaar op rij. Al met al zijn de gemeentefinanciën gezonder aan het worden en dat is voor D66 een prioriteit. Wij mogen toekomstige generaties niet opzadelen met onze uitgaven. Nu is het des te belangrijker om de discipline vast te houden en die niet te gaan verjubelen.

De VOORZITTER: U wilt kort en bondig, maar dat gaat nog niet. U heeft weer een interruptie.

De heer SMIT: Net is de heer De Jong ik geloof 22 keer lastiggevallen.

De VOORZITTER: Nee, dat is niet waar.

De heer SMIT: Maar mevrouw Leitner zegt nu dat we voor het tweede jaar in successie de schuld zien dalen, maar we hebben het over de Kadernota en die gaat over 2017. Wilt u dan even uitleggen dat dan de schuldenlast niet daalt maar stijgt?

Mevrouw LEITNER: We zijn begonnen met aflossen en de woonlasten dalen voor het tweede jaar op rij.

Maar D66 maakt zich ook grote zorgen over het gebrek aan realisatiekracht van de investeringen. Deze investeringen zijn belangrijk voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers van de stad. Wij vragen aan het college om ons dit jaar inzicht te geven in de daadwerkelijke realisatie hiervan. Dit jaar zullen we kritisch kijken naar de uitvoeringskracht door de evaluatie van het Werken in Regie en het rapport van de Rekenkamercommissie naar de Waarderhaven. D66 steunt het besluitpunt om per 2019 geen geplande investeringen nog achter ons aan te slepen. Dan moet de achterstand zijn weggewerkt. De financiële impact van de drie decentralisaties bleef lang onduidelijk. Op de valreep voor dit weekend verstuurde het college een brief met meer zicht op de resultaten. Goed dat het college deze informatie meteen met ons deelt. In de complexe operatie van de decentralisaties is veel goed gegaan. Natuurlijk is niet alles naar ieders tevredenheid verlopen, maar dat had ook niemand van tevoren gedacht. Nu is het zaak om zaken aan te pakken en te verbeteren. Wel vinden wij het bijzonder jammer dat het beleid via rechterlijke uitspraken aangescherpt moet worden en dat het Rijk daarover eerder onduidelijkheid liet bestaan. Nu wij weten dat het eerste jaar van de decentralisaties ook financieel positief is afgesloten, weten we ook dat we ruimte hebben om verbeterpunten op te pakken. Op een budget van 108 miljoen euro met alle financiële onzekerheden die we vooraf hadden, had het ook op 1 miljoen euro tekort kunnen uitlopen. D66 is blij dat het niet zo is.

En vanuit de financiën over naar de toekomst, want Haarlem moet vooruit. Haarlem denkt na over haar toekomst, want wie niet nadenkt over haar toekomst zal er geen hebben, zei ooit een Britse schrijver. Achteraf is dat best een gekke uitspraak met de Brexit nog vers in het geheugen. Maar goed, wij vinden het een goede zaak dat gesprekken die zijn gevoerd over Haarlem 2040 zijn georganiseerd door andere organisaties van buiten het gemeentehuis. D66 zou het mooi vinden om het komende jaar nog meer Haarlemmers te betrekken. Wij dagen het college uit om dit onder meer in de begroting nadrukkelijk te laten terugkomen. En ja, onze nieuwe bestuursstijl. Daar is inmiddels niets nieuws meer

aan. Het is ook geen project met een einddatum. Het is gewoon onze Haarlemse bestuursstijl.

Haarlem heeft precies de goede omvang om te experimenteren met andere manieren om mensen te raadplegen en te betrekken. Meervoudige democratie heet dat volgens de VNG. Bij een nieuwe wereld horen nieuwe woorden. Maar als dat ergens moet lukken, dan toch in een stad waar veel betrokken mensen wonen. Ann Demeester zei het ook zo mooi tijdens de opening van de week van de Haarlemse Toekomstvisie. Haarlem moet trots zijn op zijn ouderwetsheid met een vleugje progressiviteit. Dat is van belang voor ons bij de volgende onderwerpen.

Daadkracht op het gebied van economie en wonen, duurzaamheid en bereikbaarheid en durf in het sociaal domein. Economie en wonen. Alexander Rinnooy Kann zei dat het lastig is te voorspellen waar de Nederlandse economie naar toe gaat, maar hij drijft wel op kennis. Daarvoor investeren we in onderwijshuisvesting en lijken een internationale school en universitair onderwijs in zicht. Dat is ambitie, mijnheer De Jong. Onze stad is een magneet voor veel mensen. In de Atlas voor Gemeenten is onze gemeente gestegen tot de vierde plek. Het is een luxe dat zoveel mensen in Haarlem willen wonen en werken. Deze positie vraagt wel inzet van ons. Noblesse oblige. Ons cultuuraanbod is onderdeel van die aantrekkelijkheid. We hebben de brief van de heer Lampe van de Philharmonie over het beperken van de inflatiecorrectie goed gelezen. We vragen het college of het een mogelijkheid ziet om die tijdelijk te beperken met het begrotingsoverschot van het afgelopen jaar.

Haarlem zal de komende jaren verder groeien. Meer mensen vragen ook om meer voorzieningen zoals onderwijs. En meer mensen vragen ook om meer creatieve ruimte. College, welke investeringen zijn er nodig om deze groei te faciliteren en letterlijk voldoende ruimte te houden voor nieuwe initiatieven? Ergens zal de benodigde ruimte voor bouwplannen gaan knellen met de woningbouwopgave. Voor D66 – ik zal het weer zeggen – staat voorop dat bouwen in het groen taboe is. Het gaat D66 om het toevoegen van kwaliteit. Bij nieuwbouwprojecten moeten ontwikkelaars echt uitgedaagd worden. In de crisisjaren zijn we daar soms wel eens te lichtvaardig mee omgegaan. Die tijd is nu echt voorbij.

De heer VAN HAGA: Dan ben ik er toch echt benieuwd naar hoe u die ontwikkelaars gaat uitdagen.

Mevrouw LEITNER: Goede vraag. Dat is ook onze vraag aan de wethouder. Waar we in het verleden eerder hebben toegegeven in de wens om vooruit te gaan en te ontwikkelen, weten we nu dat we daarin gewoon wat standvastiger moeten zijn.

De heer VAN HAGA: Ik hoor heel veel aanzetten tot iets goeds, dat zie je vaak bij D66. Het klinkt allemaal fantastisch en het zit een heel eind in de goede richting, maar ik zou heel graag willen weten wat uw partij dan wil.

Mevrouw LEITNER: Wij willen kwaliteit en we willen vasthouden aan de plannen die we hebben en niet te snel toegeven.

De heer VAN HAGA: Dan blijft u dus weer net zo vaag. Welke plannen dan en wat voor kwaliteit? Wat wilt u precies?

Mevrouw LEITNER: Als een ontwikkelaar iets aangeeft, moeten wij gewoon vasthouden aan de ideeën die we hebben. Dat is wat ik wil.

De heer VAN HAGA: We blijven dus vasthouden aan de ideeën die we hebben?

Mevrouw LEITNER: In de crisisjaren hebben we soms te lichtvaardig toegegeven aan wensen van ontwikkelaars, ja. Die tijd is wel voorbij.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik was nu wel benieuwd op welke projecten u nu doelt die in de crisistijd niet de aandacht hebben gekregen die u had gewenst. Wat bedoelt u dan?

Mevrouw LEITNER: Wel, het Scheepmakerskwartier de eerste fase. U ziet dat de woningen direct aan het haventje grenzen en je dus eigenlijk niet de wandeling langs het Spaarne kunt maken. Die zat in de eerste plannen wel, maar die is er later uitgeschrapt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dus dat is een voorbeeld van waar het minder werd? Het is daar uiteindelijk nog best wel heel erg mooi geworden.

Mevrouw LEITNER: Hartstikke mooi, ja.

De heer MOHR: Ik deel het pleidooi van D66. Natuurlijk moeten we bouwers aan de gang zetten met het bouwen van huizen. Mijn vraag is: in welke segmenten vindt u dat die bouwers moeten bouwen en wat gebeurt er als die bouwers niet bouwen? Dat is namelijk wat ze aangeven: We gaan de komende tijd terughoudend zijn in het bouwen van woningen in het middensegment en in het hoogsegment. U kunt boven de materie uitstijgen. Dat kunt u, u bent getalenteerd. En kunt u nu beoordelen wat dat voor de Haarlemse samenleving betekent?

Mevrouw LEITNER: Grappig dat u vraagt naar het D66-standpunt dat u als geen ander zou moeten kennen.

De heer MOHR: Toen D66 nog geschreven werd met een hoofdletter D, wist ik waaraan ik toe was bij D66. Inmiddels is die hoofdletter vervangen door een kleine letter en nu ben ik echt de weg kwijt als het gaat om de standpunten van D66.

Mevrouw LEITNER: Ja, en u schrijft het nu met de hoofdletter M, geloof ik. Als bouwers niet gaan bouwen in Haarlem, een interessante vraag. Die signalen hebben wij niet gekregen, hoor.

De heer MOHR: Dat begrijp ik, want dan had u dit verhaal niet afgestoken. Ik zal u zeggen wat er gebeurt. De segregatie tussen arm en rijk neemt toe. Polarisatie en radicalisering. Dat is uw beleid. Daar staat u voor, mevrouw Leitner.

Mevrouw LEITNER: Ik geloof dat ik u niet begrijp. We hebben kaders in Haarlem en ontwikkelaars melden zich aan. Wij zetten in op bouwen in het middensegment en we willen daar net als in de Woonvisie staat beschreven meer bouwen voor de vraag en duidelijk aangeven dat we voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens willen bouwen.

De heer MOHR: Ik ga het nog een keer proberen. De bouwers geven aan dat ze terughoudend zijn. Dat heeft te maken met de onzekerheid rond de fiscale behandeling van de eigen woning, strengere hypotheekwetgeving en hoge verwervingskosten van grond. Bouwers gaan niet bouwen. U zegt dat die bouwers moeten gaan bouwen. En ik vraag wat er gebeurt als die bouwers niet gaan bouwen. Wat gebeurt er dan met uw stad, mevrouw Leitner?

Mevrouw LEITNER: U zegt dat bouwers niet gaan bouwen. Mijn pleidooi was erop gericht dat we in Haarlem kwaliteit willen als ze gaan bouwen.

De heer MOHR: Mijn vraag is erop gericht wat er gebeurt wanneer ze niet gaan bouwen.

De VOORZITTER: Zullen we deze what-if-vraag laten rusten?

De heer VAN HAGA: Misschien kan iemand uit de commissie Ontwikkeling haar helpen.

De VOORZITTER: Dat gaan we nu even niet doen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dit is wel de grootste partij die gewoon een betoog voor de Kadernota houdt. Dat is niet zomaar wat. Dan kun je toch gewoon verwachten dat je normaal antwoord krijgt.

Mevrouw LEITNER: Ja, als er een goede vraag wordt gesteld. Wat gebeurt er als de bouwers niet gaat bouwen?

De VOORZITTER: Gaat u nu verder met uw betoog, mevrouw Leitner.

Mevrouw LEITNER: Haarlem moet ook vooruit op het gebied van transparantie. Moderne techniek maakt veel meer mogelijk en daarom dienen we samen met GroenLinks, PvdA, SP, ChristenUnie en Trots de motie Wet open overheid in.

Motie Wet open overheid

De Haarlemse gemeenteraad in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2016, constaterende dat:

- Op 19 april de 2^e kamer de Initiatiefwet open overheid aannam;
- De VNG snel positie innam tegen deze wet en lobby startte om de 1^e kamer te weerhouden van instemmen met deze wet;
- Het Haarlemse college in beantwoording van artikel 38-vragen aangeeft geen formeel standpunt ten aanzien van de Wet open overheid te hebben ingenomen.

overwegende dat:

- De doelstelling van de Wet open overheid de transparantie te vergroten kan op een ruime meerderheid in de 2^e kamer kan rekenen;
- De VNG de wet onuitvoerbaar en onnodig duur vindt;
- De VNG haar zorgen bij de 1^e kamer kan uiten, maar dit geen lobby tegen de hele wet rechtvaardigt;
- De VNG er niet alleen is om colleges te vertegenwoordigen, maar ook raden, die de Wet open overheid steunen;

besluit dat:

- De raad steun uitspreekt voor de Wet open overheid;
- De raad het college opdraagt de steun voor de Wet open overheid bij de VNG over te brengen middels een brief.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Toch nog even iets van de orde. Er zijn allemaal mensen die met hun hand omhoog zitten. Als er om de zin geïnterrumpeerd gaat worden, dan kunnen er geen betogen worden neergezet waar politieke hoofdlijnen namens een partij worden geuit. Dat

is ontzettend jammer. U zegt vaak dat u wilt interrumperen omdat dat goed is voor het debat, maar op mijn beurt zeg ik dan: wees alstublieft enigszins terughoudend zodat niet elke zin kapot wordt geïnterrumpeerd. Dan is er voor niemand meer iets te volgen. Alstublieft, wees terughoudend.

De heer VAN DEN RAADT: Ik hoor mevrouw Leitner zeggen dat ze op een goede vraag wacht, dus toen dacht ik dat het over mij ging. Ze spreekt een paar keer over de toekomst en over daadkracht. Ontwikkelaars moeten worden uitgedaagd en er zijn projecten die zijn blijven liggen. Toen dacht ik: u heeft het natuurlijk over de toekomstwijk. U bedoelt dat we die toekomstwijk gaan oppakken, dat we een stuk land gaan aanwijzen waar we al die vernieuwende woningbouw gaan uitvoeren. Dus die motie die overweldigend is aangenomen. Die gaan we nu dus uitvoeren?

Mevrouw LEITNER: Ja. Goed punt.

Dan duurzaamheid en bereikbaarheid. De zware hoosbuiten van de afgelopen weken waren qua intensiteit pas over een aantal decennia verwacht. Operatie Steenbreek is een goed initiatief om hiermee om te gaan, maar wethouder Sikkema, kunnen we ook in onze eigen openbare ruimte kijken waar en hoe we dit principe kunnen toepassen? Vorig jaar hebben we per motie gevraagd om regels die duurzaamheid belemmeren, weg te nemen. We zijn verheugd dat Haarlem als een van de eerste gemeenten in Nederland zonnecellen binnen het beschermd stadsgezicht en bij een gemeentelijk monument niet per definitie afwijst.

Het langzaam verkeer in de gemeente neemt toe. Vanzelfsprekend blijft de auto van belang, maar tegelijkertijd zorgt de elektrische fiets voor een revolutie. Er komen meer en meer voetgangers. Dit vereist een helder kader voor de keuzes die hierover gemaakt moeten worden. De Structuurvisie Openbare Ruimte moet wat ons betreft dit kader worden. College, hoe zorgt u er voor dat ondanks de groei fietsen en lopen leuk blijft in onze gemeente en hoe ziet u bijvoorbeeld de groeiende stallingsvraag onder andere bij het station? En college, wat zijn de uitkomsten van de gesprekken in de MRA met betrekking tot de bereikbaarheid van de regio en Haarlemse projecten als de Kennemer- en de Bernardtunnel waar we u vorig jaar om hebben gevraagd? Er verhuizen inmiddels vanuit Amsterdam meer mensen naar Haarlem dan naar Almere en toch hebben wij de indruk dat naar projecten aldaar iets meer geld gaat. Graag uw reactie.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik hoor u net een paar mooie wensen uiten over het Stationsplein en misschien gaat u straks ook nog over de Nieuwe Groenmarkt beginnen waarvoor het college geen geld heeft gevonden. De bezuinigingsopgave die we hebben, die zouden we gewoon afronden. U stopt met bezuinigen. U had ook kunnen zeggen dat u dat laatste miljoen euro toch nog wilde bezuinigen en dat we het geld dan voor het Stationsplein of voor het versneld aanpakken van de Nieuwe Groenmarkt konden aanwenden. Waarom doet u dat niet?

Mevrouw LEITNER: Goede vraag. De heer Van Leeuwen wil daarop even antwoorden.

De heer VAN LEEUWEN: Een hele goede suggestie, mijnheer Visser. Zoals u weet, praten we hier over de kaders en deze suggestie voor het college zit er niet voor niets in. U bent een zeer oplettende luisteraar. U heeft hem helemaal goed te pakken, dus we gaan kijken waarmee het college komt. Wij zijn heel benieuwd naar hoe het college dit in de kaders wil verwerken.

Mevrouw LEITNER: Goed. Dan het nachtnet. We hebben bijna Tweede Kamerverkiezingen. Ze zijn in zicht. Wij roepen hier alle partijen met landelijke

vertegenwoordiging op te pleiten voor het opnemen van Haarlem in het nachtnet in hun verkiezingsprogramma. Collega's, ik hoor graag uw reactie hiertoe terug in uw termijn. En dan nog even over het Strategisch Plan Afvalbeheer. Bij een SPA heb ik toch andere associaties, maar dat terzijde. D66 is zeer voor het stimuleren van afvalscheiding. De commissie heeft zich helder uitgesproken dit te willen stimuleren met positieve prikkels. Dit lijkt nu niet terug te komen in het besluitpunt. College, heeft u deze oproep van de raad gehoord?

De heer BOER: Ik hoorde iets over positieve prikkels. Dat gaat natuurlijk gewoon om diftar, betalen voor je afval. Nee? Dat is wel diftar volgens mij.

Mevrouw LEITNER: Ja, dat is ook een prikkel. Maar dat vinden wij geen positieve prikkel.

De heer BOER: Dat zei ik ook niet. Laat ik gewoon heel duidelijk zijn. De VVD vindt diftar onbespreekbaar, maar ik wil ook van u graag een stevige uitspraak horen over dat diftar. Bent u nu een voor- of een tegenstander van diftar?

Mevrouw LEITNER: Wij zijn tegenstander van diftar.

De heer BOER: Mooi.

De heer VISSER (ChristenUnie): Nu snap ik het niet meer. Nu moet u mij echt wat uitleggen. Ik heb u net gevraagd om durf. U krijgt de kans van de VVD om durf te tonen, maar wat u doet, is in feite tegen het college zeggen dat het zijn ambitie moet verlagen. Dus die 68% gaan we niet halen en u zegt nu al nee tegen diftar. U vraagt wel om een positieve prikkel. Als er een positieve prikkel is, dan is dat diftar. Men betaalt lagere belasting als men goed afval scheidt. Wat wilt u nu? Dan moet u ook een alternatief op tafel leggen en durf tonen.

Mevrouw LEITNER: Dus diftar is de enige manier om durf te tonen?

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik heb nog geen alternatief gehoord. Komt u dan met een alternatief dat in ieder geval het doel van het college haalt, die 68%, maar liefst nog het landelijke doel van 75%.

De heer VAN LEEUWEN: Wederom heel scherp, mijnheer Visser. Ik waardeer uw inzet op dit domein want daar vinden we elkaar ook vaak. Deze week hebben we in de commissie Beheer betoogd dat wij voor een hoog percentage afvalscheiding zijn. Maar bij dit systeem waarvan duidelijk is dat bij de eerste gemeente in Nederland die dit heeft ingevoerd, de gemeente Oostzaan, is het percentage van niet-aanbieders 12%. Dat betekent dat 12% van de huishoudens zijn afval dumpen bij de burens, op school, in de gracht, in de singel. Dus laten we nu niet een systeem invoeren waarop we vervolgens weer moeten gaan handhaven. Wat kunnen we qua verleiding doen zodat Haarlemmers gaan scheiden? We hebben samen gezien, mijnheer Visser, bij 100-100-100, hoeveel je met de bestaande middelen kunt bereiken. Laten we dus samen met alle Haarlemmers kijken hoe we in de bestaande infrastructuur zonder extra investeringen kunnen komen tot die 100 g per week die onze beide huishoudens aan het einde van de week 100-100-100 hadden.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik waardeer uw positieve insteek. U verwijst naar Oostzaan en u zei zelf al dat dat de eerste gemeente van Nederland was. Natuurlijk zijn er kinderziektes. Het is inmiddels succesvol in de helft van alle gemeenten in Nederland.

Dat betekent ook dat ze allemaal beter scoren dan Haarlem. Leest u eens de feiten en gaat u nu eens naar de toekomst kijken zoals ik van D66 gewend ben. Ik hoor u nog steeds niet met een financieel onderbouwd voorstel komen waarmee u die doelstelling behaalt.

Mevrouw LEITNER: Ten slotte het sociaal domein. Zelfregie, zelfredzaamheid en eigen regie zijn de termen en wij willen dat de decentralisaties werk maken van die transformatie. D66 wil met de vrijgemaakte innovatiebudgetten vernieuwing stimuleren. En bij innovatie moet het ergens ook mogelijk zijn om fouten te maken en daarvan te leren. Daarvan moeten we ons bewust zijn. De sociale wijkteams vormen de spil van het sociale domein. D66 wil dat de mensen in die teams hun verantwoordelijkheid ook echt kunnen nemen door budgetten te geven en door hun adviezen te formaliseren in de beschikkingen. Daarmee krijgen de teams doorzettingsmacht en kunnen ze het cliëntbelang altijd vooropzetten, ook als regels in de weg zitten. Daarvoor dienen wij de motie in Power to the wijkteams samen met CDA, GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, Trots en de Actiepartij.

Motie Power to the wijkteam: geen woorden, mandaten!

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen over de Kadernota 2016 op 27, 29 en 30 juni 2016,
constaterende dat:

- In Haarlem acht sociale wijkteams actief zijn;
- Zij een cruciale positie toebedeeld hebben gekregen bij de decentralisaties;
- Er gewerkt wordt volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur;
- De sociale wijkteams hun rol goed oppakken, maar er zoals altijd verbeteringen mogelijk zijn.
- Inspiratie voor verbetering onder andere te vinden is onder deze link:
<http://www.socialevraagstukken.nl/multiprobleemgezinnen-helpen-kan-nog-veel-beter/>;
- Onze wijkteams niet formeel beslissingsbevoegd zijn;
- Onze wijkteams slechts beschikken over een miniem maatwerkbudget (25.000 euro);
- Elders in het land, onder andere in Zaanstad, goede ervaringen zijn opgedaan met wijkteams die beslissingsbevoegdheid en een substantieel maatwerkbudget hebben;

overwegende dat:

- Gestreefd wordt naar zo min mogelijk schakels en verkokering;
- Het Sociale Wijkteam het dichtst bij de Haarlemmers staat;
- Zij daarom het best kunnen bepalen wat iemand nodig heeft;
- Er echt maatwerk geleverd moet kunnen worden;
- Wij vertrouwen hebben in deze professionals;
- En wij de daad bij het woord willen voegen;

verzoekt het college om:

- De beslissingsruimte van de sociaal wijkteams formeel vast te leggen als een bindend advies voor een beschikking;
- Een substantieel eigen maatwerkbudget voor de sociale wijkteams te realiseren door verschuiving van middelen binnen het sociaal domein, waarmee zij onorthodoxe maatregelen en creatieve oplossingen kunnen financieren.

En gaat over tot de orde van de dag.

In de Huishoudelijke Ondersteuning ziet ook D66 ruimte voor verbetering. Het actieplan en het position paper bevatten goede maatregelen. Voor D66 is ook de uitkomst van het cliënttevredenheidsonderzoek belangrijk. Laten we maar eens inzichtelijk krijgen wie tevreden is en wie niet. Maar wij zetten een stap naar voren met de motie Nu vooruit en daarbij vragen wij het college om zo snel mogelijk de cliënten via een brief te laten weten dat er een herindiceringsorde komt en daarbij de cliënten die hebben aangeven behoefte te hebben aan een herindicering, voorrang te geven.

Motie Nu vooruit!

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen over de Kadernota 2016 op 27, 29 en 30 juni 2016,
constaterende dat:

- De huishoudelijke ondersteuning veel stof doet opwaaien;
- Er in de raad brede overeenstemming bestaat dat de uitvoering van de huishoudelijke ondersteuning verbetering behoeft;
- Het college dat deelt en daartoe een actieplan en position paper heeft opgesteld met verbeteringen, waaronder:
  - Een aanpassing van de procedure voor toekenning van huishoudelijke ondersteuning, met een vertaling naar uren en een finale toets door de gemeente;
  - Extra uren in bijzondere gevallen;
  - Het opnieuw berekenen van een reële kostprijsopbouw;
  - Extra aandacht voor cliëntondersteuning;

overwegende dat:

- De verbeteringen zo snel mogelijk moeten worden doorgevoerd;
- De verbeteringen moeten gelden voor iedereen en niet alleen mensen die een bezwaar hebben ingediend;
- Er nog geen duidelijkheid is over de cliënttevredenheid en de mate waarin over de hele linie wordt voorzien in de behoeften, omdat het kwantitatieve onderzoek nog niet beschikbaar is;
- Er op basis van rechterlijke uitspraken inmiddels voorwaarden zijn uitgekristalliseerd waaraan moet worden voldaan;
- In 2016 een herindicatieronde voorzien is voor alle cliënten met huishoudelijke ondersteuning;

verzoekt het college om:

- Op zo kort mogelijke termijn alle cliënten met huishoudelijke ondersteuning te benaderen om te bezien of deze dient te worden aangepast;
- Aan al deze cliënten een brief te sturen waarin de algemene herindicatieronde wordt aangekondigd;
- De cliënten die aangeven behoefte te hebben aan een nieuwe indicatie met voorrang te herindiceren volgens de nieuwe systematiek;
- Ruimte te creëren voor een juiste bepaling van het aantal ondersteuningsuren door:
  - De opnieuw berekende reële kostprijsopbouw zo snel mogelijk toe te passen (en niet te wachten tot 1 januari 2017);
  - De mogelijkheid om in bijzondere situaties extra uren toe te kennen al vanaf de eerste herindicatie toe te passen, in afwachting van een definitieve regeling;
- Dit te financieren uit de huidige budgetten voor huishoudelijke ondersteuning;
- De commissie Samenleving periodiek van de voortgang op de hoogte te houden.

En gaat over tot de orde van de dag.

27 juni 2016

16

Mevrouw STERENBERG: U gaf het net aan: transparantie. Ik ga mijn best doen een goede vraag te stellen. Zou u misschien voor die transparantie voor de tribune en de luisteraars thuis kunnen uitleggen wat D66 daartoe heeft bewogen nadat ze in de commissievergaderingen telkens aan de andere kant stond en zei dat het alleen om kwaliteit ging en dat het allemaal prima was? Nu er geld overblijft, gaat het niet meer alleen om kwaliteit, maar wel om het volgen van die wet. Waar heeft die verandering plaatsgevonden tussen nu en een week geleden?

Mevrouw LEITNER: Ik was niet in de commissie, maar de heer Spijkerman gaat u antwoorden.

De heer SPIJKERMAN: Het is een mooi retorisch trucje, doen alsof de andere partij van mening is veranderd. Dat is niet het geval. Wij hebben in de commissie gewezen op een tevredenheidsonderzoek en van dat cliënttevredenheidsonderzoek zien wij de uitkomsten in juli. Dat onderzoek is voor ons leidend in het beoordelen van hoe goed het nu gaat. Natuurlijk zijn er situaties denkbaar van mensen die het nu moeilijk hebben. Daarvoor moeten we de maatregelen treffen die zowel in het position paper als in het actieplan naar voren zijn gebracht. Over de hele linie willen wij met deze motie aantonen dat mensen die daadwerkelijk ontevreden zijn, richting gemeente kunnen stappen en bij voorkeur in de eerste tranche daadwerkelijk die herindicatie kunnen krijgen. Het is dus geen verandering van standpunt, het is een uitvloeisel van datgene wat wij vorige week, die week daarvoor en al die afgelopen maanden in de commissie naar voren hebben gebracht.

Mevrouw STERENBERG: U heeft inderdaad gelijk. Dan is het misschien geen verandering van standpunt. Ik hoor u namelijk nog steeds niet over de uitspraak van de rechter. Die lijkt u er tot nu toe telkens buiten te houden terwijl de rest van de raad toch daadwerkelijk stappen wil maken op basis van die uitspraak.

De heer SPIJKERMAN: Ik vind het altijd wel weer bijzonder want uw fractievoorzitter had het zojuist over leiderschap tonen, over doorzettingsmacht, tegen de stroom in duidelijk je standpunten naar voren brengen. Ik heb afgelopen donderdag, de donderdag daarvoor en de donderdag daarvoor en misschien ook nog wel vier maanden geleden aan u gevraagd: U stelt vragen aan de wethouder. U heeft antwoorden gekregen van de wethouder. U stelt wederom vragen aan diezelfde wethouder en u krijgt wederom antwoorden. Maar ik krijg niet helder wat de VVD nu zelf wil in plaats van refereren aan diezelfde wethouder en aan andere partijen. Kom eens op, wat wilt u nu zelf?

Mevrouw STERENBERG: Het was op een maandag dat we het bespraken en de VVD is altijd heel duidelijk geweest: wij willen de wet volgen. Daarover hoor ik u nooit.

De VOORZITTER: Dit is allemaal uitgebreid in de commissievergaderingen aan de orde geweest en dit wordt ook nog vervolgd. Gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw LEITNER: Ja. Afrondend. Natuurlijk levert Haarlem ook haar bijdrage aan de opvang van asielzoekers en vluchtelingen met een status. We zijn blij en trots op dat warme welkom dat de Haarlemmers de Koepelaars hebben gegeven en op de manier waarop ze wegwijs zijn gemaakt in de stad. Wij vinden dat we als stad meer moeten kunnen. Voor de vluchtelingen die een verblijfsvergunning krijgen, wil D66 een vliegende start. Dat betekent snelle integratie met inzet op taal, studie en werk. We hebben daarom met andere partijen gevraagd om een sociaal actieplan. We hebben het college ook gevraagd de financiële consequenties van dat plan inzichtelijk te maken. We vinden dat we onze verantwoordelijkheid moeten nemen en met z'n allen moeten leren van decennialang integratiebeleid. Kortom: goede punten en ook een aantal terechte

zorgen in deze Kadernota. We wachten op de reactie van het college want uiteindelijk moet Haarlem er op vooruitgaan.

De heer DE JONG: Dat laatste punt, die Integratienota. Is het nu een vraag aan het college, eigenlijk de vraag die ik ook stelde, waar die Integratienota blijft? Ik begreep niet of u nu een vraag stelde of niet.

Mevrouw LEITNER: Die Integratienota is beloofd. Die komt terug in de commissie. Wat wij hier aangeven, is dat het duidelijk moet zijn dat de financiële consequenties in beeld moeten zijn gebracht.

De heer VAN DEN RAADT: U zegt dat u iets wilt betekenen voor de Haarlemmers die er nu zijn. U wilt hen iets extra's geven. Prima. Maar vindt u ook niet dat regeren vooruitzien is en als je in de politiek zit, dan moet je eigenlijk ook een visie hebben voor iets verder, dus voor de nieuwe groep die gaat komen? De Koepel gaat dicht op 31 december. De Boerhaave blijft open tot 31 december. We hebben tot in den treuren gevraagd om een visie op wat er daarna gaat gebeuren. Die is nooit gekomen. Vindt u dat belangrijk? Of zien we dat dan wel en doen we dan hetzelfde trucje als de afgelopen keer?

Mevrouw LEITNER: Daar heeft u een punt. Dit plan gaat ook verder dan dat. Het gaat alleen niet over asielzoekers, maar over vluchtelingen met een status.

De heer SMIT: U wilt heldere kaders voor de voetgangers en de fietsers. Een blinde Haarlemmer is volgens u ook een Haarlemmer, naar ik aanneem. Heeft een blinde Haarlemmer het recht op een stukje ondersteuning van een verkeerslicht om over te steken? Ik vraag aan u kaders en past dit bij een van uw kaders?

Mevrouw LEITNER: Ja.

De heer SMIT: Ja. Oké, dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Leitner. Het woord is aan de heer Garretsen van de SP.

De heer GARRETSEN: Wij als SP hebben ook een meetlat en die meetlat is aan de ene kant ieder voor zich, God voor ons allen en aan de andere kant is het tonen van gemeenschapszin. Die gemeenschapszin – er zijn meer partijen in deze raad, ik kijk er een aan – die vinden wij belangrijk. De heer Mohr heeft al gezegd dat de tweedeling in onze samenleving toeneemt. Ook in Haarlem. De kloof tussen kansarmen en kansrijken stijgt. Gezinnen moeten nu meer dan acht jaar wachten op een sociale huurwoning. Het aantal daklozen neemt toe. Het aantal verwarde personen op straat ook. Werklozen die iets langer in de bijstand zitten, worden te vaak door de gemeente in de steek gelaten. Daardoor leven duizenden kinderen in Haarlem onder de armoedegrens. Onderzoek heeft uitgewezen dat dat ook invloed heeft op de schoolprestaties. Dus gelijke kansen voor iedereen is hoe langer hoe meer een illusie geworden in deze wereld die al tien jaar lijdt onder het neoliberalisme. Ouderen die zorg behoeven, vluchten vanwege de kosten van de eigen bijdrage naar het zwarte circuit. Loonkostensubsidie voor mensen met een beperking zijn in 2015 niet gegeven. Alleen de gemeente Almere heeft dat gedaan. En dat terwijl sociale werkplaatsen worden afgebouwd. Helaas is de neoliberale wind hier en daar overgewaaid naar de Kadernota. Die geur hangt er. Het Samen doen in deze stad en het ieder voor zich als je wonen, werk of zorg nodig hebt, dat wordt allemaal te vaak afgewenteld op de overbelaste mantelzorgers.

Motie Naar een betere Huishoudelijke ondersteuning

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende; constaterende:

- De onderbesteding van 2,25 miljoen op huishoudelijke ondersteuning in 2015;
- De problemen in heden en verleden met de indicering en uitvoer van huishoudelijke ondersteuning;
- De uitkomst van de rechtszaken landelijk en in Haarlem op het gebied van de huishoudelijke ondersteuning, met name die betrekking hebben op het product een schoon en leefbaar huis;

geeft het college de opdracht een nieuw beleid voor te bereiden voor de huishoudelijke ondersteuning met daarbij de volgende herzieningen:

- Een verlaging van de eigen bijdrage;
- Een objectieve indicatiestelling door een zorgprofessional;
- Beschikkingen met een concreet aantal uren per cliënt;
- Betaling van zorguitvoerders op basis van de in de beschikking vastgestelde uren;

En uiterlijk oktober 2016 dit voorstel tot beleidsherziening uitgewerkt voor te leggen aan de raad.

En gaat over tot de orde van de dag.

En de motie Visie voor de minima.

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende; constaterende dat:

- Er voor mensen met een kleine beurs die een bril nodig hebben, een vergoeding mogelijk is vanuit de bijzondere bijstand;
- Deze vergoeding veelal slechts voldoende is voor een spiegellende bril met jampotglazen;

is van mening dat:

- Iedere Haarlemmer, die dat nodig heeft, recht heeft op een fatsoenlijke bril;

draagt het college op:

- Met een voorstel te komen waarbij iedere Haarlemmer die dat nodig heeft, een zodanige financiële ondersteuning krijgt dat hij een fatsoenlijke bril kan krijgen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dan nu even naar de financiën. Bij dit alles lijkt onze wethouder der Financiën op een boer die naar de hemel kijkt en die zegt dat de lucht blauw is. Een week daarna kijkt hij naar de hemel en dan zegt hij dat de lucht nog steeds blauw is. Na twee weken zegt hij dat we de dijken niet hoeven te verhogen, de lucht zal altijd wel blauw blijven en het zal niet gaan regenen. Er is klimaatverandering. Zonovergoten weken worden afgewisseld met hevige regenbuien. Net zoals die boer is onze wethouder ook te veel op mooi weer gericht, want de schulden van Haarlem blijven stijgen. Door het doorschuiven van investeringen treedt de voorspelde stijging van de schuldenlast op van 512 miljoen euro in 2015 naar 570 miljoen euro in 2016 en 2017. Die treedt alleen later op dan verwacht. De oorzaak is de jaar in jaar uit gegroeide achterstand in onderhoud, nu voor een totaal

van 32,6 miljoen euro waarvan ruim 23 miljoen euro een jaar geleden nog niet bekend was. De bedoeling is dat die achterstand van 5 miljoen euro wordt ingelopen in 2016 en voor 13 miljoen euro in 2017. Daardoor wordt het kasstroomplafond in 2017 met ruim 7 miljoen euro overschreden. Wat belangrijk is – en dan kijk ik ook naar de wethouder Beheer en Onderhoud – ik wil horen of de wethouder kan garanderen dat de planning nu in tegenstelling tot vorige jaren wel wordt behaald. Wat voor maatregelen treft zij hiervoor? Als wederom investeringen worden doorgeschoven, dan duurt het nog zeker tien jaar voordat we het niveau van de schuldenlast van 2015 van 512 miljoen euro hebben gehaald. In elk geval komt de SP met een motie om de wethouder van Groen en Beheer en Onderhoud een steuntje in de rug te geven. Ik hoop dat u die motie van harte zult ondersteunen.

Motie Transparant over onderhoudsachterstand

De raad bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende, constaterende:

- De onderbesteding op onderhoud openbare ruimte van 2 miljoen euro in 2015;
- Dat daarmee de onderhoudsbehoefte niet verdwenen is;

overwegende dat:

- Het onmogelijk is voor de raad om keuzes te maken over de onderhoudsbegroting, als er geen duidelijk beeld is van de onderhoudsvoorraad;

draagt het college op:

Bij kadernota, Jaarrekening, begroting en bestuursrapportages expliciet verslag te doen van:

- De verwachte omvang van de onderhoudsvoorraad in euro's in meerjarig perspectief, per jaar gedefinieerd;
- Welk percentage van het genoemde onderhoud achterstallig is;
- In hoeverre de onderhoudsvoorraad groeit, omdat eventueel uitstel tot extra kosten zal leiden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Iets anders. We hebben de commissie De plaag gehad met nieuwe graadmeters over de schuldenlast. De Provincie geeft Haarlem maar liefst voor drie van de vijf graadmeters een rode kaart. De schuldquote is nog oranje door wat ik daarnet heb gezegd. De schulden zullen alleen maar stijgen. Die schuldenlast zal boven de 130% uitkomen en daardoor krijgen we ook daar een rode kaart. Het eigen vermogen moet volgens de landelijke en provinciale norm meer dan 50% zijn van het totale vermogen. In Haarlem is dat percentage slechts 11%. Een donkerrode kaart dus. De exploitatieruimte van Haarlem is negatief. Ook een rode kaart. Mijn vraag aan de wethouder Financiën is wanneer hij denkt in plaats van rode kaarten van de provincie meer gele en groene kaarten te krijgen. Graag een vooruitziende blik.

Dan nu de woonlastendruk, een paradepaardje van de wethouder. De woonlasten dalen dit jaar met 1 euro voor Haarlemmers, maar nog steeds is die druk in Haarlem 14% hoger dan in andere steden. Bovendien zal de totale lastendruk – en dan heb ik het dus niet alleen over de woonlastendruk – de komende jaren weer stijgen onder meer door het verhogen van de riool- en afvalstoffenheffing, de ozb van niet-woningen en boven de inflatieverhoging van de leges en het instellen van nieuwe leges. Het nieuwe parkeerbeleid moet 1 miljoen euro opleveren, grotendeels door de Haarlemmers op te brengen. Bij parkeren lijkt het dus een beetje ieder voor zich en God voor ons allen. Ik

zeg niet dat wij per se tegenstander zijn van het verhogen van belastingdruk, maar het gaat om de presentatie. Het moet een reële presentatie zijn van onze begroting. De woonlasten mogen dan dit jaar met 1 euro dalen, maar de totale lastendruk voor Haarlem zal stijgen.

Dan nu beheer. Het neoliberalisme is daar tot kunst verheven. Ik heb er veel bewondering voor, mevrouw de wethouder. De overheid bepaalt maar betaalt niet. Dat doen Dura Vermeer en Volker Stevin. De remise wordt een prestigeproject ten koste van het leefklimaat in de omringende buurt. Haarlem is de meest versteende stad van Nederland, maar bomen worden naar hartenlust gekapt. 3500 bomen hebben achterstallig onderhoud. Ik ben blij dat uit de beantwoording van het CDA is gebleken dat de wethouder daaraan iets wil doen. Een motie van de SP om bij elk nieuw projectvoorstel een groenparagraaf op te nemen werd overbodig verklaard door de wethouder. Wij doen dat al, zei ze. Wat blijkt? Bij de eerste vier projectvoorstellen die in de commissie Ontwikkeling aan de orde kwamen, ontbrak een dergelijke paragraaf in zijn geheel. Daarom is mijn conclusie dat u in de mooiweerwereld van de wethouder van Financiën hij het gezellige gezelschap van de wethouder Groen heeft. Ik wens de wethouder Financiën daarbij succes want mijn oordeel over de wethouder Groen is dat ze inderdaad gezellig is. Dat heb ik ook wel mogen meemaken in Koops en andere etablissementen.

De VOORZITTER: Dat is dan toch nog wat.

De heer GARRETSSEN: Ja, dat is dan toch nog wat. Maar ik heb haar ook complimenten gemaakt. Dan het wonen. De heer Mohr heeft het er al over gehad. Ieder voor zich als je wilt wonen. Woningbouwcorporaties zijn eerst op de markt gezet en zijn nu uitgeknepen onder meer door de verhuurdersheffing uit Den Haag. Het gevolg is dat er massaal goedkope huurwoningen in het verleden zijn geliberaliseerd, gesloopt of verkocht. Daarvan kunnen we niet alleen Den Haag de schuld geven. Ook Haarlem een beetje. Haarlem heeft daaraan meegedaan onder het mom van de ongedeelde stad. Soms is zelfs die sloop gestimuleerd of gesubsidieerd. De wachttijd is nu meer dan zes jaar. Ik hoorde zelfs zes en half jaar en die wachttijd dreigt alleen maar langer te worden door de instroom van vluchtelingen. Dat tast de solidariteit aan. Vluchtelingen moeten niet tegenover de Haarlemmers komen te staan op de wachtlijst. Ook de wethouder, en daarvoor prijzen we haar, is het met ons eens. De vluchteling heeft naar de mening van de SP terecht urgentie, maar daarom moeten de Haarlemmers nog niet langer wachten. Dat is frustrerend. Overal in het land hebben we gezien dat frustratie kan leiden tot haat. Dat moeten we niet hebben. Het probleem is nu te groot geworden. Het kan alleen maar worden opgelost met het bouwen van tijdelijke woningen. We moeten nu echt stoppen. We moeten meer woningen bouwen. Daarvoor dienen wij een motie in. Er moet gebouwd worden in Haarlem. Wij leggen de nadruk op een iets ander soort woningen dan de heer Mohr, maar dat meningsverschil accepteren we van elkaar.

Motie Sociale huurwoningen bouwen, wachtlijsten slopen

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende, constaterende dat:

- De wachtlijsten voor sociale huurwoningen blijven groeien tot zes en half jaar gemiddeld;
- Er in het voorgestelde woningbouwprogramma voor de woonvisie 2016-2020 niet staat opgenomen hoeveel sociale huurwoningen er bij worden gebouwd;

van mening zijnde dat:

- De wachtduur en lijsten voor sociale huurwoningen te lang zijn.

draagt het college op:

Bij de uitwerking van de woonvisie 2016-2020 de volgende zaken hierin op te nemen;

- De ambitie voor het aanzienlijk terugdringen van de wachtlijsten voor een sociale huurwoning, en dat te kwantificeren;
- Hoeveel sociale huurwoningen er netto* bij moeten komen om deze ambitie te realiseren.

En gaat over tot de orde van de dag.

*Netto in dezen betekent het aantal te bouwen sociale huurwoningen met aftrek van het aantal gesloopte, verkochte en geliberaliseerde huurwoningen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ben wel benieuwd naar waar u al die prachtige woningen gaat zetten. Ik hoor dat er meer wordt gebouwd. Mensen mogen niet worden gefrustreerd. Het moet allemaal sociaal want anders kunnen ze het niet betalen. Waar gaan die woningen staan? Wij hebben de duurste grond van Nederland. Heeft u daarover wel nagedacht?

De heer GARRETSSEN: Ja, daarover hebben we zeker nagedacht. Wij zijn het met de heer Van Haga eens: als je vastgoed hebt, als je grond hebt, dan moet je dat zo duur mogelijk verkopen en dan kun je omwille van maatschappelijke doelen ergens anders als gemeente geld toeleggen en sociale woningen bouwen. Ik weet nog wel een paar gaten in Schalkwijk en andere stadsdelen waar je echt sociale huurwoningen kunt bouwen. Dat moet gebeuren, want mevrouw Van Zetten, u wilt toch ook niet dat de wachtlijsten nog verder oplopen naar acht jaar? Ik zie de heer Van Haga tevreden knikken.

De heer VAN DEN RAADT: Ik vind dat u helemaal terecht goede uitspraken doet. Haarlemmers moeten niet extra gaan wachten. In het stuk staan ook wel goede dingen. Er staat dat we niet de verdeling tussen oost en west in de stad moeten creëren. Als u nu meer sociale huurwoningen wilt hebben, dan ga ik er wel van uit dat die nu een keertje in het centrum komen in plaats van in de wijken waar het al vol zit met sociale huurwoningen.

De heer GARRETSSEN: Wij willen dat wel in West en Zuid-West.

Mevrouw VAN ZETTEN: Waar in Zuid-West dan? Bij mij in de tuin zeker.

De heer GARRETSSEN: Ik feliciteer iedere huurder van een sociale huurwoning als hij bij u in de tuin mag wonen, want u woont in een van de meeste mooie, sociale woningen van Haarlem. Helaas is dat nu geen huurwoning meer. Wij betreuren het dat bijvoorbeeld in de remise wel sociale koop komt, maar geen sociale huur en dat vinden wij een gemiste kans. Wij zullen in het vervolg dus heel scherp opletten. De wethouder heeft gezegd dat ze ook in andere stadsdelen van Haarlem sociale huurwoningen wil gaan bouwen. Wij letten erop dat het dan ook sociale huur is. Het collegeakkoord spreekt over 30% sociale huur en niet sociale koop. Daaraan zullen we de wethouder houden. We zijn het met Trots Haarlem helemaal eens. Alleen in het centrum, daarin had de heer Van Hage gelijk, daar moet je cashen. Bij Brinkmann moet je geen sociale huurwoningen bouwen. Dan heb je geld om het elders wel te doen.

Ik wil nu nog iets over de zorg zeggen. De zorg ligt de SP na aan het hart. De SP heeft van het begin af aan geknokt tegen de bezuinigingen op de thuiszorg. Helaas is er een wet aangenomen die niet de onze is, maar wij houden ons, mevrouw Sterenberg, aan de wet. De behoefte aan uren, ook met die nieuwe wet, verdwijnt niet ineens door het product een

schoon en leefbaar huis te noemen. De nieuwe wethouder – en die moet ik net als anderen voor mij een compliment geven – lijkt de goede kant op te gaan. Het college heeft alleen een probleem – en dat had het twee jaar geleden ook al – en dat is om uitspraken van rechters serieus te nemen. Twee jaar geleden was dat met de uitspraak van maar liefst drie rechters over de heer Cassee en nu hebben we ik weet niet hoeveel uitspraken over de huishoudelijke zorg. Na Amsterdam heeft Hollands Kroon en Schagen de mensen de oude uren weer teruggegeven. In Haarlem wijkt dat om een of andere reden nog steeds af. Ik hoop woensdag van de wethouder te horen dat het standpunt van Haarlem is veranderd. Ook nu zijn er weer vier rechtszaken en nota bene een kort geding, een voorlopige voorziening bij de bestuursrechter door Haarlem verloren. Hoe lang moet dat nu nog doorgaan? Nu moeten de uren echt aan die kwetsbare groepen worden teruggegeven waarop ze voorlopig – voorlopig – recht hebben. Maatwerk zegt de wet. En wij zijn als SP wetsgetrouw. Op initiatief van de SP, van mevrouw Zou is een hoorzitting met de aanbieders gehouden. Ze waren het onderling natuurlijk lang niet overal over eens, maar over een paar zaken wel. Het financiële harnas knelt in elk geval op een punt en dat gaat over de F2. Daarvoor zijn te weinig uren beschikbaar en de toegang tot de F2 is te moeilijk. Aanbieders zeggen dat ze een tekort hebben aan het aantal uren dat ze aan zware, medische gevallen kunnen geven. De meerderheid van de aanbieders vond het goed als verpleegkundigen bij de F2 dat vaststellen, want zware gevallen hebben én lichamelijke gebreken én ze hebben behoefte aan huishoudelijke zorg. De verpleegkundigen kunnen dat het best op elkaar afstemmen. In elk geval dienen wij een motie in over de toegang tot de F2.

Motie Na signaleren, eerst meer hulp, daarna pas controleren

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende, constaterende dat:

- De aanbieders tijdens de hoorzitting met de commissie Samenleving aangaven voor de zwaardere vorm van huishoudelijke ondersteuning onvoldoende geld ter beschikking te hebben;
- Zij tevens aangaven dat de toegang tot de F2 soms door de gemeente onnodig wordt bemoeilijkt;

overwegende dat:

- Juist bij klanten met zware lichamelijke gebreken een goed samenspel tussen lichamelijke en huishoudelijke zorg een vereiste is;
- Aanbieders met verpleegkundigen in dienst het ondersteuningsplan met behulp van deze verpleegkundigen laten opstellen;

draagt het college op:

- Bij het binnenkomen van het signaal, gegeven door professionele zorgverlener of mantelzorger, dat een cliënt huishoudelijke ondersteuning in de F2 categorie nodig heeft, als tijdelijke voorziening meteen de huishoudelijk ondersteuning op te schalen tot de F2;
- Tegelijkertijd het traject van indicering op te zetten, om vast te stellen of de tijdelijke voorziening omgezet moet worden in een beschikking voor langere tijd.

En gaat over tot de orde van de dag.

En de motie Onrechtmatig of geen beschikking, oude uren HO terug

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende, constaterende dat:

- De rechtbank Noord-Holland heeft uitgesproken dat in de beschikkingen van de gemeente Haarlem het concrete aantal uren Huishoudelijke ondersteuning moet zijn opgenomen;
  - In de beschikkingen deugdelijk moet zijn gemotiveerd waarom dit aantal uren voldoende is om een schoon en leefbaar huis te realiseren;
  - Het feit of het ondersteuningsplan wel of niet voor akkoord is ondertekend daarbij geen enkele rol speelt;
- De Centrale Raad van Beroep op 18 mei 2016 in lijn hiermee drie uitspraken heeft gedaan waarin de Raad daarnaast stelt dat het aantal uren moet zijn gebaseerd op onafhankelijk onderzoek;
- De uitspraken van de CRB bovendien inhielden dat de eisers het aantal uren van vóór 1 januari 2015 terugkregen;
- De uitspraken van de bestuursrechter in kort geding op 17 juni 2016 in vier zaken tegen de gemeente Haarlem;

voorts constaterende dat de gemeente Haarlem:

- In een groot deel van de beschikkingen hetzij het aantal uren niet heeft opgenomen, hetzij dit aantal niet heeft gemotiveerd, hetzij geen onafhankelijk onderzoek heeft (laten) verricht(en);
- Bij de teruggang in het aantal uren voor een aantal cliënten helemaal geen beschikking heeft afgegeven;
- Ook op aanvragen van cliënten die na 1 januari 2015 zijn gedaan vaak een onrechtmatige of zelfs geen beschikking heeft afgegeven;

geeft het college de opdracht om:

Gevolg te geven aan de uitspraken van de hoogste rechter door:

- Vanaf 1 augustus 2016 aan alle cliënten Huishoudelijke Ondersteuning die na 1 januari 2015 geen of een onrechtmatige beschikking hebben ontvangen, het aantal uren van vóór 1 januari 2015 terug te geven totdat onafhankelijk onderzoek is verricht;
- Op de kortst mogelijke termijn aan cliënten die na 1 januari 2015 voor het eerst Huishoudelijke Ondersteuning hebben aangevraagd een beschikking af te geven die aan de juridische voorwaarden voldoet.

En gaat over tot de orde van de dag.

Iets anders wat de aanbieders unaniem naar voren brachten – en dat zeg ik alleen ter kennisgeving tegen de wethouder, want die was er niet bij en dat vond ik verstandig van hem – was dat ze niet willen dat de gemeente het onafhankelijk onderzoek doet dat de Centrale Raad van Beroep eist. U heeft nog wat te overleggen met de aanbieders op dit punt.

Motie In gesprek met de cliënt over rechtvaardig ondersteuningsplan

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende, constaterende dat:

- Het college met iedereen die bezwaar heeft gemaakt tegen de beschikking huishoudelijke ondersteuning in gesprek wil gaan;

- De rechter heeft uitgemaakt dat de tot nu toe afgegeven beschikkingen onrechtmatig zijn omdat geen onafhankelijk onderzoek is gevoerd en het aantal uren niet (concreet) is aangegeven;

overwegende dat:

- De gemeente de plicht heeft om onrechtmatige beschikkingen te herzien;
- Veel mensen het huishoudelijk plan hebben ondertekend omdat ze anders een andere aanbieder moesten zoeken;

geeft het college de opdracht om:

- Met iedereen die geen of een onrechtmatige beschikking heeft ontvangen met betrekking tot huishoudelijke ondersteuning in gesprek te gaan.

En gaat over tot de orde van de dag.

En ook bij dagbesteding staan kwetsbare mensen in de kou. Ze verliezen hun indicatie als ze geen psychische hulp aanvaarden als voorliggende voorziening. Dan is het jammer, maar helaas. De eigen bijdrage in de psychische hulp – ja, wij gaan er niet over maar we zeggen eerst psychische hulp en dan pas dagbesteding en de eigen bijdrage voor psychische hulp is voor veel mensen te hoog en de wachttijd voor de psychische hulp is te lang. Ondertussen krijgen veel mensen geen dagbesteding die ze voor 1 januari 2015 wel hadden. Wij vragen daarvoor de aandacht van de wethouder en we zijn heel benieuwd naar haar reactie hierop.

Dan nu iets heel anders. Ik kijk de voorzitter met mededogen aan. Er is een nieuwe korpsbeheerder voor het korps Noord-Holland en die heet Van der Steur. Ik had veel liever gehad dat het Schneiders was gebleven, want wij als SP-fractie in Haarlem zijn het er niet mee eens dat onze landelijke fractie destijds met iedereen met uitzondering van de PvdD heeft ingestemd met de Nationale Politie. Ik geef onze voorzitter de kans om over zijn graf heen te regeren. Wat is namelijk het geval? Onze nieuwe korpsbeheerder heeft een folder aan alle politieagenten, dus ook van het korps Noord-Holland gestuurd. Daarin staat dat huiselijk geweld de kerntaak is van de politie. Aan de andere kant is er ook een onderzoek geweest. Stel een meisje van vijftien doet aangifte bij de politie. Haar vader heeft haar zwaar mishandeld. Met aangiftes van kinderen is meestal na een half jaar nog niets gebeurd. Wij denken dat dit deels komt doordat je de jeugdhulpverleners aan de ene kant hebt en de politie aan de andere kant. Ze werken samen, maar ik denk dat het heel goed is als er glasheldere afspraken worden gemaakt over de taken en verantwoordelijkheden van politieagenten aan de ene kant en die van de jeugdhulpverlening aan de andere kant. Daarom dienen wij een motie in gericht aan helaas onze ex-korpsbeheerder en aan de wethouder Jeugd. Ik ben heel benieuwd naar hun reactie.

Motie De veiligheid van het kind boven alles

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende; constaterende dat:

- In 2015 bij de politie 2971 meldingen over huiselijk geweld zijn binnengekomen en 523 processen-verbaal zijn opgemaakt;
- Strafrecht slechts bij een zeer kleine minderheid van de gedane meldingen een belangrijke rol speelt;

overwegende dat:

- De veiligheid en het belang van het kind bij de jeugdhulpverlening voorop dient te staan;
- Bij ontoelaatbaar huiselijk geweld ook de politie middelen tot zijn beschikking heeft om de veiligheid van het kind zoveel mogelijk te borgen;

draagt het college op:

- Te bevorderen dat er glasheldere afspraken komen tussen de jeugdhulpverlening en de politie over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden bij ontoelaatbare vormen van huiselijk geweld.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dan hebben we nog de motie Voor een Haarlem dat werkt. Wij vonden dat een hele goede verkiezingsleus van de PvdA. Het is natuurlijk heel belangrijk dat Haarlem werkt. Ook daar spelen de vluchtelingen weer een rol. Onderzoek heeft uitgewezen dat iemand gedemotiveerd raakt en in een negatieve spiraal terecht komt wanneer hij langer dan een jaar in de bijstand zit. In Haarlem is door het poortmodel te weinig aandacht voor mensen die langer in de bijstand zitten. Ze krijgen niet of maar heel af en toe een persoonlijk gesprek. Wij willen niet dat die mensen het gevoel krijgen dat vluchtelingen of statushouders intensievere aandacht krijgen dan mensen die lang in de bijstand zitten. Daarom dienen we de motie in waarin we de wethouder vragen onderzoek te doen naar wat het voor de organisatie in Haarlem betekent als mensen die langer in de bijstand zitten, twee keer per jaar een persoonlijk gesprek krijgen. Ik weet dat dat niet met iedereen hoeft. Sommigen zitten in een verslavingskliniek. Anderen worden geholpen door MEE. Daarmee hoeft de gemeente dan niet twee keer per jaar een gesprek te voeren. Maar die overige 70% verdient ook aandacht van Haarlem en die verdient ook instrumenten als scholing.

Motie Voor een Haarlem dat werkt

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende, constaterende dat:

- Door het Poortmodel mensen die langer in de bijstand zitten weinig aandacht krijgen;
- Gesprekken met deze langdurig werklozen nauwelijks plaatsvinden;

overwegende dat:

- Onderzoek van het CPB heeft uitgewezen dat mensen die langer dan één jaar in de bijstand zitten, gedemotiveerd raken en in een negatieve spiraal terechtkomen;
- Het voeren van persoonlijke gesprekken twee keer per jaar deze demotivatie kan voorkomen en de kansen op het vinden van werk aanmerkelijk kan vergroten;
- Het plaatsen van langdurig werklozen in werk ook geld en maatschappelijke winst oplevert;

draagt het college op:

- Te onderzoeken wat het voeren van twee gesprekken per jaar voor gevolgen heeft voor de omvang en kwaliteit van de formatie en voor het daarbij noodzakelijk instrumentarium zoals scholing;
  - Daarvan verslag te doen aan de raad zodat deze een politieke keuze kan maken;
  - De kosten van het onderzoek te betalen uit de reserve WWB.

En gaat over tot de orde van de dag.

Mevrouw DEKKER: Ik begrijp natuurlijk dat u niet in de commissie Samenleving zit en dus heeft u waarschijnlijk het hele gesprek dat wij precies een commissie geleden hebben gevoerd, niet meegekregen. Wij gaan – en dat is ook al door de wethouder voorgesteld – een pilot lopen. Er wordt meer ingezet op het zittende bestand. Onder andere D66 heeft al verschillende malen daartoe opgeroepen en dat is ook al toegezegd en deels uitgewerkt om mensen met behoud van een uitkering te laten studeren. Ik begrijp dus niet zo heel goed wat u aanvullend aan wat we al met elkaar hebben afgestemd hier aan het college vraagt.

De heer GARRETSEN: Mevrouw Özoğul heeft mij vanmorgen ook verteld over die discussie in de commissie Samenleving. U geeft ook heel duidelijk aan wat daar is gebeurd. Het is met de wethouder zo dat we altijd dezelfde richting opgaan, maar wij willen de wethouder ook graag een steuntje in de rug geven. Natuurlijk heeft de wethouder een aantal zaken toegezegd, maar we willen gewoon weten wat dat betekent. U weet, en ik heb samen met mevrouw Van Loenen een groot aantal bezwaarschriften doorgenomen, dat een persoonlijk gesprek ook andere voordelen heeft. Dat kan misverstanden over uitkeringen uit de weg helpen. Wij vinden dat mensen die langer dan een jaar werkloos zijn, recht hebben op een persoonlijk gesprek. Daarom gaat het mij vooral.

Mevrouw DEKKER: Dan constateer ik eigenlijk dat u precies eenzelfde motie indient als datgene wat we vorige week hebben besproken. In een nota is zelfs al het aantal fte voorgelegd. Het bestaat al.

De heer GARRETSEN: Dan zijn we alleen maar heel blij en dan ben ik benieuwd naar de reactie van de wethouder op onze motie. Misschien zijn er wel verschillen, misschien niet. Als er geen verschillen zijn, zijn wij als SP alleen maar heel blij. Ik heb vertrouwen in u en u heeft mij blij gemaakt.

Wat dan nog? De Wwb. De beste motie van 2015, als daarover een stemming was geweest, dan was het de motie over de Wwb is geen melkkoe van de heer Vrugt. Helaas heeft die motie het niet gehaald. Wij vinden nu de reserve is teruggelopen naar 5,1 miljoen euro dat de melkkoe geen melk meer kan geven, dus we dienen een motie in en we rekenen op steun van de Actiepartij. En ik zie de heer Baaijens knikken.

Motie De koe is uitgemolken

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende, constaterende dat:

- Bij de kadernota 2014 is besloten in de jaren 2015, 2016 en 2017 in totaal 4,5 miljoen euro te onttrekken aan de reserve WWB ten gunste van het algemene financiële beeld;
- Voorwaarde daarbij was dat de reserve WWB meer dan 5 miljoen euro zou bedragen;
- Daarnaast bij de begroting 2015 is besloten om in 2015 nog eens 0,908 miljoen en in 2016 0,608 miljoen te onttrekken aan de reserve WWB;
- De reserve WWB op 31 december 2015 echter slechts 5,160 miljoen bedroeg;

overwegende dat:

- Naar verwachting de tekorten op de BUIG vanaf 2018 niet meer uit het resterende deel van de reserve WWB kunnen worden gedekt;

besluit dat:

- Vanaf het begrotingsjaar 2016 alleen voor de uitvoering voor de Participatiewet gelden aan de reserve WWB mogen worden onttrokken;

draagt het college op:

- Dit raadsbesluit te verwerken in de eerst komende bestuursrapportage.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dan heeft de wethouder in de voorlaatste commissie Samenleving behartenswaardige dingen gezegd over schuldbeheer. We hebben begrepen, en mevrouw Dekker kan mij corrigeren als wij het verkeerd hebben begrepen, dat wat betreft schuldenbeheer ze welwillend staat tegenover maatwerk leveren. Ik zie mevrouw Dekker knikken. We willen graag een reactie van de wethouder want we willen ook dat het hier bij de Kadernota in haar eigen woorden wordt bevestigd.

Dan kom ik nog bij cultuur. Er zijn enkele partijen in deze raad waaronder de VVD en de Actiepartij die het jammer vinden dat De Egelantier gaat sluiten. Daaraan is niets meer te doen, maar we hopen wel dat andere dingen kunnen blijven bestaan. Daarom vraag ik aandacht voor het Wereld Kindertheater. Het moet niet zo zijn dat het motto Ieder voor zich ook voor dit theater geldt. Uw huur schiet omhoog. Ik citeer nu. Maar u wilt de kinderen uit armere gezinnen geen hogere kosten geven. Pech. Ga maar failliet. Wethouder Botter, ik reken erop dat u dingen gaat doen om ervoor te zorgen dat het Wereld Kindertheater niet verloren gaat.

Tot slot het kopje uitbesteden en afschuiven naar inbesteden en verantwoordelijkheid nemen. Alles staat op afstand. Alles is de verantwoordelijkheid van de uitvoerder. Uitbesteden, liberaliseren. Iedereen kan alles zogenaamd beter uitvoeren dan de gemeenten zelf. Er lijkt een lichtje te schijnen. Weer komt het van wethouder Langenacker. Ik word een beetje moe van het complimenten geven. De gemeente gaat bij beschermingsbewind de zaken weer zelf uitvoeren en daarmee ben ik heel blij. Ik heb al een paar keer verteld van mijn bezoek aan de voedselbank dat mensen binnen een dag hun uitkering uitgeven doordat ze het syndroom van Down hebben. Ik denk dat het heel goed is dat de gemeente voor dat soort mensen een beschermingsbewind ter hand neemt. Wij vragen het college in zijn geheel of het wil onderzoeken of dat niet bij meer zaken kan. Kan het college onderzoeken of in plaats van uitbesteden en afschuiven ze kan gaan naar inbesteden en verantwoordelijkheid nemen door het college zelf? Graag voeren we daarover discussies in de commissies.

Motie Van dure markt naar goedkope gemeente

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende;
constaterende:

- Het voornemen van het college om het beschermingsbewind zelf uit te voeren en van uitbesteding naar inbesteding te gaan;

overwegende dat:

- Het zeer goed mogelijk is dat andere gemeentelijke taken beter door de gemeente zelf in plaats van door de markt worden uitgevoerd;

draagt het college op:

- Van alle taken die het college door derden laat uitvoeren te onderzoeken of het mogelijk, kosteneffectief en wenselijk is om deze door de gemeente zelf uit te laten voeren;

- De raad hierover te rapporteren uiterlijk maart 2017.

En gaat over tot de orde van de dag.

Het zal het college niet verbazen dat wij toch wel problemen hebben met deze Kadernota. Het college – en dat ben ik dan met de VVD eens – pakt af en toe niet voldoende door. Wij willen graag dat de gemeente Haarlem kiest voor een klimaat waarbij de mensen verantwoordelijkheid voor elkaar nemen. De SP staat voor gemeenschapszin. Ik hoop dat er hoe langer hoe meer gemeenschapszin in de gemeente Haarlem komt. Resten nog twee laatste moties:

Motie Voor ons door het vuur? Dan is geen cao te duur

De raad bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende; constaterende:

- Het pleidooi van de brandweerlieden voor een fatsoenlijke cao;
- Het zware lichamelijke werk wat brandweerlieden verrichten;

spreekt uit

- De actievoerende brandweermannen te steunen;
- Dat een pensioenleeftijd of Functioneel Leefijdsontslag tussen 55 en 59 jaar niet meer dan redelijk is voor brandweerlieden;

en verzoekt de burgemeester:

- Het standpunt van de gemeente actief uit te dragen bij de VNG;
- Zich er voor in te zetten dat de mening van de raad tot uitdrukking komt in het voorstel van de werkgevers naar de brandweerlieden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie ViVa! fratsen

De raad, bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, de Kadernota 2016 besprekende, constaterende dat:

- Volgens het jaarverslag 2013 de beloning van de voorzitter van de ViVa! Zorggroep, drs. L.E.F. van Ruth, over datzelfde jaar 213.711 euro bedroeg;
- Dit in 2015 is gestegen naar 215.174 euro;
- Geld van de gemeente Haarlem voor de thuiszorg zo doelmatig en effectief mogelijk moet worden besteed;

Steekt een hart onder de riem van de medewerkers van ViVa! die de afgelopen jaren salaris hebben moeten inleveren;

Spreekt haar afkeuring uit over dit buitensporige salaris van deze bestuurder, dat door de eigen bijdragen van zorgbehoevenden en door de belastingbetalers wordt gefinancierd.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Fritz van de Partij van de Arbeid.

De heer FRITZ: Woonlasten met tientjes omlaag. Tweeduizend banen erbij in de regio. Minder klanten voor voedselbank. Het zijn zo maar drie krantenkopen uit het Haarlems

Dagblad van de afgelopen tijd. Drie koppen die laten zien dat we op een keerpunt staan. Na een aantal moeilijke jaren gaat het langzaam stapje voor stapje weer iets beter met Haarlem. De economie trekt wat aan; er komen weer banen bij en mensen krijgen weer wat meer te besteden. Helaas nog niet iedereen. Dat zeg ik de SP na. Er heerst weer optimisme in de stad. Er worden nieuwe plannen gemaakt, huizen gekocht en initiatieven ontplooid. Haarlem kijkt weer vooruit. De toekomst ligt voor ons open.

De heer MOHR: U geeft aan dat er nieuwe banen bijkomen. Ik heb het college dat ook zien opschrijven. Kunt u aangeven waar die banen gaan ontstaan en om hoeveel banen het dan ook gaat?

De heer FRITZ: Tweeduizend banen erbij in Zuid-Kennemerland en IJmond, een artikel uit het Haarlems Dagblad dat ik citeerde. Ik geef het u straks graag mee. Het waren drie krantenkoppen, ik heb ze voor u bij me als u wilt. Ik ga er echter uitgebreid op in dus ik hoop dat ik u ook nog een inhoudelijk antwoord kan geven. Ik sprak over een keerpunt. Dat keerpunt zien wij ook in deze Kadernota. Daarin wordt de grootste bezuinigingsoperatie sinds de Tweede Wereldoorlog afgerond. De laatste bezuinigingen worden ingevuld, de financiën komen op orde en we kunnen weer vooruitkijken. Ik zie een aantal mensen uit de oppositie al denken: ja, dat zijn drie positieve krantenkoppen en tegenover deze positieve krantenkoppen staan natuurlijk ook zaken die niet goed gaan. Achterblijvende woningbouw, problemen bij de huishoudelijke ondersteuning of initiatieven die niet van de grond komen. Er is ook nog heel erg veel te doen. Het college en onze coalitie zijn halverwege de rit. Er is veel gedaan maar er is ook nog veel te doen. Ik zal in mijn inbreng eerst terugblikken op resultaten die we de afgelopen twee jaar hebben geboekt en die u als college heeft geboekt en op de financiële stand van de gemeente. Daarnaast zal ik ingaan op vier onderwerpen die wat de PvdA betreft extra aandacht verdienen. Dat zijn achter elkaar Samen doen, de zorg – huishoudelijke ondersteuning –, woningbouw en het voorkomen van discriminatie.

Ik zei het al eerder, de afgelopen jaren waren niet makkelijk. Twaalf jaar lang heeft de gemeente elk jaar opnieuw extra moeten bezuinigen. En vooral de laatste zes jaar ging dat om enorme bedragen. Door de economische crisis hebben we 60 miljoen euro moeten korten en dat heeft pijn gedaan, zowel in de stad als binnen de gemeentelijke organisatie. Toch hebben velen, ook mensen die dat pijn deed, meegedacht en meegewerkt. Wij zijn hen daar dankbaar voor. Waarop wij als PvdA trots zijn, is dat we het huishoudboekje van de gemeente op orde brengen zonder dat dit ten koste gaat van de meest kwetsbaren. Ondanks de bezuinigingen hebben we extra geld kunnen uittrekken voor werk, zorg en jeugd. Ondanks de bezuinigingen zijn we blijven investeren in goede schoolgebouwen en betaalbare woningen. En ondanks de bezuinigingen hebben we extra geld beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding. Dat is precies de reden waarom de PvdA ook in moeilijke tijden bestuursverantwoordelijkheid heeft willen dragen. Niet omdat het pluche zo lekker zit. Neem van mij aan, en ik heb er zelf niet op gezeten, maar ik zie het aan de collegeleden en ook in de vorige collegeperioden, dat zit echt niet zo lekker als je 60 miljoen euro moet bezuinigen. Dat is niet altijd gemakkelijk. Toch hebben wij ervoor gekozen die bestuursverantwoordelijkheid te dragen om ervoor te zorgen dat Haarlem ook in tijden van financiële schaarste een sociale stad blijft. Een stad waar we het samen doen, waar we opkomen voor elkaar, waar iedereen een eerlijke kans heeft om het beste uit zichzelf te halen en waar we samen investeren in een goede toekomst voor iedereen. Een stad met meer banen, goede zorg in de buurt en veilige en leefbare wijken. Een stad waar we samen vooruitkomen. We staan halverwege deze collegeperiode en we constateren dat er veel is bereikt en niet alleen op papier want daar hebben we niet zoveel aan, maar zichtbaar voor elke Haarlemmer. Onder leiding van wethouder Van Spijk komen de financiën steeds meer op orde. Voor het eerst lossen we de schuld af in plaats van dat die oploopt. En tegen OPHaarlem zeg ik dat die schuld overigens eerst nog

oploopt. Daarin heeft u helemaal gelijk, maar de kanteling is begonnen. Na jaren van stijgende belastingen gaan de lasten voor Haarlemmers nu naar omlaag. Dit jaar nog met een zeer beperkt bedrag, volgend jaar zoals het Haarlems Dagblad schreef, ik citeer, met tientjes. En het weerstandsvermogen is zelfs hoger dan onze ambitie was aan het begin van deze periode. Waar veel gemeenten bezuinigen op minimabeleid, trekt wethouder Langenacker juist extra geld uit om armoede te bestrijden en mensen aan het werk te helpen. En met succes. Het aantal klanten van de voedselbank daalt in Haarlem al twee jaar op rij en in Haarlem werken meer mensen dan in vergelijkbare steden. We hebben een hogere participatiegraad. Ook dat kan inderdaad nog beter, want mensen werken wel voor een groot deel buiten onze stad. Wethouder Snoek werkt aan het beste onderwijs in goede schoolgebouwen. Een aantal schoolgebouwen kreeg al een opknapbeurt en er zullen er nog vele volgen. Na jaren van politieke patstelling voerde hij een nieuw systeem van loting in voor het middelbaar onderwijs. 98,8% van de leerlingen wordt nu op de school van eigen keuze geplaatst van de drie eerste keuzes. Wethouder Sikkema werkt aan een duurzaam en bereikbaar Haarlem. Zo opende zij onlangs de fietsflat aan de noordzijde van het station waardoor daar nu 1700 extra parkeerplaatsen voor fietsen zijn. Ontzettend belangrijk voor iedereen die vanuit Noord naar het station komt. En volgend jaar vertrekken vanaf dat station de eerste nachttreinen van en naar Amsterdam. Onder leiding van burgemeester Schneiders wordt Haarlem steeds veiliger.

De VOORZITTER: Jammer, nu moet ik een interruptie toestaan.

De heer VAN LEEUWEN: Mevrouw Leitner had aan u gevraagd of u kon toezeggen in gesprek te gaan met uw Tweede Kamerfractie om het nachtnet in Haarlem ook in uw verkiezingsprogramma op te nemen.

De heer FRITZ: Ja, dat verzoek hebben wij bij onze Tweede Kamerfractie al verschillende malen onder de aandacht gebracht. Of dat ook in ons verkiezingsprogramma komt, dat gaan we zien en anders blijven we er actie voor voeren. Doet u allemaal mee. Als we dat allemaal doen, komt het hopelijk in het verkiezingsprogramma van alle partijen. Misschien dat bij u de kans nog net wat groter is dat het ook in een volgend regeerakkoord komt te staan. Maar, ik blijf optimistisch. Er wordt iets te hard om gelachen bij de SP.

Goed, ik was bezig met het compliment voor burgemeester Schneiders en dat zal ik nog even afmaken. Onder leiding van burgemeester Schneiders wordt Haarlem steeds veiliger. Zo daalde vorig jaar het aantal woninginbraken met 10%, straatroven met 27% en overvallen met 38%. We gaan u missen, burgemeester. En wethouder Botter en zijn voorganger Van der Hoek hebben gezorgd voor een betere opvang van dak- en thuislozen, iets waar vorige colleges hun tanden op stuk hebben gebeten. De VVD is daar volgens mij niet zo blij mee maar wij zijn daar ontzettend blij mee. Wij vinden het belangrijk dat dat in onze stad goed is geregeld.

Mooiere straten die een positief verschil maken in het leven van heel veel Haarlemmers. Daar is nog veel te doen. In het vervolg van mijn verhaal zou ik ingaan op vier onderwerpen die in de tweede helft van deze periode extra aandacht verdienen. Ik heb ze al genoemd: Samen doen, de zorg, woningbouw en het voorkomen van discriminatie.

De heer VAN DEN RAADT: Even voordat u met het volgende onderwerp verder gaat. Het is helemaal goed dat de burgemeester zoveel voor elkaar heeft gekregen. Maar straks is de burgemeester weg en dan komt de veiligheid kennelijk in gevaar volgens uw verhaal. Bent u het er dan ook mee eens dat de 21 integrale handhavers die we in Haarlem hebben, eigenlijk een beetje te weinig is als we niet meer Superbernt erbij hebben?

De heer FRITZ: Ik dicht deze burgemeester heel veel toe, ik hoop niet dat zodra hij weg is, de veiligheid ernstig in gevaar komt. Ik constateer wel dat de veiligheid onder zijn bewind is verbeterd de afgelopen jaren. Dus dat vond ik een compliment waard. Als u deze Kadernota goed leest, dan ziet u dat een bezuiniging die wij met zijn allen hadden bedacht, of die de coalitie had bedacht, van 400.000 euro op handhaving niet doorgaat. Dus ten opzichte van de vorige begroting is er 400.000 euro extra beschikbaar voor veiligheid en handhaving. Dat is waarschijnlijk niet helemaal wat u wilt, maar dat vind ik een heel belangrijke stap in de goede richting.

Samen doen. Uw college heeft als ambitie om het meer samen te doen, om initiatieven van de Haarlemmers meer zelf de ruimte te geven. Dat is een ambitie die wij van harte deden. We zien daarvan overal in de stad mooie voorbeelden. Zo waren wij als fractie twee weken geleden op bezoek bij de winkeliers van winkelcentrum Schalkwijk. Ze hebben op het dak van de parkeergarage een park voor de wijk ingericht. Er is een podium, een basketbalcourt en je kunt er genieten van een drankje. Er zijn activiteiten voor jongeren en buurtbewoners komen er picknicken. Een mooi voorbeeld van wat we samen kunnen bereiken. En er zijn meer goede voorbeelden. Kijk naar de dakkas in De Kamp, de stadskweektuin in noord, het badhuis in de Leidse buurt. Maar kijk ook naar de inzet van vrijwilligers voor vluchtelingen. De grootste band van Nederland op de Grote Markt. Of de debatten over de toekomst van onze stad waar tal van maatschappelijke clubs debatten organiseren. Hopelijk voegen we daar deze week nog een voorbeeld aan toe door het initiatief van jongeren voor een overdekte skatebaan te steunen. Het CDA zal daarvoor straks mede namens ons een motie indienen.

Maar tegenover al deze goede voorbeelden staan helaas nog minstens zoveel voorbeelden van waar het misgaat. Kleine initiatieven die stuklopen op bureaucratie, gebrek aan geschikte locaties of onervarenheid met financiering. Samen doen moet altijd het uitgangspunt zijn en niet alleen wanneer het de gemeente uitkomt. Samen doen is er niet alleen voor de hoger opgeleiden die de weg kennen maar echt voor iedereen. Wij willen een dienstbare overheid die goede initiatieven aanmoedigt in plaats van in de weg staat. Wij stellen daarom voor om binnen de gemeente een versneller aan te stellen, een aanspreekpunt voor kleine initiatieven om kleine initiatieven te helpen de juiste wegen te vinden. Samen met D66, GroenLinks, de Actiepartij en de ChristenUnie dienen wij daarvoor een motie in.

Motie Versneller voor initiatieven

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 juni 2016, overwegende dat:

- Kleinschalige maatschappelijke organisaties en bewonersinitiatieven het cement vormen van de Haarlemse samenleving;
- Deze organisaties vaak weinig capaciteit hebben en met veel vrijwilligers werken;
- Deze organisaties regelmatig tegen praktische problemen aanlopen, zoals het ontbreken van een netwerk, onbekendheid met de gemeente, moeite met het vinden van een geschikte ruimte of onervarenheid in het zoeken van financiering;
- Naast de gebiedsverbinders, die op wijkniveau actief zijn, er geen centraal aanspreekpunt in de gemeente is voor initiatieven en maatschappelijke organisaties;

draagt het college op om:

- 1 fte vrij te maken om voor twee jaar de functie van een ‘versneller’ in te vullen. Deze versneller is een herkenbaar aanspreekpunt vanuit de gemeente voor maatschappelijke organisaties en bewonersinitiatieven in de stad en werkt actief met hen samen bij het oplossen van de praktische problemen waar zij tegenaan lopen;

- Deze versneller ook binnen de gemeentelijke organisatie een zichtbare rol te geven om kennis over te dragen en een open werkwijze te bevorderen richting initiatieven;
- Voor de begroting terug te koppelen of dit in de huidige formatie kan worden gerealiseerd.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dan ga ik over naar het tweede onderwerp waar we nog wat meer actie verwachten en dat is de zorg.

De heer SMIT: Even een opmerking over uw vorige onderwerp, de versneller. Zou dat een langdurig werkloze mogen zijn?

De heer FRITZ: Ja, dat lijkt mij helemaal fantastisch. We zoeken die nu binnen de eigen organisatie, dat is wat onze motie vraagt. Maar als we daarvoor een langdurig werkloze kunnen inzetten, we zullen zien. We vragen het college met een voorstel te komen en ik neem aan dat deze suggestie wordt meegenomen.

De zorg. In de zorg staat voor de PvdA voorop dat iedereen de zorg moet krijgen waarop hij recht heeft. We zien dat dit uitgangspunt bij de huishoudelijke ondersteuning onder druk staat. Wij hebben ook ingestemd met het huidige systeem. Net als de VVD. We voelen ons daar ongemakkelijk bij. Rechters oordelen dat de toewijzing niet altijd onrechtvaardig uitpakt. Voor de PvdA is de conclusie dan duidelijk: dan moet het systeem veranderen. Gelukkig is daarvoor ook financiële ruimte. Er blijft immers binnen de Wmo geld over en we hebben niet voor niets een reserve sociaal domein ingesteld. Een van de doelen van die reserve is juist ervoor te zorgen dat iedereen de zorg en ondersteuning krijgt die hij nodig heeft.

De heer GARRETSSEN: U vergelijkt uw standpunt wat betreft de zorg met het standpunt van de VVD, maar de VVD vindt wel dat uitspraken van rechters moeten worden uitgevoerd. Vindt de PvdA dat ook?

De heer FRITZ: Zeker, en daarover heb ik nog minstens een pagina tekst. Wij komen met een aantal voorstellen.

Het college is vorige week met voorstellen gekomen die een aantal stappen in de goede richting zetten. De procedure voor toekenning wordt aangepast met vertaling naar uren en een finaletoes door de gemeente. Indien nodig komen er extra uren en er is extra aandacht voor cliëntondersteuning. Wij waarderen deze voorstellen van wethouder Botter. Maar wat de PvdA betreft is dit niet voldoende. Ten eerste vinden wij dat de verbetering moet gelden voor iedereen en niet alleen voor de mensen die bezwaar hebben ingediend. Mijn collega Brander heeft dat net als velen van u in de commissie al aangegeven. Alleen zo krijgt immers iedereen de zorg waarop hij recht heeft, niet alleen de mensen die sociaal sterk genoeg staan om bezwaar te maken. Daarom willen wij een algemene herindicatie. D66 heeft net een motie ingediend mede namens ons en namens een hoop andere partijen, die precies daarom vraagt. En ten tweede vindt de PvdA dat op langere termijn meer nodig is dan het college nu voorstelt. Wij willen dat fundamenteel wordt gekeken hoe de organisatie van huishoudelijke ondersteuning beter kan.

Verschillende fracties hebben daarvoor al ideeën aangedragen. We hebben er al een aantal genoemd. Het CDA is daarin heel actief geweest, de SP ook. Ere wie ere toekomt. Denk bijvoorbeeld aan een beslissende rol voor sociale wijkteams of de wijkverpleegkundige. Dat is ook waarom GroenLinks heeft gevraagd. Werken met het computersysteem GITHA of het per wijk organiseren van de huishoudelijke ondersteuning in buurtteams of corporaties. Wij dienen vanavond een motie in die vraagt

voor het eind van het jaar verschillende opties uit te werken. En die dienen we in samen met CDA, GroenLinks, VVD, de Actiepartij en de ChristenUnie.

Motie Onderzoek nú fundamenteel de huishoudelijke ondersteuning

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 juni 2016, constaterende dat:

- Er in de raad brede overeenstemming bestaat dat de uitvoering van de huishoudelijke ondersteuning verbetering behoeft en dat hiertoe door het college maatregelen zijn genomen;
- Er besloten is tot verlenging en aanpassing van de bestaande contracten voor één jaar;
- De eerste jurisprudentie nu beschikbaar komt die het nodig maakt fundamenteel naar de organisatie en toewijzing van huishoudelijke ondersteuning te kijken;

overwegende dat:

- Huishoudelijke ondersteuning vaak de eerste vorm van ondersteuning is die mensen krijgen en dat de samenhang met andere vormen van zorg en ondersteuning belangrijk is;
- Er in de commissie een aantal alternatieve vormen van huishoudelijke ondersteuning is genoemd, waaronder:
  - Werken met een computersysteem (GITHA) voor toewijzing,
  - Een beslissende rol van de sociaal wijkteams en/of wijkverpleegkundigen,
  - Het organiseren per wijk van de huishoudelijke ondersteuning in buurtteams/coöperatieve samenwerkingsverbanden,
  - Verdere optimalisering van het huidige systeem,
- Er wellicht andere goede voorbeelden bestaan die voor Haarlem relevant zijn;
- Als we het systeem fundamenteel willen veranderen, we nu met onderzoek moeten starten om op tijd te zijn voor de aanbestedingen voor 2018;

verzoekt het college om:

- De alternatieven voor de organisatie en toewijzing van huishoudelijke ondersteuning te onderzoeken;
- Daartoe verschillende opties uit te werken;
- Besluitvorming hierover voor het einde van 2016 afgerond te hebben;
- De kosten van dit onderzoek te dekken uit de reguliere middelen binnen het Sociaal Domein;

En gaat over tot de orde van de dag.

En tot slot zal de ChristenUnie straks mede namens ons een motie indienen die vraagt om een experiment met omgekeerd toewijzen van huishoudelijke ondersteuning. Ik laat de toelichting daarop graag aan de heer Visser over.

De heer SMIT: Mijnheer Fritz, u zei dat er nu genoeg geld zit in de reserve Sociaal domein. Een van de uitgangspunten van de coalitie is dat de reserve Sociaal domein niet wordt gebruikt voor structurele kostenstijgingen. Ik zou het waarderen als u constateert dat u van dat principe bent afgestapt en inderdaad de reserve Sociaal domein in die zin een achtervang acht voor de kosten die wij nu godzijdank gaan maken voor de mensen in de huishoudelijke ondersteuning.

De heer FRITZ: Ik nodig u uit om het coalitieakkoord nog eens door te nemen. U spreekt de coalitie aan. U heeft nu volgens mij een uitgangspunt van het college te pakken. De

coalitie heeft drie uitgangspunten vastgelegd in het coalitieakkoord waarom die reserve Sociaal domein er was. Een was een zachte landing – en dat is niet structureel, maar dat is vooral in de beginperiode –, twee was om financiële onzekerheden op te vangen – dat was ook hard nodig zo is gebleken de afgelopen jaren – en drie was om ervoor te zorgen dat iedereen de zorg en ondersteuning krijgt waarop hij recht heeft of die hij nodig heeft.

De heer SMIT: Mag ik u toch nog even tegenspreken? U moet even met de wethouder Financiën gaan praten, want een reserve is nimmer bedoeld voor het opvangen van structurele kosten. Ik waardeer wel dat u van dit principe afstapt, want de HO heeft het nodig. Dan is dat wel een nieuwe visie, nieuw gedrag van u. Bij dezen bedankt, overigens.

De heer FRITZ: Ik nodig u nogmaals uit naar de goede tekst in het coalitieakkoord te kijken. Overigens zult u in onze motie zien dat wij meer dan genoeg ruimte zien in wat nu overblijft binnen de Wmo en wat er overblijft in zijn algemeenheid binnen het Sociaal domein. Dus wij kijken niet als eerste naar die reserve. Laat ik daarover duidelijk zijn. Maar wij hebben die reserve niet voor niets. Als die nodig is, dan is die wat de PvdA betreft inzetbaar.

De heer SMIT: Dat beaam ik ook, mijnheer Fritz.

De heer FRITZ: Dan zijn we het eens. Dat is mooi. Dan wil ik overstappen naar het derde onderwerp en dat is woningbouw. Wanneer wij het in Haarlem samen willen doen, moet ook iedereen een betaalbare woning kunnen vinden. Haarlem mag geen reservaat worden waar alleen de rijken nog kunnen wonen. Dat uitgangspunt dat overigens in de raad breed wordt gedeeld, staat onder druk door de lange wachtlijsten en sterk stijgende huizenprijzen. Er zijn de komende jaren nog duizenden nieuwe woningen nodig. Alleen zo kan Haarlem een stad blijven voor iedereen.

Mevrouw VAN ZETTEN: U heeft het over de rijken. Wat is uw definitie daarvan? Wanneer ben je rijk in deze stad?

De heer FRITZ: Daarvan heb ik geen definitie. Dat zijn mensen die over het algemeen niet in aanmerking komen voor een sociale huurwoning en genoeg te besteden hebben om dure woningen in onze stad te kopen.

Mevrouw VAN ZETTEN: De lagere middenklasse is al rijk in uw ogen?

De heer FRITZ: Dat hoort u mij niet zeggen. Als je naar de huizenprijzen kijkt op dit moment in onze stad, dan constateer ik dat het ook voor de lagere middenklasse, om uw woorden maar eens aan te halen, ontzettend moeilijk is hier een koopwoning of een huurwoning te vinden. Dus ook als je niet bent aangewezen op sociale huur of sociale koop, dan is het ontzettend lastig.

De heer VAN DEN RAADT: Ik heb een interruptie op mevrouw Van Zetten, want ik weet het antwoord. We hebben het er ooit in de commissie over gehad of je als Haarlemmer de mogelijkheid moest hebben om zelf je huis te bouwen. Toen werd er gesproken over arme mensen. Dat waren de mensen die tussen de 30.000 en 45.000 euro verdienden. Het modale inkomen in Nederland bedraagt 34.000 euro. Dus onder de 45.000 euro ben je arm.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ben blij dat u de cijfers wel kent en de heer Fritz van de grote coalitiepartij niet.

De heer FRITZ: Kom om, mevrouw Van Zetten. We weten allemaal hoe de huizenprijzen zich in onze stad ontwikkelen.

Mevrouw VAN ZETTEN: U heeft het over de rijken. Mag ik dan even weten wat u daaronder verstaat?

De heer FRITZ: Wij willen een stad waar iedereen kan wonen en niet alleen een stad waar alleen mensen met een dure koopwoning kunnen wonen. Wij zijn dan ook teleurgesteld dat er vorig jaar slechts 127 nieuwbouwwoningen zijn gerealiseerd. Dat is echter weinig. Anderen hebben daarover ook gesproken. Hoewel we een omslag zien waarbij er voor het eerst weer extra sociale huurwoningen worden toegevoegd – waarvoor een compliment – verwachten wij echt meer inzet niet alleen van het college, maar ook van corporaties en ontwikkelaars. De economie trekt weer aan, de huizenprijzen zitten in de lift en er is geen reden om langer te treuzelen. Net als D66 die hierover daarnet ook iets heeft gezegd, vinden ook wij dat we de afgelopen jaren als gemeente ontwikkelaars veel ruimte hebben gegeven. Om ondanks de crisis te blijven bouwen, hebben we soms ingeleverd op kwaliteit, betrouwbaarheid en bereikbaarheid. Om projecten maar van de grond te krijgen werden parkeerplaatsen toch bovengronds gebouwd, werd het aantal betaalbare woningen beperkt of werd de kwaliteit van de openbare ruimte verminderd. Dat is in een economische crisis goed te verdedigen, maar nu de markt weer aantrekt en ontwikkelaars weer meer kunnen verdienen, verwachten wij van het college dat het weer strakker vasthoudt aan eisen voor kwaliteit en betaalbaarheid. De PvdA zal dat in ieder geval doen.

De heer VAN DEN RAADT: Ik ben het helemaal eens met de PvdA die zegt dat iedereen moet kunnen wonen. Maar u zegt ook in de Kadernota dat we niet die tweedeling moeten krijgen.

De heer FRITZ: Ik zeg helemaal niets in de Kadernota. Ik zou graag willen dat ik dat ding had geschreven.

De heer VAN DEN RAADT: Oké. Het college zegt in de Kadernota dat we niet een tweedeling moeten hebben tussen oost en west. Bent u het daarmee eens?

De heer FRITZ: Ja, daarmee ben ik het zeker eens.

De heer VAN DEN RAADT: Hoe gaat u dat dan oplossen als u zegt dat iedereen in Haarlem moet kunnen wonen? Je moet er dan wel voor zorgen dat iedereen die arm is en minder dan 45.000 euro verdient, in bepaalde wijken komt. Hoe gaat u dat oplossen?

De heer FRITZ: Wij doen daarvoor af en toe concrete voorstellen door ook aan de westkant van het Spaarne sociale huurwoningen toe te voegen en de Brinkmannpassage. Ik constateer dat wij daarvoor alleen van GroenLinks steun hebben gekregen. Zelfs de SP was er niet voor om moverende redenen. Dat is allemaal prima. Maar wij doen daarvoor concrete voorstellen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik hoor u over het parkeren. Gaat u nu weer pleiten voor ondergronds parkeren en niet meer voor half boven de grond? Uiteindelijk was dat ook de norm voor Haarlem in 2006. Gaat u als PvdA nu tegen het college zeggen dat het maar eens afgelopen moet zijn met dat half boven de grond gaan? Gaat u meer eisen stellen? En hoe kunnen wij dat concreet verwachten? We hebben inderdaad een paar maanden geleden aan het college voorgesteld bij de bouw aan de Aziëweg om uiteindelijk een

bedrag dat restte, te besteden om daar ondergronds te gaan. Toen heb ik geen steun van de PvdA gehad. Komt u dan nu met een motie?

De heer FRITZ: Nee, ik kom niet met de motie. Ik heb net verteld dat wij het goed te verdedigen vonden dat in economisch slechte tijden woningbouwplannen werden aangepast om ze toch te kunnen laten doorgaan. Daarin zijn wij inderdaad ver gegaan. Ook bij de Aziëweg. Maar nu het weer beter gaat en nu de huizenprijzen stijgen, zullen wij daarop strenger worden. Dat zult u komende tijd zien.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ben het helemaal met u eens. Dan vinden wij elkaar misschien nog wel.

De heer FRITZ: Een beetje optimisme, mevrouw Van Zetten.

De heer BLOEM: De SP hoort D66 zeggen dat we in de herfst van de coalitieperiode zitten als het gaat om wonen. En als ik de PvdA hoor, dan lijkt het meer op de lente. Ik zou heel graag van u willen horen of u ook de ambitie heeft om in deze periode in concrete stappen ervoor te zorgen dat de wachtlijst die eerst nog langer wordt voordat die korter wordt, aan te pakken. Is dat de ambitie van de PvdA?

De heer FRITZ: Zeker. Onlangs hebben we daarvoor enkele van uw moties gesteund. Volgens mij denken we daarover hetzelfde. Dat is zeker de ambitie. Niet alleen in woorden. We hebben met ons stemgedrag richting uw moties laten zien wat we daarvan vinden.

Dan het laatste thema, discriminatie. De PvdA maakt zich zorgen over de stijgende intolerantie, verdeeldheid en soms zelfs haat in onze samenleving. Bevolkingsgroepen lijken steeds vaker tegenover elkaar te staan in plaats van het samen te doen. Wij zien het als taak van de overheid om mensen samen te brengen in plaats van te verdelen. En dat betekent ook dat iedereen in gelijke gevallen gelijk behandeld dient te worden. Elke vorm van discriminatie moet dan ook bestreden worden. We maken ons zorgen over discriminatie op de arbeidsmarkt. Dat komt nog te vaak voor. Dat horen we niet alleen van Haarlemmers, maar dat blijkt ook uit de cijfers. Een kwart van de klachten die het Bureau Discriminatie Zuid-Kennemerland ontvangt, elk jaar weer, gaat over discriminatie op de arbeidsmarkt. Niet alles maar een deel daarvan vindt plaats tijdens sollicitatieprocedures. En dat gebeurt niet altijd bewust maar het is er wel. Uit recente onderzoeken van het Sociaal-Cultureel Planbureau en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid blijkt dat allochtonen en ouderen met gelijke kwalificaties twee keer minder vaak worden uitgenodigd voor sollicitatiegesprekken dan jonge, autochtone Nederlanders. Om hieraan iets te doen stellen wij voor een proef te starten met anoniem solliciteren. Dat betekent dat bij de selectie van sollicitatiebrieven de naam en leeftijd van sollicitanten wordt weggelaten. Zo kan het effect van onbewuste of bewuste vooroordelen bij sollicitaties voor een groot deel worden weggenomen. Wij dienen hierover een motie in samen met D66, SP, GroenLinks, de Actiepartij, OPHaarlem, Trots en de ChristenUnie.

Motie Anoniem solliciteren

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 juni 2016, overwegende dat:

- Iedereen in gelijke gevallen gelijk behandeld dient te worden;
- Het – al dan niet bewust – ongelijk behandelen, achterstellen of uitsluiten van mensen op basis van persoonlijke kenmerken die niet ter zake doen, de gelijkwaardigheid van mensen in de weg staat;

constaterende dat:

- 25 procent van de klachten die Bureau Discriminatie Kennemerland ontvangt gaan over discriminatie op de arbeidsmarkt, ongeveer de helft daarvan betreft discriminatie op basis van etniciteit (Jaarverslag 2015);
- Uit recente onderzoeken van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid blijkt dat allochtonen en ouderen met gelijke kwalificaties twee keer minder worden uitgenodigd voor sollicitatiegesprekken dan jonge autochtone Nederlanders;
- Uit verschillende Europese onderzoeken blijkt dat anoniem solliciteren het effect van (onbewuste) vooroordelen bij sollicitaties voor een groot deel kan wegnemen;
- De Tweede Kamer in december 2015 een motie heeft aangenomen van de leden Vermeij en Van Weyenberg die vraagt lokale experimenten met anoniem solliciteren te stimuleren;
- Verschillende steden, waaronder Den Haag en Utrecht, inmiddels hebben besloten tot een proef met anoniem solliciteren;

verzoekt het college van B en W:

- Nog dit jaar een substantiële proef te starten met anoniem solliciteren voor gemeentelijke vacatures;
- Grote Haarlemse werkgevers, uitzendbureaus en bedrijven waarmee de gemeente zaken doet, actief te stimuleren ook deel te nemen aan een proef met anoniem solliciteren.

En gaat over tot de orde van de dag.

De heer DE JONG: De onvermijdelijke discriminatiemotie. Onbewuste discriminatie. Kunt u een voorbeeld geven uit hun eigen leven waarin onbewuste discriminatie speelt?

De heer FRITZ: Ik kan het voorbeeld geven dat wij van heel veel Haarlemmers horen. Als je solliciteert en je achternaam is Turks of Marokkaans of als je solliciteert en je leeftijd is volgens werkgevers van een dusdanige hoogte dat men denkt dat je niet meer productief bent, dan worden die mensen automatisch minder uitgenodigd. Dat zijn niet alleen ervaringen van mensen en niet alleen verhalen. Het Sociaal-Cultureel Planbureau en het ministerie hebben twee onderzoeken gedaan en die tonen dat gewoon aan. Die tonen dat echt aan. Kortom, dit komt vaak voor. Ik zeg niet dat het altijd bewust is en dat mensen per se geen Marokkaanse werknemer willen of per se geen oudere werknemer, maar onbewust speelt het mee bij de selectie van brieven. En daaraan willen wij wat doen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik word dan wel nieuwsgierig, want aan een cv kun je toch zien als je hbs hebt gedaan wat voor leeftijd iemand heeft of hoeveel carrière-ervaring je al hebt? Die jaartjes kun je bij elkaar optellen en dan weet je toch wel dat je met een ouder persoon te maken hebt?

De heer FRITZ: Ervaring kunnen we niet uit een cv weghalen, maar de precieze leeftijd wel en zeker ook de achternaam van mensen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het gaat dus gewoon om de achternaam. Zegt u dat dan.

De heer FRITZ: Nee. Kijkt u nu eens naar de onderzoeken die zijn gedaan door het Sociaal-Cultureel Planbureau en het ministerie. Het gaat zowel om leeftijd als om etniciteit.

De heer GARRETSSEN: Wij steunen deze motie van harte. Dit helpt de tweedeling in de samenleving tegen te gaan. Iets anders veroorzaakt ook een tweedeling en dat is die langdurige, hardnekkige werkloosheid. De werkloosheid is in Haarlem nog te hoog. Wilt u samen met de SP ook iets doen aan die langdurige werkloosheid? Dat is ook belangrijk.

De heer FRITZ: Zeker.

De VOORZITTER: Maar dat is weer iets anders.

De heer AZANNAY: Ik hoor mevrouw Van Zetten zeggen dat men aan de hand van de scholing meteen kan zien wie de persoon is.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het gaat om de leeftijd. Als u hbs heeft gehad of atheneum, dan kun je gewoon zien dat het om een oud wijf gaat die je niet hoeft te hebben. Dan telt die cv helemaal niet. Het is een illusie om met zo'n motie te komen. Dat is meer mijn betoog.

De heer FRITZ: Maar dan toch, voorzitter. U zegt dat het een illusie is. In Duitsland is hiermee uitgebreid ervaring opgedaan. En dan blijkt dat er heel anders wordt geselecteerd en dat mensen met een gelijke kwalificatie op het moment dat ze allochtoon zijn of op het moment dat ze ouder zijn veel vaker worden uitgenodigd als je kiest voor anoniem solliciteren. Het werkt dus gewoon.

De heer VAN DEN RAADT: Ik ben het helemaal met u eens. Daarom dienen wij de motie mede in. Als we dit fantastische idee van u al wat eerder hadden gehad, bijvoorbeeld bij de sollicitatie voor de nieuwe burgemeester, dan hadden we nu twee fantastische raadsleden gehad.

De heer FRITZ: U vraagt mij nu iets te zeggen wat ik niet mag dus dat ga ik ook niet doen.

Mevrouw ÖZÖĞÜL: Even net een uitleg van de heer De Jong en mijn buurvrouw hier. Jaren geleden toen ik solliciteerde, had ik per ongeluk mevrouw voor mijn naam vergeten. Ik kwam daar voor het gesprek en ik kreeg te horen dat men mij niet had uitgenodigd als men toen had geweten dat ik een vrouw was. Men had eerder ervaring opgedaan met een Turks meisje en die had problemen gekregen met mannelijke collega's. Die gingen samen pauzeren. Dat zou de reden zijn geweest om mij niet uit te nodigen. Dus het scheelt wel als ze niet weten wie je bent.

De VOORZITTER: Wat fijn dat u constant maar bijval krijgt. Dat zijn de beste interrupties.

De heer FRITZ: Het is een leuke avond.

Mevrouw HUYSSSE: Ik verbaas me nog een beetje over de interruptie van mevrouw Van Zetten over de leeftijd. Aangezien mevrouw Van Zetten graag put uit haar persoonlijke omgeving en persoonlijke ervaring, begrijp ik dat zij niet recentelijk heeft gesolliciteerd want dan weten ze dat er vaak wordt gesuggereerd of geadviseerd om niet je hele historie

in je cv op te nemen maar vooral de meest relevante ervaring. En die is vaak van de laatste tijd.

De VOORZITTER: Als er in je cv staat dat je de fractievoorzitter van HartvoorHaarlem bent, dan word je overal aangenomen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dank u wel.

Mevrouw HUYSSSE: Kijk eens aan. Dat moet u dat vooral niet anoniem doen natuurlijk.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wat denk je nou?

De heer FRITZ: Dan rond ik nu echt af. Haarlem staat op een keerpunt. We ronden een periode van bezuinigingen af en de financiën komen steeds meer op orde. De economie trekt weer wat aan, er komen weer banen bij en mensen krijgen weer wat meer te besteden. Haarlem kijkt weer vooruit. De toekomst ligt voor ons open. Maar er is nog veel te doen om initiatieven voor Haarlemmers nog meer kansen te geven, om echt iedereen de zorg te geven waarop men recht heeft, om wonen in Haarlem betaalbaar te houden voor alle Haarlemmers en om discriminatie te voorkomen. Wij rekenen op de inzet van uw college zodat we over twee jaar kunnen zeggen dat we ook dat samen hebben gedaan.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat we rond 21.30 uur even gaan pauzeren en koffie drinken en dat betekent dat de heer Smit van OPH nu nog zijn bijdrage kan leveren.

De heer SMIT: Ik ben het pauzenummer, begrijp ik. Mijnheer De Jong, ik schrok even toen u met uw betoog begon. U begon over geen ambitie. Ik dacht: daar gaat mijn hele verhaal. Maar gelukkig zijn er heel veel gebieden waarop geen ambitie is vertoond, want het was naast wat ik zei, een aanvulling. Voor de heer Fritz: ik hoop dan toch dat hij mild voor mij is, want hij zei tegen de heer De Jong: elke lente een ander verhaal van de VVD. Ik heb het weer over wonen, werk en welzijn. Dus wat dat betreft ben ik consequent. Stel het is nu vroeg in 2018 en de Haarlemmers vragen het college en de coalitiepartijen naar de behaalde resultaten over de afgelopen vier jaar. Ik denk dat dan best gezegd mag worden dat in de afgelopen vier jaar meer beleidsnota's dan ooit zijn geschreven. En dan wordt het wel een beetje stil. De Kadernota van 2016 kent dan ook veel verwijzingen naar beleidsnota's, maar nauwelijks kaders en nog minder SMART doelen, kortom, niet vrolijk makend. OPHaarlem gaat net als vorig jaar het college en de coalitie beoordelen op drie thema's die er echt toe doen voor de Haarlemmers: wonen, werk en welzijn. Allereerst Wonen. De wachttijd voor een sociale huurwoning loopt op en je bent een spekkoper als je er een na een jaar of acht toegewezen krijgt. Toch gaan onze zielige corporaties door met het verkopen van huurwoningen. Toch krijgen institutionele beleggers hier nauwelijks de mogelijkheden die ze met hun vermogen achter zich wel hebben. Toch is de inzet van kleinere ontwikkelaars veel te beperkt van omvang, los van de discussie of ze iets onder de norm hebben gepresteerd in moeilijke jaren. Ze komen te weinig aan de bak. Toch hebben we al een verkoop- en ontwikkelteam en taskforce tijdelijke huisvesting. OPHaarlem vroeg het college recent naar het aantal kleine wooneenheden in de sociale huursector dat is opgeleverd in 2015 en wat blijkt: we weten het nog geen eens. Over interesse gesproken.

Tijdens thema- en discussieavonden in het kader van Haarlem 2040 is in veel facetten aangegeven hoe belangrijk het is om de jeugd in onze stad kansen te bieden. De jeugd heeft misschien nog geen aansprekende koopkracht, maar staat bol van creatieve ideeën en dat heeft een zich doorontwikkende stad permanent nodig, maar Haarlem is nu op weg om een slaperige forensenstad te worden met gezinnetjes met twee kindertjes, van

wie straks de meeste kindertjes weer de stad uit moeten en de volgende grijze golf nu nog geknuffeld wordt vanwege de werkgelegenheid die ze in Amsterdam heeft. De jeugd kan het nu schudden in Haarlem: er is geen betaalbare woonruimte te vinden, dus dan maar de stad uit. Te veel potentiële woonruimte wordt nu vastgehouden door ouderen en Haarlemmers met een beperking die maar wat graag hun eengezinswoning willen verruilen voor een comfortabel en aangepast appartement, maar die zijn er niet of nauwelijks. Wij hebben recent aan Haarlemmers gevraagd of het gezellig wonen is in de Woonvisie en wat blijkt, het zal u verbazen, in de Woonvisie kun je helemaal niet wonen. Op Funda vind je helemaal geen Woonvisiestraat in Haarlem. In de Kadernota staan ook dit jaar weer de ambities om de bouwmarkt aan te zwengelen, maar voor OPHaarlem geldt alleen het concrete resultaat, een doel. Een concreet target voor een serieus aantal nieuwe wooneenheden. Dus iets meer, mijnheer Fritz, dan die 127 en vooral ook aan de onderkant. Wij zullen over een jaar het college niet met de grond gelijk maken als er baanbrekend werk is verricht, paarse krokodillen terzijde zijn geschoven en niet op maximale opbrengsten is gestuurd. Als je het geld eruit kunt halen, mijnheer Garretsen, moet je het doen en daarna moet je het geld gebruiken om de bouw aan te zwengelen. Maar een target dat toch niet behaald is, maar als er wel lef is getoond, dan rekent OPHaarlem niet af. Daarom komt OPHaarlem met twee moties. In de Woonvisie kun je niet wonen, versie 1 voor de jeugd en de wachtlijst en In de Woonvisie kun je niet wonen, versie 2 waarbij we met name ingaan op de mensen die een handicap hebben, oud zijn en drempelloos willen of moeten wonen. Wij gaan er echt van uit dat de gehele raad u aanspoort om van veel woorden naar veel daden te gaan om alle doelgroepen jeugd, wachtenden, ouderen en Haarlemmers met een beperking, nu serieus te gaan helpen.

Motie In de Woonvisie kun je niet wonen-1; woonruimte voor jonge Haarlemmers en voor mensen op de wachtlijst

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2016, gehoord hebbende de beraadslaging over de Kadernota 2016, constaterende dat:

- De gemeente Haarlem in de vele recent gevoerde discussieavonden over Haarlem 2040 veelvuldig te horen heeft gekregen dat de creativiteit van de jeugd belangrijk is voor de toekomst van de stad;
- De jeugd na de studie vaak noodgedwongen de stad moet verlaten, omdat er geen betaalbare woonruimte beschikbaar is;
- Dat de wachttijd voor een betaalbare huurwoning steeds meer toeneemt en in de ogen van de wachtenden onaanvaardbaar lang is geworden;
- Dat Haarlem geen slaapstad mag worden van beter gesitueerde forensen;
- Dat de tijd van praten, beleid en condities vormgeven nu moet leiden tot daden;

draagt het college op:

- Voor de behandeling van de meerjarenbegroting te komen met een concreet plan, waarin wordt aangegeven hoe de gemeente Haarlem optimaal de realisatie van een relevant contingent kleine wooneenheden met een huurprijs onder en/of op de sociale huurgrens vanaf 2017 gaat bevorderen en aangeeft welk aantal wooneenheden als target wordt genomen in 2017 teneinde jeugd voor de stad te behouden en teneinde de wachtlijsten te bekorten;
- Indien nodig niet te schromen (extra) middelen hiervoor vrij te maken, dan wel inkomsten niet te maximeren om dit doel te bereiken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie In de Woonvisie kun je niet wonen-2; woonruimte voor ouderen en mensen met een beperking

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2016, gehoord hebbende de beraadslaging over de kadernota 2016, constaterende dat:

- De gemeente Haarlem ambities vormgeeft in de Woonvisie, maar ambities zijn nog geen vierkante meters;
- Dat de wachttijd voor een betaalbare huurwoning steeds meer toeneemt en in de ogen van de wachtenden onaanvaardbaar lang is geworden, maar dat ouderen of mensen met een handicap, die hun woning zouden willen verlaten voor een aangepaste woning dit alternatief in Haarlem niet of nauwelijks tegenkomen;
- Dat de tijd van praten en beleid vormgeven nu moet leiden tot daden;

draagt het college op:

- Voor de behandeling van de meerjarenbegroting te komen met een concreet plan, waarin wordt aangegeven hoe de gemeente Haarlem optimaal de realisatie van een relevant contingent aangepaste wooneenheden voor ouderen en mensen met een beperking met een huurprijs onder de sociale huurgrens vanaf 2017 gaat bevorderen en aangeeft welk aantal wooneenheden voor ouderen en mensen met een beperking als target wordt genomen in 2017 teneinde onder meer de doorstroming te bevorderen en de wachtlijsten te bekorten;
- Indien nodig niet te schromen (extra) middelen hiervoor vrij te maken, dan wel inkomsten niet te maximeren om dit doel te bereiken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Wij hebben de volgende vragen voor het college. De vragen zijn u al toegezonden. U hoeft niet te schrijven. Wat vindt uw college een aansprekend aantal te realiseren wooneenheden voor respectievelijk jongeren, wachtenden, ouderen en mensen met een beperking en hoe denkt het college deze aantallen te laten realiseren in 2017? Ik geef even een tip aan het college voor de beantwoording. Het gaat om kaders, dus mag u bijvoorbeeld zeggen: tussen de 800 en 1200, als volgt te verdelen over de verschillende doelgroepen. Durf met een aantal te komen en niet met een vage ambitie. Ik denk dat daarmee onze gedachte toch iets verder gaat dan die van D66 die vooral veel warme woorden heeft voor de wens dat mensen allemaal in Haarlem kunnen wonen.

Werk. Zeven regels op bladzijde 9 in de Kadernota over werk waarvan er, vooruit, twee met enige inhoud en van de tekst op bladzijde 22 kan OPHaarlem helemaal geen soep koken. Onze vertrekkende burgemeester moest van de economische portefeuille afblijven als resultante van de coalitieonderhandelingen. OPHaarlem kan daar niet al te veel waardering voor opbrengen, want het resultaat is bedroevend. En mijnheer Fritz, die 2000, u noemde dat aantal, die zitten niet in Haarlem. Dat is jammer. Nogmaals, het resultaat tot nu toe is bedroevend.

De heer FRITZ: Dan toch even. Ik ben het met u eens dat er in Haarlem meer banen moeten komen en ook in de eigen stad. Dat geef ik u helemaal mee. Maar wist u dat er in Haarlem in vergelijking met alle andere steden de grootste arbeidsparticipatie is? Dus het minste aantal mensen dat thuis zit en niet werkt?

De heer SMIT: Al die Amsterdammers die hier zijn komen wonen met hun baan in Amsterdam, die kunnen u dat wel uitleggen. Dat klopt. Maar we hebben nog een heleboel mensen hier die ook een baan moeten krijgen.

De heer FRITZ: Absoluut. Nog te veel. Maar als ik u hoor praten, dan lijkt het net alsof wij een enorme berg werklozen hebben, meer dan andere gemeenten. Nee, sterker nog, de werkloosheid is in Haarlem lager maar elke werkloze is er een te veel.

De heer SMIT: Wij hebben de afgelopen jaren op het gebied van de groei van de werkgelegenheid gewoon geen prestatie geleverd.

De heer FRITZ: Dan ben ik toch echt benieuwd hoe het kan dat in Haarlem minder mensen thuis zitten dan in welke vergelijkbare stad dan ook.

De heer SMIT: Sorry, ik leg u net uit dat alle Amsterdammers die hier binnenkomen, die komen met hun baan binnen, anders kunnen ze geen huis kopen. Daarvoor heb je een baan nodig. Die hebben een baan in of de Haarlemmermeer of in Amsterdam. Dus dat klopt. Daarnaast zien we trouwens het aantal uitkeringsgerechtigden groeien en dat zijn bijvoorbeeld mensen die geen baan hebben.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik wil even het antwoord geven aan de heer Fritz. Het komt doordat wij hier gewoon de hoogst opgeleide bevolking hebben wonen waaronder heel veel vrouwen die haast allemaal werken. Dat is gewoon de reden. Wij zijn hier in Haarlem gewoon heel bevoorrecht. Heel veel rijken ook, mijnheer Fritz.

De heer FRITZ: Dat ben ik met u eens, maar als we OPHaarlem behoren, dan lijkt het alsof iedereen hier thuis zit.

Mevrouw VAN ZETTEN: Maar ze werken allemaal buiten Haarlem.

De heer SMIT: Ik heb de suggestie niet gedaan dat iedereen thuis zit. Nee. Maar ik heb wel geconstateerd dat het aantal mensen met een uitkering groeit. En dat zijn mensen zonder werk. En ik heb geconstateerd dat er aan banengroei haast niets is gepresteerd de afgelopen jaren. Als u die twee gegevens niet ontkent, dan moet u niet zeggen dat ik vertel dat iedereen thuis zit. Ik vertel twee andere dingen.

De motie van OPHaarlem van vorig jaar door een meerderheid van de raad gesteund heeft niet veel geholpen. Er is eigenlijk sindsdien niets gebeurd. In Haarlem is gewoon te weinig werk. Het is hartverwarmend om te zien welke aandacht – en dan meen ik serieus – er is voor start-ups, maar vijftig tot honderd start-ups staan voor het vertrek van één Dantuma straks uit Haarlem. Dus de pijlen op start-ups is een leuke, een nuttige, maar ook een te smalle basis voor groei van de werkgelegenheid. En omdat ons college ook de burgemeester in zijn midden heeft, dient OPHaarlem opnieuw een meer werkgelegenheidsmotie in onder de titel Vol aan de bak voor meer werkgelegenheid in Haarlem. Wie moet dan vol aan de bak? De nieuwe burgemeester, want die moet nadrukkelijk ook de opdracht krijgen om het bedrijfsleven te interesseren voor het zich vestigen in Haarlem. Immers de ambassadeur bij uitstek van onze stad is onze burgemeester.

Motie Vol aan de bak voor meer werkgelegenheid in Haarlem

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2016, gehoord hebbende de beraadslaging over de Kadernota 2016, constaterende dat:

- De werkgelegenheid in Haarlem zorgen baart en zo dit betwijfeld wordt, de groei van de werkgelegenheid dat zeker doet;
- In de Kadernota 2016 de aanzetten om de werkgelegenheidsgroei te ondersteunen slechts zeer beperkt worden vormgegeven;

- Voor het realiseren van de ambities benoemd in het koersdocument Werk en Inkomen groei van de werkgelegenheid wellicht de beste conditie is;
- Onze burgemeester een belangrijke, zo niet de belangrijkste ambassadeur, van onze stad is;

draagt het college op:

- Tot een zodanige werkverdeling te komen dat onze nieuwe burgemeester een nadrukkelijke rol heeft, waarbij haar/zijn ambassadeurswaarde voor Haarlem mede ingezet wordt om werkgelegenheid naar onze stad te halen;

daagt het college uit:

- Om alles uit de kast te halen om de groei van de werkgelegenheid te bevorderen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Als OPHaarlem leest in de Kadernota op bladzijde 84 dat de vormgeving van vijftig garantiebannen over een periode van tien jaar – ja echt, tien jaar, je zou zeggen een druppel op een gloeiende plaat – toch zorgen baart, niet om het gigantische aantal van vijftig banen, maar om de bijbehorende kosten van ongetwijfeld de ambtelijke organisatie die daarvoor moet worden uitgebreid – er komen in ieder geval wat banen bij – dan word je bedroefd. Kortom, dit is een voorbeeld van getrut en niet van simpel doorpakken. Wij vragen aan het college of het zich in staat acht om deze vijftig garantiebannen uiterlijk eind 2018 gerealiseerd te hebben.

En dan naar de heer De Jong toe over statushouders. Ik heb net gehoord of gelezen dat landelijk een op de tien statushouders aan een baan komt. Daarover kunnen we binnenkort ook weer een beleidsnota schrijven. Wij hebben nog de volgende vraag voor het college. Als het gaat om het werk en ter ondersteuning van de motie, durft het college de nek uit te steken om nu eens echt werk te maken van het naar Haarlem halen van werkgelegenheid en van het creëren van werkgelegenheid in de stad?

Dan welzijn. Als de woningbouw naar maat en vraag volledig achterblijft bij de behoefte en als de werkgelegenheid niet of nauwelijks toeneemt, dan kun je vol welzijnsambities zitten en OPHaarlem zal de ambities zeker niet ontkrachten, maar ambities in de praktijk vormgeven op drijfzand geeft geen goede basis. Dan de jeugd in de Haarlemse probleemwijken. Daar zijn sociale teams die zich een slag in de rondte werken, maar dat levert helaas geen werkgelegenheid op voor de doelgroep en de doelgroep heeft geen werk, weinig inkomen dus, en geen woning.

De heer BERKHOUT: Ik hoor ongeveer om het derde woord het woord werkgelegenheid. En dat is natuurlijk belangrijk. Ik vraag me af wie er tegen is. Wat ik zo vreemd aan uw betoog vind, is alsof we hier op een eiland zitten. Heeft u ooit gehoord van de MRA, heeft u ooit gehoord hoeveel Haarlemmers er buiten Haarlem werken? Ik snap niet zo goed waarom al die banen dan in Haarlem moeten worden gecreëerd. Waarom kunnen ze niet gewoon in de regio worden gecreëerd? Wat is uw verhaal daarbij?

De heer SMIT: Ik zou zeggen, hef Haarlem op en word Amsterdam. Dan kan het in uw ogen blijkbaar niet slechter worden. Ten eerste is er een hele grote groep mensen aan de onderkant van de markt, dat is algemeen bekend, die wonen en werken dicht bij elkaar nodig hebben. Mensen met een hogere opleiding zijn flexibeler, hebben meer mogelijkheden, kunnen meer uitstromen naar andere plekken. Maar als u gaat zeggen dat wij tegen Amsterdam kunnen aanleunen omdat Amsterdam meer dan haar eigen problemen oplost, als u zegt dat we tegen de IJmond kunnen aanleunen omdat de IJmond meer dan zijn eigen problemen oplost en voor ons banen creëert en het voor ons doet, dan is GroenLinks geen knip voor de neus waard.

De heer BERKHOUT: Ik zeg niet dat anderen het voor ons doen, maar ik zeg dat we in een grotere wereld leven dan alleen Haarlem. Denk aan Schiphol. 100.000 banen. Is dat voor Schiphol? Nee.

De heer SMIT: Ik zou zeggen, dan gaan we toch gewoon achterover leunen en dan laten we de Dantuma's weggaan uit Haarlem.

De heer BERKHOUT: Nee, we bekijken het vanuit een regionaal perspectief. En nu houd ik ermee op.

De heer BOER: Ik ben blij dat zelfs GroenLinks het belang van Schiphol erkent.

De heer HULSTER: Ik heb een interruptie op de heer Berkhout. Hoor ik GroenLinks nu pleiten voor meer woon-werkverkeer, meer mobiliteit, meer uitstoot?

De heer BERKHOUT: Alsof het alleen maar per auto zou moeten.

De heer SMIT: Je kunt ook lopend naar Den Haag of Amsterdam. Ik ga door. Nogmaals, die echte inzet van de sociale teams, die levert geen werkgelegenheid op voor de doelgroep. De doelgroep heeft geen werk, weinig inkomen en geen woning. Daar laten wij onze welzijnsambities op los en dan schuurt er heel wat in de praktijk. Dweilen met de kraan open, zo noemde ik het vorig jaar en zo noem ik het nu weer. Wij beseffen ook dat geen werk, geen woning en geen welzijn echt slechter is dan geen werk, geen woning en een vorm van welzijnsaanbod, maar het leidt toch gewoon weer tot de volgende achterstandsgeneratie. In het hoofdstuk Welzijn vragen wij de blijvende inzet om spookjongeren te voorkomen, om onoplosbare schuldenproblematieken oplosbaar te maken. Die inzet zien wij overigens van het college. Wij hopen op verdubbelde creativiteit, inzet en resultaat in 2017. De huishoudelijke ondersteuning in de Wmo is inmiddels een hoofdpijndossier. De hoofdpijn komt door het veelvuldig aanlopen tegen een bord. Als het college ervoor gaat kiezen om hen die beroep hebben aangetekend, pakweg 30 tot 35 Haarlemmers, te herindiceren, dan ontstaat er een rechtsongelijkheid met de andere zorgcliënten. Dat schreef ik in het weekend. De wereld verandert snel, want ik constateer ook dat wij de kans dan zeer groot achten dat de rechter de gemeente de rechtsongelijkheid aanrekent. Het is voor ons duidelijk dat de huishoudelijke ondersteuning vanaf dit najaar en dus zeker in 2017 meer gaat kosten. Daarvoor, mijnheer Fritz en het gaat even om techniek hoor, is budget nodig, want het veel te kort door bocht uitgangspunt rijksbudget is werkbudget werkt hier niet. Voor OPHaarlem geldt dat alle HO-geïndiceerden een herindicatie verdienen. Terug naar de oude uren is niet het verhaal dat je moet houden, want situaties zijn veranderd. Mensen kunnen daaraan nu te weinig hebben of te veel of precies goed. Een snelle herindicatie van alle mensen. Is het college bereid om de cliënten huishoudelijke ondersteuning te herindiceren vanaf nu? En als het college ja zegt, scheelt het weer een motie. OPHaarlem beseft dat het extra budget voor de HO van veel plekken kan komen, maar we doen wel een suggestie, waar het te halen valt. De organisaties die van gemeentelijk subsidie afhankelijk zijn, krijgen een voorgestelde korting op hun accres, een korting op de prijsstijging in 2017. De gemeente acht deze organisaties in staat om dat binnen de bedrijfsvoering te kunnen opvangen. Wij achten de gemeentelijke organisatie evenzeer in staat om die prestatie te leveren en dienen daartoe de motie Gelijke monniken, gelijke kappen in, opdat de gemeentelijke organisatie ook meedoet met de accresbeperking. Als de raad in meerderheid niet mee wenst te gaan met deze motie, dan zullen wij voorstellen bij de begrotingsbehandeling om alternatieve bezuinigingen te gaan zoeken om de accreskorting op de gesubsidieerde organisaties geen

doorgang te laten vinden. Kortom, wat gesubsidieerde instellingen kunnen, kan de gemeente ook: een niet volledig accres verwerken in de begroting.

Motie Gelijke monniken, gelijke kappen

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2016, gehoord hebbende de beraadslaging over de Kadernota 2016, constaterende dat:

- De organisaties die afhankelijk zijn van subsidie van de gemeente Haarlem ook voor 2017 weer gekort worden in hun accres;
- De gemeente ervan uitgaat dat deze organisaties voldoende adequaat zijn om deze korting op te vangen;
- De kwaliteit van de gemeentelijke organisatie minstens van hetzelfde niveau is als van de organisaties die subsidie ontvangen;

draagt het college op om:

- de accreskorting voor 2017 ook toe te passen op de uitgaven in de gemeentelijke exploitatie en begroting.

En gaat over tot de orde van de dag.

In de Kadernota heeft OPHaarlem niet teruggevonden dat het college het Verdrag van de Verenigde Naties (VN) over de rechten van mensen met een handicap dat uitgaat van een volledige participatie en inclusie van de mensen met een handicap omarmt. Onze participatieraad heeft u hierover een advies gestuurd om u te vragen de ambitie Haarlem, toegang voor iedereen waar te maken. OPHaarlem heeft hierover een vraag aan het college. Gaat het college het Verdrag van de VN over de rechten van mensen met een handicap ondubbelzinnig nakomen?

Naast wonen, werk en welzijn zijn er nog een paar zaken die ons bezighouden. Je kunt werk creëren door van een oplossing een probleem te maken. Het voorbeeld is het parkeren. Het woord modernisering komt ons erg moeilijk uit de strot. We houden het even op parkeren. Hier wordt een bak werk bedacht om een onzalig plan erdoorheen te persen. De recente reactie van verzamelde wijkraden – weliswaar een voorlopige – is nog mild, maar slaat de spijker vaak op zijn kop. Geen groene, geen weloverwogen voorstellen, maar de ambitie om te cashen. De wijkraden denken nog steeds dat de 1 miljoen euro aan hogere inkomsten een onderbouwde berekening is. OPHaarlem heeft meegerekend en wij denken aan een verhoging van de inkomsten met 2 tot 3 miljoen euro, dus er is het college veel aan gelegen om de inkomstenambitie te realiseren, inspraak of geen inspraak. OPHaarlem gaat de voorstellen van de wijkraden zeer serieus bestuderen. Een tip aan het college: maak van de integere voorstellen van de wijkraden geen optelsom waaraan u uw eigen voorstellen vastplakt,

De heer DE JONG: Hoor ik u nu goed zeggen dat het college een grotere inkomstenstijging verwacht dan de 1 miljoen euro die naar de wereld wordt gepresenteerd?

De heer SMIT: Laat ik het voorzichtig zeggen. Ik denk dat ik dat zo kan berekenen, zeker als je een aantal kostenposten parkeert als reserve om niet uit te hoeven geven. Als je bijvoorbeeld uitgaat van slechts 200 uur gebruik van die parkeerkaart van 400 uur. En doe je dat 300 of 350 uur, dan komt er al gauw 500.000 euro meer binnen. Alles is gedrukt, gedrukt, gedrukt en een aantal kosten is uit voorzorg genomen, maar er staat geen onderbouwing van die kosten. Als je dat allemaal gaat tellen, dan kom ik fluitend uit boven de 2 miljoen euro.

27 juni 2016

De heer DE JONG: Feitelijk zegt u dus dat het college hier zeer manipulatief bezig is.

De heer SMIT: Nou, het college heeft ook gezegd: als het meer is, komt het geld ten goede aan de algemene middelen. Ik zal niet zeggen dat het wel berekend is, maar het komt niet slecht uit als het meer dan die ene miljoen euro is.

De heer DE JONG: Ik ben ervan overtuigd dat dat referendum er echt moet komen.

De heer SMIT: Wij vragen het college alert te zijn op niet-effectieve dynamiek in de ambtelijke organisatie. Dat scheelt echt in de werkdruk, want er zijn genoeg voorbeelden waarbij wij ons afgevraagd hebben of de ambtelijke formatie efficiënt werd ingezet. Spaarndam. OPHaarlem was blij toen de hockeybond geen groen licht gaf voor een nieuw hockeyveld bij EDO. Voor een dorp met de omvang van Spaarndam is het best moeilijk om infrastructurele en sociale aspecten vorm te geven en in stand te houden en daar moet Spaarndam zo goed mogelijk in ondersteund worden. Wij verwachten dat ons college zich daar ten volle voor inzet. Bij de begrotingsbehandeling zullen wij hier wederom op terugkomen.

Nog een keer een gelijkemonniken-gelijkekappenprincipe; wij gaan ervan uit dat het college de komende maanden in staat is om de continuïteit van het Wereld Kindertheater op een vergelijkbare manier als die van Hart te ondersteunen. Bij de begroting zien wij graag dat er een passende oplossing is gevonden.

Punt 10b van het Besluit Kadernota, de laatste invulling van de bezuiniging. Hier wordt met een enkel woord de gehele bladzijde 62 in een keer afgedaan. Ik heb al gezegd dat wij, zoals zojuist gezegd, tegen besluit 10b stemmen als onze motie Gelijke monniken, gelijke kappen geen steun van de meerderheid van de raad krijgt.

Met betrekking tot de overige punten van het voorgestelde Besluit Kadernota neigt OPHaarlem er naar om niet mee te gaan in 8a, het Strategisch Plan Afvalbeheer, daar wij niet overtuigd zijn van het nut van de kosten en er niet van overtuigd zijn dat binnen de huidige structuur geen voldoende groei van de afvalscheiding mogelijk is. Het SPA verdient, ook voor de Haarlemmers die zich interesseren voor wat er in de raad gebeurt, een separate behandeling in de gemeenteraad en niet een inbedding in de behandeling van de Kadernota, waardoor het een tussendoortje dreigt te worden. OPHaarlem is niet blij met de afname van de Algemene reserve, de groei van de schuldenlast, al kan dat door de boeggolf uitgelegd worden en ook niet blij met de stijgende afschrijvingslasten in de komende jaren. OPHaarlem hoopt dat het college voor de begroting het meerjaren investeringsplan kritisch beoordeelt en serieus herijkt. Investeren moet een noodzaak zijn, dus geen investeringen erin, simpelweg, omdat de afschrijvingstermijn is afgelopen. Kan het college een herijking toezeggen, waarin de toekomstige investeringsbehoefte bij elk bedrag in elk jaar kritisch beoordeeld is? Ten slotte zal OPHaarlem bij de begrotingsbehandeling in het najaar, bij de volgende kadernota enzovoort telkenmale wonen, werk en welzijn als hoofdthema hebben en wat zullen wij blij zijn als het college ons de wind uit de zeilen neemt door het realiseren van aansprekende resultaten. Gaat het college er voor om OPHaarlem de wind uit de zeilen te nemen?

Ik eindig graag met een wijsheid van Johan Cruijff die u zich ter harte mag nemen. Volgens OPHaarlem legt hij erg goed uit dat als je beleid hebt, je er ook echt iets mee moet doen. Vergeef me dat ik het Amsterdam onvoldoende beheers. 'Om te beginnen is er maar één bal en die moet je dus hebben, maar waar het dus in wezen om gaat, is: wat doe je met die bal?'

De VOORZITTER: Dan is het nu even pauze tot 22.00 uur en dan hebben we even tijd om na te denken over wat u met dat citaat bedoelt. De vergadering is geschorst. [21.45 uur].

De VOORZITTER: De vergadering is geopend. Het woord is aan mevrouw Huysse van GroenLinks.

Mevrouw HUYSSSE: De Kadernota 2016. Ik heb een aantal onderwerpen om aan u allen voor te leggen verdeeld in drieën: duurzaam bouwen aan Haarlem, Haarlem sociale stad en Haarlem open stad. Bouwen aan de toekomst, om mee te beginnen. Haarlem 2040. GroenLinks vindt mensen belangrijker dan cijfers, maar dat betekent niet dat cijfers onbelangrijk zijn. Integendeel. Financieel ziet GroenLinks een positieve ontwikkeling. Na jaren hebben we dankzij zware bezuinigingen een trend naar boven te pakken. De schuldenlast daalt en we kunnen weer vooruitkijken. GroenLinks is daar blij mee. Haarlem is de vierde meest aantrekkelijke stad van het land. GroenLinks wil dat Haarlem in de toekomst in de top 5 blijft en daarom willen we in deze Kadernota extra kaders meegeven. We hebben in Haarlem afgesproken om als gemeentelijke organisatie in 2015 klimaatneutraal te zijn. Op dit moment wordt het energieverbruik gerealiseerd door groene certificaten. GroenLinks vindt dat we ook keuzes moeten durven maken en moeten verdergaan om met het energieverbruik van de gemeente zo snel mogelijk over te stappen naar een 100% duurzame energieleverancier dus een leverancier die geen gebruikmaakt van fossiele brandstoffen of kernenergie. We willen van het college weten hoe en wanneer, maar dit dient vooral zo snel mogelijk gerealiseerd te worden. Haarlem bouwt aan de toekomst. Wat GroenLinks betreft is de toekomst van Haarlem groen, is de lucht er schoon en leeft iedereen door elkaar en in harmonie met elkaar en kunnen degenen die daaraan behoefte hebben, een beroep op ondersteuning doen. Enkele GroenLinks-uitgangspunten zijn al jaren bekend. Ga in ieder geval uit van het bestaande groen, kom niet aan monumentale bomen en parkeer op eigen terrein of liever nog ondergronds. Wij zullen hiervoor blijven waken en projecten die hieraan niet voldoen in de toekomst daarop aanspreken en daarop harder afrekenen. We voegen hier nog een uitgangspunt aan toe. We willen graag werken aan circulair bouwen, oftewel duurzaam omgaan met materialen. Waar haal je het vandaan en hoe kun je zo veel mogelijk hergebruiken? We vragen het college ons te laten weten hoe we dit mogelijk nu al kunnen vastleggen in de aanbestedingsvoorwaarden. In het kader van de klimaatneutrale stad dienen wij de motie Circulair bouwen als gunningscriterium in.

Motie Circulair bouwen aan een circulair Haarlem

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, constaterende dat:

- Circulair bouwen gebaseerd is op de circulaire economie;
- De circulaire economie ervan uitgaat dat producten niet langer worden weggegooid maar worden hergebruikt;
- We recent het startprogramma Haarlem Circulair 2030 Naar een Circulair Haarlem hebben vastgesteld;
- Bouwen/Renoveren veel afval met zich meebrengt;
- Juist dit afval nog goed gebruikt kan worden als grondstof;
- We op dit moment aannemers niet stimuleren hier een herbruikbare functie voor te vinden;

overwegende dat:

- We in Haarlem graag de circulaire economie een handje willen helpen;

- We in Haarlem veel zullen bouwen de komende jaren;
- We door circulair bouwen te stimuleren een voorbeeld in Nederland kunnen worden;

draagt het college op:

- Circulair bouwen als gunningscriterium toe te voegen aan aanbestedingsvoorwaarden.

En gaat over op de orde van de dag

De heer GARRETSSEN: U zegt dat u circulair wilt bouwen, duurzaam bouwen. Daar zijn wij op zich niet op tegen, maar ik heb van de interruptie van de heer Berkhout begrepen dat er überhaupt niet meer gebouwd moet worden binnen Haarlem maar dat we de oplossing moeten zoeken binnen de MRA. Eigenlijk moeten we bouwen in Almere en zo. Kunt u deze tegenstelling uitleggen van wel bouwen in Haarlem en niet de oplossing zoeken in de MRA?

Mevrouw HUYSSSE: Volgens mij haalt u wat dingen door elkaar. De heer Berkhout heeft volgens mij iets gezegd over de MRA in verband met werkgelegenheid. Bouwen is misschien wel een soort werkgelegenheid, maar daar ging het hier niet om. Het gaat erom dat er op de plekken waar nu al in Haarlem gebouwd zal gaan worden omdat er een bouwbestemming op staat, dat we daarmee op die manier beter omgaan.

De heer GARRETSSEN: Dus dan ben ik heel blij. GroenLinks wil wat bouwen betreft de oplossing niet binnen de MRA zoeken. Dus ook de bouw van sociale huurwoningen moet dan wel duurzaam zijn. Dat zou een pluspunt zijn.

Mevrouw HUYSSSE: We hebben dat nooit gesuggereerd maar dank u wel voor deze bevestiging.

Dan bouwen in de toekomst. Later dit jaar stelt Haarlem de Woonvisie vast. Een eerste schot voor de boeg werd begin dit jaar al gegeven. Volgens GroenLinks is het huidige aantal sociale huurwoningen niet voldoende. GroenLinks wil een ongedeelde stad en wij roepen het college op hier samen met de corporaties werk van te maken. Een goed voorbeeld is dan nu de Gonnetstraat waar toch sociale huur in het centrum wordt gerealiseerd. En als er dan in Haarlem wordt gebouwd, kiest GroenLinks voor nul op de meter. En als we het goed hebben begrepen, dan willen projectontwikkelaars daarmee graag aan de slag. Ze zijn ook geïnteresseerd in groen in bouwplannen. Hiermee kun je dan ook de energielasten reduceren en naar nul brengen. Deze voorwaarden dragen bij aan het gemeenschappelijke doel om Haarlem in 2030 klimaatneutraal te maken. En dan nog het punt van de energievoorziening in Nederland. We moeten er rekening mee houden dat het gas om verschillende redenen steeds minder een goede toekomstige energiebron is. We hebben begrepen dat de provincie bezig is samen met de gemeente een pilot op te starten om bouwprojecten te ontwikkelen zonder gasaansluiting. GroenLinks roept het college op om als pilotgemeente aan de slag te gaan met de provincie. Graag horen we van het college hoe snel we ons kunnen aanmelden voor een dergelijke pilot.

Mevrouw VAN ZETTEN: We gaan natuurlijk om die sociale woningbouw op te vangen en voor de statushouders en voor de Haarlemmers 160 tweedehands containerwoningen zetten bij Haarlem-Noord. Vindt u dat ook duurzaam omdat het tweedehands is of gaat u daaraan nog extra eisen stellen? Hoe ziet u dat? Die gaan daar wel 15 jaar staan.

Mevrouw HUYSSSE: U heeft daar een punt. Het zijn tijdelijke woningen. In die zin zijn het noodwoningen. We hebben nu dringend behoefte aan plekken waar mensen kunnen

wonen. Er staan veel mensen op de wachtlijst. Daarin zien wij voorlopig wel een oplossing. Voordat we dergelijke woningen echt gebouwd hebben op langere termijn, zijn we nog wel even verder.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dus voor uw ideaal is dit een kleine uitzondering, die 160 containerwoningen?

Mevrouw HUYSSSE: Het is een tijdelijke oplossing.

Mevrouw VAN ZETTEN: Vijftien jaar vind ik niet echt tijdelijk, maar u blijkbaar wel.

Mevrouw HUYSSSE: Maar we kunnen in de tussentijd wel verder.

Goed. De provincie en de gasaansluitingen. We horen dus graag van het college hoe we ons kunnen aanmelden voor die pilot. In een stad heb je ook te maken met wat GroenLinks noemt herbruikbare brandstoffen of uiteindelijk ook afval. We zijn blij in deze Kadernota een hoge afvalscheidingsambitie vast te stellen. Wat ons betreft mag die zelfs wel even hoger en moeten we dit ook goed faciliteren. Vorig jaar dienden we de motie Niet langer het vuilste jongetje van de klas in en die heeft nu richting gegeven aan het Strategisch Plan Afvalbeheer. Maar wij willen meer. Investerings in voorzieningen om meer afvalscheiding te vergemakkelijken door bijvoorbeeld restafvalcontainers te vervangen door plasticcontainers, want daarmee kun je echt investeren om de afvalstoffenheffing echt structureel te laten dalen. En daarmee kun je in de toekomst ook de woonlasten laten dalen. We vragen het college ons te laten weten of dit ook kan worden uitgevoerd.

GroenLinks vindt dat Haarlem aan een sociale ongedeelde toekomst moet bouwen waarbij zo veel mogelijk mensen het heft van hun leven in hun eigen hand hebben. GroenLinks zet zich in voor een sociale stad waar iedereen zo optimaal mogelijk kan meedoen en een zo volwaardig mogelijk leven kan leiden. De drie decentralisaties in het Sociaal domein krijgen nu steeds meer vorm en hoewel zich weinig grote problemen hebben voorgedaan, blijft waakzaamheid natuurlijk geboden. Het zijn de meest kwetsbare Haarlemmers voor wie de veranderingen in het Sociaal domein het meest effect hebben. De minima, de mensen met schulden, de ouderen, de mensen met psychische problemen jongeren die in de knel komen, allemaal Haarlemmers die niet vanzelfsprekend zelfredzaam zijn. Deze fase vraagt om compassie en empathie, inlevingsvermogen. GroenLinks wil dat Haarlemmers het leven kunnen leiden dat ze voor ogen hebben.

De heer SMIT: U had het over de sociale en ongedeelde stad en vervolgens noemde u een hele hoop doelgroepen die heel kwetsbaar zijn. Nu miste ik even de aansluiting tussen waar de doelgroepen nu staan en hun intrede in de sociale en ongedeelde stad. Die stap. Gaat u die stap nog toelichten?

Mevrouw HUYSSSE: Ik ben nog niet klaar. In Nederland gaan we ervan uit dat we allemaal zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Om mensen lang thuis te laten wonen, is veiligheid uiteraard een randvoorwaarde. We willen dat zelfstandig thuiswonen zo veilig mogelijk gebeurt. Daarom dienen we namens een aantal fracties de motie Veilig thuis in. Hierbij stellen we voor bij ouderen en kwetsbare mensen brandmelders te plaatsen en hiervoor reserveren we een bedrag van het budget voor de VRK dat bij de Jaarrekening 2015 vrijviel.

Motie Veilig thuis

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 30 juni 2016, constateert dat:

- Brandweer Kennemerland staat voor de opdracht om te komen tot minder branden, minder schade en minder slachtoffers;
- Ook in Haarlem senioren worden gestimuleerd langer thuis te wonen;
- Voorkomen beter is dan genezen ...;
- Multiproblematiek inzichtelijk wordt achter de voordeur en het daardoor belangrijk is om binnen te komen;
- VRK-medewerkers inzichten ook kunnen delen met bijvoorbeeld sociale wijkteams;
- Er ongeveer 1200 woningen per jaar kunnen worden geïnspecteerd op brandveiligheid in de gemeente Haarlem binnen de doelgroep Wmo en senioren;
- Ervaring van andere brandweerregio's leert dat bij ongeveer 60% van de woningen daadwerkelijk achter de voordeur wordt gekomen en gemiddeld twee rookmelders worden opgehangen;

overweegt dat:

- De raad het belangrijk vindt dat multiproblematiek tijdig inzichtelijk wordt en belang hecht aan adequate opvolging;
- De Wmo-doelgroep en senioren beschikken over goed advies en rookmelders in woningen;
- Uit de jaarrekening 2015 van de VRK blijkt dat, door verbeteringen in de bedrijfsvoering, er 166.000 euro terugvloeit naar de gemeente Haarlem;

vraagt het college:

- Een deel van het bedrag dat terugvloeit à 17.500 euro beschikbaar te stellen aan het VRK-programma Brandveilig leven voor aanschaf en plaatsing van rookmelders binnen de doelgroep Wmo en senioren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Verder zijn er in Haarlem onder andere sociale wijkteams aan het werk om mensen te helpen snel en eenvoudig maatschappelijke ondersteuning te krijgen. Die wijkteams kennen een bepaalde samenstelling. GroenLinks zou graag zien dat er bijvoorbeeld wat meer levenskennis zoals wijkverpleegkundigen uit het team worden betrokken bij het opstellen van het ondersteuningsplan voor huishoudelijke ondersteuning. Dat is al eerder aangekaart. De verpleegkundige heeft kennis van zaken als het gaat om wat een cliënt wel of niet kan met een bepaalde medische indicatie. We realiseren ons dat dit niet zomaar kan, maar we vragen het college toch hoe de kwaliteit van de wijkteams kan worden verbeterd om deze ondersteuningsplannen beter te laten aansluiten. Wij hopen dat de wethouder ook voor ons kan reflecteren op dit vraagstuk.

Dan werk en inkomen. Dat strekt verder dan alleen een baan en een inkomen. Zeker nu we een transformatie doormaken naar een samenleving die uitgaat van eigen kracht en zelfredzaamheid. De huidige participatiesamenleving wordt gekenmerkt door een tweedeling in kansrijke en kansarme mensen. Deze tweedeling die vaak onopzettelijk plaatsvindt, heeft grote gevolgen ook op de arbeidsmarkt. Dit werd ook al aangekaart door de PvdA. Hogeropgeleide tegenover lageropgeleide werknemers, jongere tegenover oudere werknemers waarbij de hoogopgeleide werknemers wat betreft zelfredzaamheid vaak hoger scoren op de arbeidsmarkt.

De heer SMIT: U zei net dat werk en inkomen meer is dan werk en inkomen. Toen ging u praten over niet werk en inkomen. Maar gaat u de mensen die nu in de bijstand zitten of anderszins werkloos zijn en geen bijstand krijgen, uitleggen dat werk en inkomen iets anders is dan werk en inkomen? Gaat u die mensen nu blij maken? Dat wil ik graag van u horen.

Mevrouw HUYSSSE: Nee. Daar hebben wij in het verleden ook al eens naar gevraagd en daar ga ik het ook nog even over hebben.

De heer SMIT: Nee, u zegt net dat werk en inkomen iets anders is dan werk en inkomen. Daar vraag ik een toelichting op.

Mevrouw HUYSSSE: Een baan en inkomen zei ik.

De heer SMIT: Ik denk dat ik dan op dit niveau net even niet meekan, maar ik blijf luisteren.

Mevrouw HUYSSSE: Dat kan op een bepaald moment in het leven. Ook je sollicitatiebrief kan effect hebben op je kansen om te worden uitgenodigd voor een vacature. Daarom pleit GroenLinks samen met de PvdA voor gelijke kansen in de motie Anoniem solliciteren. Als we uitgaan van de huidige economische en technologische ontwikkelingen ziet het er niet naar uit dat de doelstelling volledige werkgelegenheid nog gehaald kan worden. Bij de vorige behandeling van de Kadernota heeft GroenLinks het college opgeroepen om te onderzoeken welke mogelijkheden er bestaan om bijvoorbeeld het basisinkomen in te voeren en er ligt sinds kort een koersdocument. GroenLinks ziet daarin hoopvolle ontwikkelingen die ons weer een stapje dichterbij kunnen brengen bij dat basisinkomen waarmee mensen een inkomen hebben en niet per se een baan maar binnen die mogelijkheden misschien ook nog andere dingen kunnen doen.

De heer GARRETSSEN: U heeft het over een basisinkomen en dat niet iedereen dan meer een baan hoeft te hebben. Maar er zijn mensen die wel een baan willen hebben en er zijn ook mensen die niet zelfredzaam zijn. Wilt u ook dingen doen voor mensen die wel een baan willen hebben en niet zelfredzaam zijn?

Mevrouw HUYSSSE: De vraag is of het aan de gemeente is om dat te doen. In principe zijn veel banen bij bedrijven en ja ook bij de overheid. Daar kan ik me voorstellen dat die mogelijkheden worden gecreëerd, maar op dit moment hebben we daarvoor geen kant-en-klaar plan.

De heer GARRETSSEN: Ik dacht toch dat de gemeente een Sociale dienst had en dat toch een van de taken van de Sociale dienst is mensen zonder baan aan het werk te helpen. Dat vind ik wel een taak voor de gemeente.

Mevrouw HUYSSSE: Die wordt ook uitgevoerd. Daarin is volgens mij zelfs het SROI van toepassing waarbij werkgevers door de gemeente worden gestimuleerd om mensen aan het werk te krijgen, ondersteund door de gemeente.

De heer GARRETSSEN: Het gaat ook om mensen die een baan willen hebben in het bedrijfsleven. Bouwvakkers en zo.

Mevrouw HUYSSSE: Daar heb ik het ook over. SROI is ook van toepassing op bouwvakkers en projecten.

De heer GARRETSSEN: Dan hoop ik dat u moties van ons zult ondersteunen die willen dat mensen worden ondersteund bij het vinden van werk.

Mevrouw HUYSSSE: Dat wordt al gedaan. Maar misschien nog meer dan. We gaan kijken naar uw motie.

Dan de minimaregeling. Het gebruik van voorzieningen door met name de jeugd in Haarlem kent een stijging van 16% ten opzichte van 2014. Dat is een mooie en positieve ontwikkeling. De jeugd heeft blijkbaar de weg beter gevonden en maakt meer gebruik van deze voorzieningen. GroenLinks kijkt uit naar de rapportage die ons inzicht moet geven over het gebruik van de rest van de minimaregelingen die we graag tegemoet zien. Wat betreft de jeugdwerkloosheid. Samen met D66 en de PvdA heeft GroenLinks artikel 38-vragen gesteld over de jeugdwerkloosheid. We willen onder andere weten hoe het gaat met de aanpak samen naar de toekomst en hoeveel jeugd nu staat ingeschreven als werkzoekende. Wij kijken met belangstelling uit naar de beantwoording van de vragen en de aanpak voor deze Haarlemmers.

De VOORZITTER: Is het echt nodig nu weer te interrumperen, mijnheer Smit?

De heer SMIT: Ik sta naar een sprookje te luisteren en ik beseft dat de Haarlemse werkloze jeugd blij is met artikel 38-vragen die GroenLinks heeft gesteld. Ik hoor hier een sprookje en als het mij net te erg wordt, dan vraag ik of u denkt dat de Haarlemse jeugd blij is met de gestelde artikel 38-vragen.

Mevrouw HUYSSSE: Wij zijn ook niet blij met het feit dat we die vragen moeten stellen, mijnheer Smit, maar we hebben die in ieder geval gesteld en daarmee willen we heel graag de wethouder oproepen ...

De heer SMIT: Ik heb de indruk dat u de tijd vult met zaken die niet relevant zijn.

Mevrouw HUYSSSE: Dat is uw mening.

Dan beschermd wonen. GroenLinks maakt zich zorgen over de toename van verwarde mensen in Haarlem. We hebben hierover al eerder vragen gesteld. We zien dat woonruimte in Haarlem uiteraard zeer onder druk staat. Het college wil na het reces met de commissie hierover spreken en GroenLinks vraagt het college haast te maken met de huisvesting voor mensen die begeleiding nodig hebben. Wanneer wordt dit in de commissie besproken? We wachten een gedegen plan van aanpak af.

De heer BOER: Ik hoorde beschermd wonen en toen dacht ik: dit is het gedeelte waar die rookmelders komen.

Mevrouw HUYSSSE: Beschermd wonen is echt iets heel anders, mijnheer Boer. Daarbij gaat het om mensen die echt bescherming nodig hebben. Blijkbaar komt u dat nooit tegen in uw leven.

De heer BOER: Rookmelders. Die wilt u graag voor senioren aanschaffen.

Mevrouw HUYSSSE: Voor kwetsbare mensen, ja.

De heer BOER: Voor kwetsbare mensen ja, en ook voor senioren. Ik vroeg me af of senioren geen rookmelders kunnen kopen in Haarlem. Hoe zit dat?

Mevrouw HUYSSSE: Het gaat erom dat het wel nodig is en dat ze het niet doen omdat ze denken dat het niet nodig is. We hebben recent nog een voorbeeld gehad in Haarlem van een echtpaar dat is omgekomen bij een brand. Dat willen we voorkomen.

De heer BOER: Om hoeveel branden gaat het dan bij senioren?

Mevrouw HUYSSSE: Het gaat landelijk gezien om meerdere senioren, maar in Haarlem is recent een voorval geweest. Er zijn ongetwijfeld in het verleden meer voorvallen geweest.

De heer BOER: Ik vroeg me af hoe het zit met kinderen die van de trap af vallen. Hoe zit het met die traphekjes?

Mevrouw HUYSSSE: Misschien wilt u wel een motie indienen voor traphekjes.

De heer BOER: Dat vindt u ook een goed idee?

Mevrouw HUYSSSE: Dat zullen we dan gaan bekijken, mijnheer Boer, als u dat voorstelt.

De heer BAAIJENS: Ik wil de heer Boer even meegeven dat het een project is dat in verschillende steden loopt. Ik werk er zelf aan mee in Amsterdam. Je gaat mensen voorlichting geven over hoe ze brandveilig kunnen wonen. Een van de manieren om daar binnen te komen en om die voorlichting te geven is om een rookmelder gratis te geven en op te hangen. Ik wil u graag een keer bijpraten en ik nodig u uit om een keer een dagje mee te gaan.

De VOORZITTER: Goed idee. Zo kun je ook een traphekje aanbieden om binnen te komen.

Mevrouw HUYSSSE: Goed idee, mijnheer Baaijens. Ik denk dat de heer Boer heel veel van u kan leren.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik stel voor dat we nu niet meer interrumpen en mevrouw Huysse haar betoog laten afmaken.

Mevrouw HUYSSSE: Ik ga snel verder. GroenLinks is groot voorstander van de kracht van de Haarlemmers oftewel de bewonersinitiatieven. Het succes van Samen doen valt of staat bij het faciliteren van de ideeën van bewoners. Maak het hen zo gemakkelijk mogelijk als ze iets willen in hun buurt of wijk. Bied ze bijvoorbeeld een ontmoetingsplek in een leegstaand pand op een centrale plek om de changemakers uit de stad een plek te geven. Wij willen daarvoor eventueel een motie indienen als dat helpt. Er ontstaan mooie dingen in de stad. Zo hebben we al drie keer een leefstraat in Haarlem en er staat een buurtcamping gepland. GroenLinks wil drempels voor dit soort initiatieven zo veel mogelijk verlagen. Daarom vragen wij het college een voorstel te doen bij niet-commerciële initiatieven geen leges te heffen. We dienen hiervoor een amendement in Geen leges voor Samen doen met als doel geen leges voor gemeentelijk advies over niet-commerciële initiatieven.

Amendement Geen leges voor Samen doen

De gemeenteraad van Haarlem, bijeen in vergadering op 30 juni 2016, constaterende dat:

- Op pagina 62 van de kadernota melding wordt gemaakt van het bezuinigingsvoornemen: legesverordening heffen van tarieven voor adviezen op

ruimtelijke initiatieven

“Het college stelt voor de volgende nieuwe producten in de legesverordening op te nemen: advies vergunningsvrij bouwen, advies bestemmingsplan, advies haalbaarheid initiatief, advies haalbaarheid complex initiatief ...”;

overwegende dat:

- Het coalitieakkoord Samen Doen! van de bewoners vraagt zelf initiatief te nemen om de stad leefbaarder te maken;
- Er bij het innen van leges voor advies een onderscheid gemaakt moet worden in het aanvragen van advies voor particulier, privénut en het aanvragen van advies voor algemeen nut (lees advies haalbaarheid initiatief en advies haalbaarheid complex initiatief);

besluit:

- Geen leges te berekenen voor het verstrekken van advies over de haalbaarheid van (complexe) niet-commerciële initiatieven;
- De tekst in de kadernota hierop aan te passen door weglating van ‘advies haalbaarheid initiatief, advies haalbaarheid complex initiatief ...’.

En gaat over op de orde van de dag

Daarnaast is het volgens GroenLinks van belang om nieuwe initiatieven op weg te helpen in plaats van af te remmen, maar dat we samen met de PvdA alles op alles zetten op kleine maatschappelijke initiatieven verder te helpen. Hiervoor is de motie Versneller ingediend.

Wat GroenLinks betreft is de rol van het Wereld Kindertheater van groot belang in onze stad. Het theater wordt apart vermeld in het jaarverslag bij de ontwikkelkansen van de jeugd. Cultuur moet voor iedereen toegankelijk blijven. GroenLinks meent dat het Wereld Kindertheater op eigen benen moet worden geholpen zodat we het theater op deze manier voor Haarlem kunnen behouden. Mogelijk kan de motie Versneller daarbij behulpzaam zijn. Wij vragen het college te onderzoeken hoe organisaties als het Wereld Kindertheater geholpen kunnen worden bij hun bedrijfsvoering.

Haarlem een open stad. Haarlem is wat GroenLinks betreft een stad waar iedereen welkom is, met hotel De Koepel waar Haarlemmers zich mobiliseerden om oorlogsvluchtelingen zich in Haarlem thuis te laten voelen. Later de taskforce voor tijdelijke huisvesting waarbij Haarlem voortvarend aan de slag is gegaan om nieuwe Haarlemmers een plek te geven in onze stad. Door middel van het sociale programma statushouders zorgt Haarlem ervoor dat deze mensen zo snel mogelijk worden opgenomen in de stad. GroenLinks is daar blij mee, net als met de internationale taalklas en andere initiatieven en daarmee hoopt ze dat de statushouders snel kunnen integreren in de samenleving. Daarom dienen we nu de motie Haarlem Shelter City in. Deze motie sluit aan bij het groeiend aantal Nederlandse steden waarin mensenrechtenverdedigers welkom zijn en drie maanden op adem kunnen komen in een stad. Verschillende steden kiezen voor verschillende manieren van financiering, bijvoorbeeld een deel uit het Sociaal domein, een deel uit Veiligheid. We vragen hier om de mogelijkheden voor de begroting te laten onderzoeken, dus voorafgaand aan de begroting.

Motie Geef shelter aan verborgen helden

De gemeenteraad van Haarlem bijeen in vergadering op 27, 29 en 30 juni 2016.
constaterende dat:

- Shelter City een initiatief is dat internationale mensenrechtenverdedigers tijdelijk, voor een periode van drie maanden, opvangt in Europese steden om ze

- op adem te laten komen, trainingen te laten volgen en ze hun netwerk te laten uitbreiden om vervolgens hun waardevolle werk in eigen land voort te zetten;
- Nederland de ambitie heeft een vooraanstaande speler te blijven op het gebied van mensenrechten en dat de Tweede Kamer daarom in 2010 een motie aannam om aan te sluiten bij het Shelter City Initiative en om de bijbehorende procedures voor noodvisa voor de betrokken mensenrechtenverdedigers in te voeren;
  - Haarlem een betrokken, tolerante stad is;

overwegende dat:

- Al acht Nederlandse steden zich hebben aangesloten bij het netwerk van Shelter City's en dit geleid heeft tot tijdelijke, veilige opvang van buitenlandse mensenrechtenverdedigers, maar ook tot vergroting van de kennis van mensen uit de stad over mensenrechten en mensenrechtenverdedigers;
- Het ministerie van Buitenlandse Zaken een aanzienlijk deel van de kosten van het Shelter City initiatief draagt;

vraagt/roept het college op:

- Haarlem als Shelter City aan te melden: een stad waar buitenlandse mensenrechtenverdedigers tijdelijk op adem kunnen komen;
- Een conceptbegroting op te stellen voor de opvang van mensenrechtenverdedigers in een jaar en dit programma ter goedkeuring voor te leggen aan de gemeenteraad, voor de begroting van 2017, waarbij een financiële dekking gevonden kan worden, deels in het cluster sociaal, deels in cluster fysiek, deels bij veiligheid.

En gaat over op de orde van de dag

In het verlengde hiervan ziet GroenLinks een positieve rol voor Haarlem om aan te sluiten bij de nieuwe millenniumdoelen van de Verenigde Naties, global goals for sustainable development. Kort samengevat: armoede, ongelijkheid en klimaatverandering aanpakken binnen vijftien jaar. Dat is het doel bij die global goals. Wij vragen het college hierover aan de raad de mogelijkheden te schetsen.

GroenLinks heeft oog voor dieren. Het zorgen voor zwerfhuisdieren is een wettelijke taak. Tegelijkertijd verwacht de overheid ook voor het in het wild levende dieren professionele zorgverlening. Dat heeft het Vogelhospitaal de afgelopen twee jaar in de steigers gezet en die vraagt nu een bijdrage in de exploitatie. GroenLinks vindt dat deze organisatie die al zestig jaar zieke en gewonde vogels verzorgt en weer loslaat, een ondersteuning verdient. Hierbij zou een prestatiecontract heel goed kunnen werken. Afgelopen decennia heeft het hospitaal een in-naturasubsidie gekend, namelijk het gebruik van de kassen en de grond in de Kweektuin. Met die gedachte kan het college het Vogelhospitaal tegemoetkomen. We dienen de motie in Geef het vogelhospitaal haar vleugels terug waarbij we een bedrag reserveren en het college verzoeken regionaal contact te leggen om hier te komen tot een stevig financieel kader voor de komende jaren.

Motie Geef het vogelhospitaal haar vleugels terug

De gemeenteraad van Haarlem, bijeen in vergadering op 30 juni 2016, constaterende dat:

- Het vogelhospitaal in Haarlem al zestig jaar zieke en gewonde vogels en andere in het wild levende dieren opvangt, verzorgt en geneest;

- Het vogelhospitaal een nieuwe start heeft gemaakt op een optimale locatie aan de Vergierdeweg;
- Volgens de Faunawet iedere Nederlander verplicht is om in het wild levende dieren die verzorging nodig hebben, verzorging te bieden;
- Er in de regio Zuid-Kennemerland geen vergelijkbare opvang is voor in het wild levende dieren die verzorging nodig hebben;

overwegende dat:

- De opvang van vogels en andere in het wild levende dieren een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van de gemeenten in de regio;
- Een aantal gemeenten in de regio waaronder Velsen, al heeft toegezegd naar rato bij te dragen aan de exploitatiekosten van het vogelhospitaal;
- Het vogelhospitaal wettelijk verplicht is de verzorging van de dieren te laten uitvoeren door een deskundige (lees betaalde) kracht

verzoekt het college:

- Een jaarlijkse bijdrage van 30.000 euro, zijnde een reële bijdrage naar rato hoeveelheid op te vangen dieren, toe te zeggen aan het Vogelhospitaal.
- Aan deze toezegging een prestatiecontract te koppelen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Beheer en onderhoud. In een stad als Haarlem is er altijd werk aan de winkel. Het onderhoudsniveau is voortdurend onderwerp van discussie. Begrijpelijk. Ook hier wordt voortdurend gewerkt aan optimaal beheer en onderhoud binnen een beperkt budget. GroenLinks pleit ervoor zodra het economisch mogelijk is om weer extra te investeren in beheer en onderhoud in Haarlem. In tegenstelling tot naar ik begrijp wat de SP aangaf dat het CDA had gevraagd naar de zoek zijnde bomen heeft GroenLinks in 2012 artikel 38-vragen gesteld en daarvan zijn nu de resultaten genoteerd. Er zitten nog 3500 bomen in het beheer en onderhoud. Wij zijn er blij mee dat die bomen die op de terreinen van Vastgoed en SRO staan, nu in kaart zijn gebracht. Wij zijn er tevreden mee dat deze Kadernota het beheer en onderhoud voor deze bomen financieel regelt. Inmiddels wordt er ook een wijkbegroting ontwikkeld die inzicht moet geven in de operationele planning. GroenLinks pleit nadrukkelijk voor een koppeling met demografische kenmerken van wijken. Dus bijvoorbeeld in een wijk met mensen in een bepaalde levensfase met veel kinderen: brede stoepen om te spelen, veilige oversteekplekken, leuk speelgroen en in andere wijken met naar verhouding meer oudere bewoners bijvoorbeeld goed rekening houden met de inrichting van de straten in de wijk en bijvoorbeeld de mogelijkheid om met een rollator of scootmobiel naar een winkel te kunnen komen.

Dan Haarlem de bereikbare stad. Een nieuwe kijk op stedelijke mobiliteit hoort ook bij de toekomstvisie. Die komt tot uitdrukking in de Structuurvisie Openbare Ruimte. Deze visie kijkt 25 jaar vooruit en gaat uit van een autoluwe stad en autoluwe wijken. Een visie die past bij GroenLinks en bij Haarlem. Ruim baan voor de fiets, voor het OV. Hiermee zetten we dit jaar de kaders uit voor de volgende 25 jaar. Minder drukte, minder fijnstofuitstoot en meer leefbaarheid in Haarlem zorgt voor sociale cohesie waarin de mens weer centraal staat. Wij horen graag de antwoorden op de gestelde vragen. Tot zover.

De heer BLOEM: Even voor de zekerheid of ik het goed begrijp. Als het gaat om het tempo van de ambities van GroenLinks: als u in 2012 vragen stelt en u krijgt in 2016 antwoord, vier jaar later, drie GroenLinks-wethouders verder, dan bent u gewoon tevreden?

Mevrouw HUYSSSE: We zijn daarover zeker niet tevreden, maar we zijn wel blij dat het nu financieel geregeld wordt dat voor die Haarlemse 3500 bomen nu financieel geregeld is dat er onderhoud voor is.

De heer BLOEM: Om het college wat werk te besparen, is het ook goed als de andere vragen die u stelt over vier jaar worden beantwoord?

Mevrouw HUYSSSE: Dat is zeker niet de bedoeling. We hebben ook tussentijds vragen gesteld maar dit was de basis waarop het werd gedaan. Op dat moment bleek dat daarvoor geen capaciteit was.

De heer BLOEM: Ik complimenteer u met uw geduld met de wethouders.

Mevrouw HUYSSSE: Het was overigens niet mijn wethouder, het was de wethouder die ging over Vastgoed en SRO, dus van een andere portefeuille.

De VOORZITTER: Dan is nu de beurt aan de heer Hulster van de Actiepartij.

De heer HULSTER: Jacques Vrugt begon altijd met een gedicht. Dat ga ik niet doen, want dat kan ik niet evenaren. De financiële situatie van de gemeente is verbeterd. We zien dat dat voor een belangrijk deel te danken is aan het gegeven dat nu eindelijk met een wat eerlijker rekenrente wordt gerekend. Als je een te hoge rekenrente hanteert, creëer je geld dat er eigenlijk niet is en dan moet je het vervolgens ergens anders vandaan halen. Nu de rekenrente is verlaagd, gaat het beter met de financiële situatie van de stad. Daar zijn wij heel blij mee en daar hebben we ook heel vaak om gevraagd. Het is goed dat dat nu eindelijk is ingevoerd. We eigenlijk dat de rekenrente nog wel verder naar omlaag kan. Daarover hebben we vragen gesteld aan de ambtenaren en die zeiden dat dat onverstandig was omdat we dan meer zouden uitgeven. Ik denk dat we nu kunnen zien dat dat niet waar is. De rekenrente kan gewoon nog omlaag.

De SP had het al even over hoe het hier gaat met werken in regie. Soms heb je het gevoel dat we geen regie meer voeren om de werken die we doen. Daarover is al aardig wat gezegd. Daarvoor moet je samenwerken met de burgers maar we zien steeds dat de relatie met de burgers wordt verstoord omdat bijvoorbeeld niet goed met de inspraak wordt omgegaan waarbij traditionele partijen opeens niet meer gehoord worden omdat we graag met nieuwe partijen in zee gaan. Op een gegeven moment zag ik een programma op tv en dat ging over de Smart City. Dat ging over Amsterdam. Daarbij ging het erom allemaal datasets aan elkaar te koppelen en dan kwam er een fantastische toekomst waarbij helemaal geen inspraak meer nodig is omdat we automatisch weten wat er in de stad moet gebeuren. Ik chargeer een beetje. Maar het is wel iets om je zorgen over te maken. Ik dacht: ik schrijf een motie dat we dat hier niet moeten willen. Toen kwam er een technische sessie en toen bleek dat we dat al aan het doen waren hier.

Nou, er is ook goed nieuws. In de Kadernota staat dat er een speciale auditor komt die voor informatiebeveiliging en informatiebeheer gaat zorgen. Wij hebben een motie geschreven waarmee we voorstellen de beste man of vrouw ook op te dragen hoe je met big data-beheer en privacy en de gevoeligheid die dat oplevert, omgaat. Daarnaast vraag ik ook aandacht voor de mensen die digibeeft zijn of om welke reden dan ook niet in staat zijn om met computertechnologie om te gaan en toch in contact met de gemeente willen blijven.

Motie Big data en privacy: een ongelukkig huwelijk

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2016, in bespreking over de kadernota 2016, constaterende dat:

- Op bladzijde 83 van de kadernota staat dat de gemeente Haarlem de doelstelling heeft om Digitale Overheid 2020 te halen;
- Er daartoe een nieuw datacenter komt en nieuwe software;
- Daartoe een interne auditor Beveiliging en Informatiebeheer aan te stellen;

mede constaterende dat:

- Het voor veel burgers onmogelijk is om digitaal te communiceren;
- De uitbesteding van databeheer grote risico's meebrengt wat betreffende onheus gebruik van de data;

draagt het college op:

- De taakomschrijving van de voorgestelde interne auditor uit te breiden met het bestrijden van privacyrisico's die het koppelen van bigdatabestanden met zich meebrengen;
- Zich in te zetten op de groep digibeten die nu het risico loopt buiten de samenleving geplaatst te worden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Het volgende punt is de werkgelegenheid, ook al veel genoemd. In 2009 hebben we voorgesteld Prohef hier in te voeren. Die motie van de Actiepartij is ook aangenomen. Die is niet uitgevoerd, dus dit is een herhaalmotie die we indienen. We denken dat het een heel goed idee is om een revolverend fonds op te zetten waaruit bedrijven kunnen putten om tijdelijke arbeidskrachten op te nemen en waar ze vervolgens, als die arbeidskrachten geld opleveren, weer geld in terug storten. Ik zie het bij heel veel vrienden in mijn omgeving dat ze bij bedrijven werken waar al jaren niet-ingevulde formatieplaatsen zijn zodat iedereen 120% aan het werken is omdat die bedrijven geen vast personeel durven aannemen doordat de economie zo onzeker blijft. Ik hoop dat de collega's opnieuw de motie steunen. We hopen ook dat het college het dit keer overneemt.

Motie Door Prohef naar een revolverend werkgelegenheidsfonds

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen, donderdag 30 juni 2016, in bespreking over de kadernota 2016, constaterende dat:

- De verwachting in de Kadernota is beschreven dat het aantal uitkeringsgerechtigden de komende tijd nog zal toenemen;
- Ook voor de doelgroepen, zoals de categorie Wsw'ers en Wajonggerechtigden er een gemeentelijke taak ligt op het gebied van re-integratie op de arbeidsmarkt;
- Fenomenen als loonwaardemeting geen vooruitgang in inkomen opleveren voor velen en uitgaat van niet-kunnen in plaats van wel-kunnen en als stigmatiserend en/of denigrerend kunnen worden ervaren;
- De voorgestelde methodiek een deel van de problemen rond het beperkte budget en de bezwaren rond loonwaardemeting zou kunnen verlichten, doordat het een revolverend element kent (opbrengsten uit door werkgevers terugbetaalde meerwaarde van de geleverde arbeid kunnen hernieuwd worden ingezet voor financiering van loonkosten)*,

- De in 2009 door de raad met overgrote meerderheid aangenomen motie Prohef die hetzelfde beoogt nog niet is uitgevoerd zonder inhoudelijke motivatie van de daaropvolgende colleges;
- De huidige en historische re-integratieactiviteiten en middelen weinig effectief zijn gebleken als het gaat om kosten ten opzichte van het rendement en de duurzaamheid en de lengte van de arbeidscontracten;

overwegende dat:

- De lokale MKB'ers in de huidige kredietcrisis steun kunnen gebruiken in rentevoordeel en break-even point en MKB Nederland voorstander is van deze systematiek;
- Deze systematiek de loonkostensubsidie, in de zin van werkgeverslasten, afhankelijk maakt van de conjunctuur, lees de omzet, en de overheid daarmee a-cyclisch investeert c.q. inkomsten genereert in goede economische tijden;
- De belasting op arbeid vooraf betaald moet en de winstbelasting achteraf en dit een negatief effect heeft op (het behoud van) de werkgelegenheid;

draagt het college op:

- Alsnog voortvarend aan de slag te gaan met het eerder door de raad gewenste experiment met revolverende loonkostensubsidie;
- Dit met name in te zetten voor de mensen in de Participatiewet, Wsw en Wajong;
- Het experiment per 1 januari 2017 operationeel te laten zijn;
- Teneinde het experiment ruim de tijd te geven haar eventuele meerwaarde te doen blijken, dit ten minste te laten doorlopen tot aan de begroting 2017-2021, zodat voor het eind van het dan lopende boekjaar kan worden besloten tot voortzetting, uitbreiding, dan wel stopzetting van de methodiek;
- Tussentijds in de p&c-cyclus een voortgangsrapportage aan de raad te presenteren;
- De kosten van het experiment te dekken uit de geprognosticeerde onttrekkingen uit de Wwb-reserve voor 2016 en 2017 in plaats van deze middelen te laten vervallen aan de algemene reserve.

En gaat over tot de orde van de dag.

*Berekend over 25% van de bruto winst gedeeld door alle werknemers van een bedrijf, zodat te toegevoegde loonwaarde van de extra werknemer(s) met harde cijfers bewezen wordt, in plaats van vooraf ingeschat zoals bij loonwaardemeting.

Het volgende punt gaat over wat we doen met de mensen die vervolgens in de bijstand zitten. Al jaren blijkt er onderbesteding van de minimagelden te zijn en dat vinden wij heel merkwaardig. We kwamen erachter dat je niet zo maar bijstand kunt aanvragen. Dat is in de vorm van een lening. En als je in de schuldhulpverlening zit, kun je geen geld lenen, dus dan is het verstandig dat die lening dan in de vorm van een gift komt als de gemeente toch onderbesteding heeft. Daarvoor hebben we ook een motie en we hopen natuurlijk dat de collega's die gaan steunen.

Motie Bijzondere Gave

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2016, in bespreking over de kadernota 2016, constaterende dat:

- Er een duurzame onderbesteding is in het budget voor bijzondere bijstand;

overwegende dat:

- Er sprake is van toenemende armoede;
- Uitkeringsgerechtigden geen schulden mogen opbouwen als zij in de schuldsanering zitten;
- Er medische kosten kunnen zijn die niet (meer) vergoed worden door de zorgverzekeraar, en als deze niet worden gemaakt de re-integratie in het arbeidsproces kunnen belemmeren;
- Het onwenselijk is dat mensen die van een minimuminkomen moeten rondkomen een afbetalingsverplichting krijgen en dat daarmee het besteedbaar inkomen van hen achteruitgaat;

draagt het college op:

- Vaker bijzondere bijstand als gift te verstrekken;
- Dit met name te doen voor rechthebbenden in de schuldsanering en voor hen met noodzakelijke medische kosten die niet anderszins worden vergoed;
- Een voorstel aan de raad te doen voor de begrotingsbehandeling 2017–2021 inhoudende hoe het budget bijzondere bijstand beter kan worden uitgenut, rekening houdend met het gestelde in deze motie;
- De raad actief te informeren over de ontwikkeling van de uitgaven in het budget voor bijzondere bijstand.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dan staat in de Kadernota dat er geen relatieve stijging van woonlasten moet plaatsvinden. Nu blijkt dat de korting op de afvalstoffenheffing voor alleenwonenden van 40% naar 34% gaat zodat die mensen dus meer geld moeten uitgeven aan de afvalstoffenheffing. In die groep zie je overmatig veel ouderen, jongeren, mensen die gescheiden zijn en het lijkt ons heel onverstandig juist die mensen die het al heel zwaar hebben extra aan te pakken. Dus laten we het geld dat we nodig hebben dan spreiden over alle mensen die een afvalstoffenheffing betalen.

Motie Ontzie de alleenwoner

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2016, in bespreking over de kadernota 2016, constaterende dat:

- Het college het korting tarief éénpersoonshuishoudens van 40% naar 34% wil bijstellen;

overwegende dat:

- Dat voor alleenstaande jongeren het zelfstandig wonen al bijna onbetaalbaar is;
- Alleenstaande 65+'ers die afhankelijk zijn van hun AOW zwaar worden getroffen;
- Deze groepen niet meer afvalstoffen zijn gaan produceren;

draagt het college op:

- Het kortingstarief afvalstofheffing voor éénpersoonshuishoudens op 40% te houden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dan het laatste punt. We hebben in Haarlem alleen maar sinds 2012 geëxperimenteerd met het verkopen van ons vastgoed. Heel vaak is dat goed zoals bij de Brinkmann maar we hebben ook wel vastgoedverkopen waarbij er een maatschappelijke bestemming op zit

en vaak hebben we dan helemaal niets bedacht voor wat er moet gebeuren met de mensen die in dat vastgoed zitten zoals bij De Egelantier. Aan de moties te zien die worden ingediend over het Wereld Kindertheater blijkt wel dat het helemaal niet goed gaat. We betalen het natuurlijk zelf, want als je mensen verhuist naar een duurder pand, dan moeten die meer huur betalen. Dan krijg je of minder aanbod of je moet als gemeente zeggen dat je dan die huur maar weer betaalt. Dat is heel onverstandig. Daarom zeggen we dat de gemeente moet stoppen met de verkoop. Ik heb me echt afgevraagd waarom we die panden verkopen. Dan blijkt dat de opbrengst in een potje komt dat wordt gebruikt voor het verduurzamen van panden, het onderhouden van panden en het verkopen van panden. Een heel goede bestemming, lijkt me. Het verduurzamen van panden en het onderhouden van panden kan gewoon via de huur gebeuren, want dat verdien je terug. Daarvoor hoef je helemaal geen apart geld te hebben. Dat er heel veel achterstallig onderhoud is, is heel zorgelijk. Ik hoop echt dat daarvan nu eens werk gemaakt wordt en dat er een serieus langetermijnonderhoudsprogramma komt voor nog steeds heel veel panden die aan het verkrotten zijn.

Motie Stop de verkoop om de verkoop

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op donderdag 30 juni 2016, in bespreking over de kadernota 2016, constaterende dat:

- In de kadernota staat dat de opbrengsten van de verkoop van vastgoed worden ondergebracht in de reserve vastgoed dat wordt aangewend om achterstallig onderhoud te plegen aan vastgoed, de verkoop van vastgoed mogelijk te maken en het vastgoed te verduurzamen;
- Onderhoud en verduurzaming van vastgoed uit de huuropbrengsten en besparingen op de energiekosten kunnen worden gefinancierd;
- De kosten voor de verkoop van vastgoed niet hoeven te worden gemaakt bij uitvoering van deze motie;

mede constaterende dat:

- Het verkopen van vastgoed nadelige effecten heeft voor de huurders van dat vastgoed zoals we geleerd hebben van de voorgenomen verkoop van de Egelantier;
- De extra kosten die de huurders opgelegd krijgen indirect terugslaan op de gemeentekas;

besluit:

- Een kostendekkende duurzame exploitatie van gemeentelijke vastgoed op te stellen;
- Af te zien van de verkoop van vastgoed dat verhuurd wordt aan maatschappelijke of culturele instellingen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Gelukkig zien we ook een hele hoop goede dingen in de stad. We missen in dit document hoe we nu de klimaatneutraliteit in de stad gaan realiseren en de circulaire economie die we allemaal voorstaan. We hebben ook grote zorgen over de sociale woningbouw maar die hebben we ook wel eerder geuit.

De VOORZITTER: En dan nu de heer Van Driel van het CDA.

De heer VAN DRIEL: Wanneer je als een van de laatsten in de rij het woord krijgt, dan moet je herhaling en langdradigheid zien te voorkomen. Ik zal in mijn algemene

beschouwing dan ook niet ingaan op de Brexit of andere internationale ontwikkelingen, maar ik zal me beperken tot het centrum van de wereld, Haarlem en Spaarndam. Ik begin mijn betoog vanavond met dé trechter. En nee, ik heb geen trechter meegenomen. Want het gaat over de figuurlijke trechter. Is er iemand die niet begrijpt wat ik bedoel?

De heer VAN DEN RAADT: De trechter van Jur Visser.

De heer VAN DRIEL: Precies. Onlangs kwam ik namelijk tot de ontdekking wat de oplossing voor het fenomeen dé trechter is, namelijk de trechter omdraaien. Terug naar de initiële vraag welke kant het uit moet. Dus terug naar de gemeenteraad, het hoogste en democratische gelegitimeerde bestuursorgaan van de gemeente. Ik zal een voorbeeld noemen. Op bladzijde 30 en 31 van de Kadernota staat exact dezelfde tekst als op de bladzijde 100 en 101. Deze tekst is letterlijk geknipt en geplakt uit de door het college opgestelde richtlijnen voor de begroting. Bij bespreking daarvan in de commissie Bestuur heb ik het ook al gezegd: de raad wil de begroting fundamenteel anders, maar we zien dat het college onzeker om dit nieuwe kader heen draait. Ons raadsbesluit was echter klip en klaar. Een helder kader. Gaat het CDA nu de Kadernota amenderen op dit punt? Nee. Ik draai in dit geval gewoon de trechter om. Ik verwijs het college naar het unaniem aangenomen kaderstellende raadsbesluit en wens hen veel wijsheid toe bij het opstellen van de begroting.

Dan het kasstroomplafond, want dat is ook een soort trechter. Elk jaar past er 26,5 miljoen euro aan investeringen doorheen en niet meer. Het college voert nu voor het jaar 2021 een bedrag van 58 miljoen aan investeringen op. In antwoord op onze technische vraag hierover duidt men dit als indicatieve schijf. Dat vraagt om uitleg van het college.

Dat geldt ook voor de stelpost in verband met het overschrijden van het kasstroomplafond in 2017. De raad was hier eind vorig jaar ook al heel duidelijk over: het kasstroomplafond geldt niet voor vijf jaar en er wordt dus ook geen geld geleend van de toekomst. Ook hier draaien we dus weer even de trechter om: het kasstroomplafond is 26,5 miljoen euro per jaar. Wederom een helder kader.

Tot slot nog twee opmerkingen over financiën. Het CDA betreurt dat de wetgever ons vanaf 2017 verplicht om investeringen met maatschappelijk nut te activeren. Daar waar wij deze zaken altijd keurig financierden met eigen geld, worden wij nu verplicht om hiervoor geld te lenen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn. Wij zijn benieuwd naar de toegezegde uitwerking van de effecten hiervan straks in de begroting. Wie paragraaf 2.6.1 heeft gelezen en hier al wat langer meeloopt, herkent hierin direct het voorstel van voormalig raadslid Cees Schrama over kostentoekening. Zijn voorstel werd destijds niet begrepen en weggestemd met 38 stemmen tegen 1. Nu is deze methodiek vastgelegd in het BBV. Het kan verkeren zullen we maar zeggen. Ik kon bij Cees trouwens niets met een trechter verzinnen, iemand anders? Misschien mevrouw De Leeuw? Nee.

De afgelopen jaren heeft Haarlem flink geïnvesteerd in de buitensportaccommodaties en dat heeft zijn vruchten afgeworpen. Vele sportverenigingen kunnen gebruikmaken van prachtige velden en clubhuizen. De afgelopen tijd krijgen wij echter berichten van vooral de binnensportverenigingen dat het begint te knellen. Hoewel er ook is geïnvesteerd in bijvoorbeeld de nieuwe sporthallen voor Kinheim en Duinwijk, worden veel binnensportaccommodaties te klein en zijn deze verouderd. Wij willen het college daarom vragen om een overzicht te maken van alle binnensportaccommodaties en daarbij te kijken waar knelpunten kunnen worden opgelost.

Met vele andere fracties willen wij graag ook het aanbod verrijken en daarom komen wij bij motie met het initiatief voor een overdekt skatepark aan de Minckelersweg. Door de verhuizing van Flinty's is de indoorskatevoorziening helaas verdwenen. Daarom hebben veel jonge skaters zich verenigd en is vanuit de daartoe opgerichte Stichting Skatepark Haarlem het verzoek gekomen aan de gemeente om samen te kijken naar een geschikte

locatie en accommodatie voor zo'n skatepark. En ik heb gehoord dat Eva de Raadt bij wijze van opening de eerste 'drop-in' zal doen in hun halfpipe. Ik verheug me er nu al op.

Mevrouw DE RAADT: Dank je wel.

Motie Het loopt op rolletjes

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen over de Kadernota 2016 op 27, 29 en 30 juni 2016,

constaterende dat:

- Met het verdwijnen van Flinty's aan de Bolwerken ook de overdekte skatevoorziening is verdwenen;
- De skatevoorziening aan de Bolwerken weliswaar kleinschalig was, maar wel intensief gebruikt werd;
- Afgelopen winter een campagne is gestart om wederom een overdekte skatevoorziening te realiseren in Haarlem;
- De voorvechters van deze skatevoorziening zich verenigd hebben in een stichting (Stichting Skatepark Haarlem);
- Meer dan twintig mensen zich inmiddels hebben aangemeld als vrijwilliger;
- De stichting bezig is met fondsenwerving.

overwegende dat:

- Jongeren bij regen uitwijken naar parkeergarages om te skaten. Dit is verboden en tevens ontstaat een onwenselijke situatie. Jongeren worden bestraft en auto's kunnen beschadigd raken;
- Een overdekt skatepark een goede aanvulling is op het voorzieningenniveau van Haarlem;
- Skaten mogelijk voor het einde van het jaar wordt uitgeroepen tot een Olympische Sport;
- het sporten buiten de 'traditionele sportverenigingen' om, steeds populairder wordt;
- Haarlem het belangrijk vindt dat jongeren bewegen;

verzoekt het college om:

- De locaties aan de Minckelersweg nader te onderzoeken om te bezien of deze in aanmerking komen voor de bouw van een indoorskatepark;
- Hierbij nadrukkelijk in ogenschouw te nemen dat het skatepark zo snel mogelijk zelfvoorzienend moet worden;
- Aan de raad een begroting inclusief dekkingsvoorstel voor te leggen.

En gaat over tot de orde van de dag.

De heer VAN DRIEL: Het CDA is positief over het voorstel om leges te gaan heffen voor diensten die worden verricht ten behoeve van bouwinitiatieven. Ook de verbetering van het toezicht bij evenementen en het doorberekenen van schade op organisatoren daarvan vinden wij een goed voorstel. Wij hebben hier nog wel een vraag bij. Het is een nieuw fenomeen dat commerciële bedrijven sportbeoefening aanbieden in onze Haarlemse parken. Nu horen wij van Spaarnelanden dat hierdoor ook vaak schade wordt toegebracht aan het groen, mede vanwege de sporttoestellen die worden geplaatst. Is het college voornemens om ook deze schade te verhalen?

Dan over naar een vreemde kwestie. Het gaat over iets dat niet in de Kadernota staat, waar je dat wel had verwacht want het betreft een aanpassing van het coalitieprogramma. Onlangs heeft het college namelijk een besluit genomen over de stadsbouwmeester

nieuwe stijl. Daarbij is aangegeven dat abusievelijk in het coalitieprogramma is opgenomen dat de helft van het budget van de stadsbouwmeester moet worden gefinancierd door de regio. Het CDA kan zich niet herinneren dat dit abusievelijk is opgenomen in het coalitieprogramma. Ook herinneren wij ons niets van een besluit over een stadsbouwmeester nieuwe stijl of een bezuinigingsopdracht hieraan gerelateerd. Wij horen daarom graag een toelichting hierop van het college.

Deze week behandelen wij ook de bestuursrapportage. Een actuele kwestie die meerdere fracties heeft bereikt, is die van de St. Bavokathedraal. De renovatie van dit rijksmonument heeft de afgelopen jaren al ruim 19 miljoen euro gekost, maar met het einde in zicht blijkt er onvoldoende geld om de renovatie helemaal af te maken. Er wordt een beroep gedaan op de gemeente Haarlem om binnen afzienbare termijn 750.000 euro ter beschikking te stellen. Wij willen het college verzoeken te kijken naar de mogelijkheden hiervoor. Tot zover de eerste termijn van het CDA. Wij zullen morgen nog zeven moties en vier amendementen op schrift stellen voor in de tweede termijn.

De VOORZITTER: De beurt is aan de heer Visser van de ChristenUnie.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik begin mijn bijdrage met een compliment. Ik stelde vorige week om 22.00 uur 's avonds een technische vraag over de herinrichting van de Churchillaan. Ik ontving al om 0.30 uur 's nachts antwoord. Onze ambtenaren en de griffiemedewerkers werken hard en dat mag bij een debat waarin veel politieke wensen over tafel vliegen wel eens worden gezegd. De inzet van deze ambtenaar past bij een dienstbare overheid, wat het thema is voor mijn bijdrage.

Maar eerst de financiële kaders. Mooi dat het college werkt aan reductie van de schuld. Maar in deze Kadernota ontbreekt opnieuw ambitie een stapje extra te zetten. De laatste bezuinigingen worden zelfs gestopt. Waarom niet de bezuinigingen afronden en dit extra geld inzetten voor extra schuldreductie en voor nieuw beleid zoals de fietsenstallingen bij het station? Ik heb in het verleden al veel moties over schuldreductie ingediend, dat doe ik vandaag niet. Hopelijk heeft deze herhaalde oproep aan wethouder Van Spijk meer effect. Het positief resultaat in 2015 van het Sociaal domein was een kleine 16 miljoen euro. Er zijn nog wat onzekerheden wat dit de komende jaren betekent en we hebben natuurlijk nog de opgave bij de huishoudelijke hulp maar het ziet er naar uit dat er wat ruimte is voor een sociaal beleid. De ChristenUnie denkt dan bijvoorbeeld aan ruimere voorzieningen in de bijzondere bijstand en de langdurigheidstoelage met name wanneer er sprake is van gezinnen met kinderen, meer hulp voor mantelzorgers en tegemoetkoming van chronisch zieken en gehandicapten. Ik roep de wethouder Sociaal Domein op bij de begroting met voorstellen te komen.

De stad kan ook duurzamer. Het strategisch plan afvalbeheer gaat uit van 68% afvalscheiding maar nu al zegt de grootste coalitiepartij het belangrijkste element dat hiervoor nodig is niet uit te willen voeren, namelijk gedifferentieerde tarieven oftewel diftar. En dat terwijl dit systeem in meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten succesvol is. Het college stelt letterlijk: Als wordt gekozen voor het hoogste ambitieniveau, dan geven de ervaringen aan dat dit alleen – zeg ik tegen D66 – met diftar te bereiken is. Duidelijker kan ik het niet zeggen. De ChristenUnie roept het college op durf te tonen zoals D66 ook vroeg. Ik daag D66 uit nog deze week met een financieel onderbouwd plan te komen waardoor we in 2018 die 68% halen zonder diftar en anders haar verzet tegen dit systeem dat in meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten succesvol is, te staken. In mijn motie Meer ambitie Strategisch Plan Afvalbeheer doe ik nog enkele voorstellen om te komen tot het landelijke gemiddelde van 75% afvalscheiding.

Motie Meer ambitie Strategisch afvalbeheerplan

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, in beraadslaging over de Kadernota 2016,

overwegende dat:

- Het college met het Strategisch plan afvalbeheer wil voldoen aan de landelijke afvalscheidingsnorm van 68%;
- Veel gemeenten al boven de 90% scoren en het landelijke doel gemiddeld 75% is;

verzoekt het college aanvullende maatregelen uit te werken met als doel in Haarlem te komen tot meer afvalscheiding en voor de begroting de raad in ieder geval te informeren over de mogelijkheid van:

- Een proef in samenwerking met kinderopvangcentra met het inzamelen van luiers gecombineerd met lobby richting Rijk en VNG voor een goede recycling hiervan;
- Uniforme inzamelpunten voor glas, papier/karton en textiel in de wijken (niet meer misgrijpen);
- Wekelijks inzamelen van Plastic, Metaal en Drankenkartons in plaats van tweewekelijks;
- Nascheiden van grof huishoudelijk afval dat aan huis wordt opgehaald door Spaarnelanden;
- Wijkinzamelpunten voor klein grof huishoudelijk afval als alternatief voor het voorgestelde betaald aan huis ophalen en de voor veel mensen te grote afstand tot milieuplein;
- Een proef met gescheiden afvalinzameling bij hoge flats in Schalkwijk waar nog storkokers voor dit doel aanwezig zijn zodat mensen niet tien verdiepingen naar beneden hoeven om hun afval te scheiden;

En gaat over tot de orde van de dag.

Voorzitter, college, raad en ambtenaren: we zetten ons allemaal in voor onze mooie stad en haar inwoners. Onze standpunten kunnen uiteenlopen maar ik zie bij iedereen in deze zaal ten diepste een passie om dienstbaar te zijn. Maar soms kunnen we zo gericht zijn op bestuurlijke processen of op politieke geldingsdrang dat we onszelf daaraan moeten helpen herinneren. We hebben immers allemaal onze karakters met mooie kanten maar ook met zo zijn scherpe randjes. Wat dienstbaarheid ook in de weg kan zitten, is het systeem. Zo werkt het nu eenmaal, dingen kosten tijd, we moeten zaken goed juridisch onderbouwen, dit past niet binnen de financiële kaders, dit hebben we zo niet afgesproken, allemaal argumenten die we regelmatig van stal halen. Ik bezondig mij zelf er ook wel aan moet ik toegeven. Maar uiteindelijk gaat het om de mens achter het systeem. De mens die het systeem niet snapt of er tegenaan botst. Of het belang zoals het milieu dat zelf niet kan opkomen tegen het systeem. Ik ben daarom met mijn fractie eens in dat systeem gedoken. En dan kom je nogal wat zaken tegen. De telefonische bereikbaarheid van de gemeente moet beter zoals de heer Aynan van de PvdA al heeft aangetoond. Mooi dat hiervoor servicenormen komen. Als je gericht een bepaalde ambtenaar belt en die is afwezig, dan krijg je niet automatisch een collega. Je hoort alleen piep, piep, piep. Wanneer wordt dit probleem nu eindelijk eens aangepakt? Ander voorbeeld. Stel je hebt bijzondere bijstand nodig. Je gaat naar de website van Haarlem. Daar krijg je een reeks van voorwaarden te zien. Haarlem is weliswaar de meest digiproofe gemeente maar het aanvraagformulier kun je niet downloaden. Daarvoor moet je bellen met de gemeente. Daar zit vast de gedachte achter dat er dan gelijk een eerste contactmoment is, maar het kan ook een drempel zijn voor mensen die eerst eens rustig zo'n formulier willen lezen en op hun eigen tijdstip de aanvraag willen doen in plaats van

direct te bellen. En hoe lang duurt het invullen van zo'n aanvraagformulier voor bijstand? Volgens een landelijk onderzoek duurt dit al snel tweeënhalf uur. Ik vrees dat het in Haarlem niet veel anders is. En dan moet je daarna dagen of weken wachten op een beschikking. Hoe anders gaat het in Schagen en Hollands Kroon. Daar kun je je aanvraag volledig digitaal doen binnen tachtig minuten. En het mooie is dat de aanvraag automatisch wordt getoetst en na tien minuten heb je je beschikking en is het geld overgeboekt. Zo'n snelbalie is ideaal zo lijkt het, maar niet als je na tien minuten gelijk een afwijzing hebt. Wat dat betreft heeft het maatwerk dat Haarlem biedt wel zijn charme. Maar hoeveel kost dat maatwerk ons, al die ambtelijke capaciteit daarvoor? En moeten de eenvoudige aanvragen leiden onder deze bureaucratie? Ik daag het college uit in kaart te brengen of de overhead niet omlaag kan zodat er meer geld overblijft voor de minima. In Haarlem geven we bijvoorbeeld geen geld voor bijvoorbeeld een wasmachine. Uitgangspunt is dat mensen voor grote uitgaven geld moeten reserveren en dat de bijstand alleen bijspringt voor het verstrekken van een lening. Op zich begrijpelijk, maar de praktijk is weerbarstiger. Je kunt immers geen lening verstrekken aan mensen die al in de schulden zitten. En dat gebeurt juist bij deze doelgroep regelmatig. En dus denkt de wethouder aan vereenvoudiging voor deze groep. Sleutelwoord is nog meer maatwerk. Zouden we niet beter voor mensen die langdurig in de bijstand zijn een witgoedregeling kunnen introduceren in plaats van zo'n ingewikkeld toetsingsproces dat ook heel veel geld kost?

Een ander voorbeeld, stel je wilt gebruikmaken van de gemeentelijke duurzaamheidslening. Het aanvraagformulier is dit keer wel te downloaden en dat is mooi maar die moet je dan wel weer per post opsturen. Gelukkig bleek het na een mailtje ook per mail te kunnen. Ik had vervolgens binnen een dag een ontvangstbevestiging. Weer chapeau voor de ambtenaren. Maar waarom ontving ik deze ontvangstbevestiging in mijn ouderwetse brievenbus? Hoezo digitaal werken? En waarom is een aanvraag zo ontzettend ingewikkeld? Zo wordt een EPA-maatwerkadvies gevraagd, dat kost zo'n 200 euro. Nu had ik toevallig nog zo'n advies liggen maar de gemeente wilde ook nog weten welk energielabel mijn huis wel niet zou krijgen na alle aanpassingen. Dat was niet terug te vinden in dat maatwerkadvies. De gemeente wilde mij niet op kosten jagen. Ik kon een site invullen en een print opsturen. Dat was ook goed. Ik naar die website. Bleek niet te werken. Hoe anders werkt de gemeente Nijmegen. Die vindt een offerte van een erkend bedrijf genoeg en stelt geen ingewikkelde vragen over energielabels en maatwerkadviezen. Ondertussen vindt de gemeente het geen probleem om acht weken over zo'n eenvoudige aanvraag te doen. En dan moet je dus na goedkeuring van de gemeente nog naar het stimuleringsfonds Volkshuisvesting om de lening daadwerkelijk te krijgen en is je offerte al lang verlopen en dan kun je weer helemaal opnieuw beginnen. Gelukkig kreeg ik na drie weken mijn beschikking, maar is dit nu werkelijk nodig voor zo'n eenvoudige aanvraag? Waarom kan er niet gewoon bij dit soort dingen binnen een dag worden beslist? Zo moeilijk is het toch niet om even een adres en een offerte te checken en een paraaf te zetten? De financiële toets gebeurt immers al door een andere organisatie. Dat hoeft de gemeente nog niet eens zelf te doen.

Mijn conclusie is dat de dienstverlening van de gemeente beter en sneller kan en dat dit ook veel uren ambtelijke capaciteit kan besparen. Daarom mijn motie Servicegerichte gemeente waarin ik het hele college oproep om met de stofkam door allerlei aanvraagformulieren en procedures te gaan en deze waar mogelijk te vereenvoudigen.

Motie Service gerichte gemeente: eenvoudige formulieren en procedures

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, in beraadslaging over de Kadernota 2016, constaterende dat:

- het aanvragen van bijzondere bijstand in Haarlem nog niet digitaal mogelijk is maar eerst telefonisch een aanvraagformulier moet worden aangevraagd;
- andere gemeenten zoals Schagen werken met een snelbalie met binnen tien minuten een beschikking of zoals Groningen een eenvoudige witgoedregeling hebben voor mensen die langdurig in de bijstand zitten.
- het aanvragen van een duurzaamheidslening in Haarlem een ingewikkeld proces is waarbij gegevens worden opgevraagd die niet strikt noodzakelijk zijn en de beslistermijn voor deze lening onnodig lang duurt;
- Ingewikkelde procedures niet alleen burgers en ondernemers veel tijd kosten, maar ook extra druk leggen op de ambtelijke capaciteit

verzoekt het college:

Gemeentebreed op basis van LEAN-principes in kaart te brengen waar de dienstverlening richting burgers en ondernemers sneller, goedkoper en eenvoudiger kan door:

- Mogelijk maken van digitaal aanvragen van regelingen;
- Systematische vereenvoudiging van aanvraagformulieren voor bijvoorbeeld subsidies, leningen, bijzondere bijstand en maatschappelijke ondersteuning door onder andere het verminderen van opvragen van gegevens die niet strikt noodzakelijk zijn en het verbeteren van de leesbaarheid
- Verkorting van beslistermijnen met waar mogelijk als uitgangspunt verstrekking binnen één dag;
- Vereenvoudiging van regelingen zoals een witgoedregeling voor mensen die langdurig in de bijstand zitten in plaats van de omslachtige regeling duurzame gebruiksgoederen in de bijzondere bijstand;

En de raad binnen een jaar te informeren van de resultaten van deze analyse en voorstellen te doen voor door te voeren verbeteringen in de service aan burgers en ondernemingen in de stad.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ik heb trouwens ook een motie voor de duurzaamheidslening. Ik ben erachter gekomen dat het geld hiervoor bijna op is juist nu die een beetje begint te lopen. Het geld krijgen we toch terug, dus het lijkt mij dat het college hierop iets moet kunnen vinden.

Motie Geld zoeken voor duurzaamheidslening

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, in beraadslaging over de Kadernota 2016,

Overwegende dat:

- In 2010 de duurzaamheidslening is gestart met een budget van 1.350.000 euro waarvan thans nog 315.726 euro beschikbaar is wat bestaat uit nog niet verstrekte leningen (76.000 euro), reeds terugbetaalde leningen (203.000 euro) en rente (36.726 euro);
- Het gemiddelde leenbedrag 10.274 euro bedraagt (totaal leenbedrag 1.274.000 euro/ aantal leningen 124)
- In het huidige tempo het budget voor de duurzaamheidslening begin 2017 op zal zijn;
- Het geld voor de duurzaamheidslening weer terugkomt met terugbetaling en rente;

Jaar	Aantal
2010	17
2011	13
2012	14
2013	16
2014	28
2015	33
2016	3
Totaal	124

verzoekt het college:

- Voor de programmabegroting 2017 te onderzoeken of het budget voor de duurzaamheidsleningen kan worden verhoogd.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dan de huishoudelijke hulp waar zeker meer service nodig is. Uitspraken van de rechter dwingen ons procedures aan te pakken. Het gaat uiteindelijk om de burger die hulp nodig heeft. Die procedures duren ook na aanpassing al snel zes weken want eerst moet er onderzoek worden gedaan en een beschikking worden afgegeven. De ChristenUnie wil dit samen met de PvdA, GroenLinks, CDA en D66 omdraaien. In onze motie Draai het eens om vragen wij de wethouder om een proef te doen waarbij na een hulpvraag waarvan duidelijk is dat huishoudelijke hulp nodig is, gelijk te starten met de hulp. Juist in de praktijk kun je zien hoeveel hulp iemand echt nodig heeft en hoeveel mantelzorg realistisch is. Na een paar weken kan dan een beschikking worden afgegeven maar dat is dan niet alleen op basis van een veel te kort keukentafelgesprek maar ook op basis van echte ervaring met het schoonmaken van diezelfde keuken.

Motie Draai het eens om

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, in beraadslaging over de Kadernota 2016, constaterende dat:

- Het toewijzen van huishoudelijke ondersteuning een ingewikkeld proces is geworden;
- Hierin veel tijd gaat zitten, waardoor het langer duurt voordat de cliënt de ondersteuning krijgt die hij of zij nodig heeft;
- Er veel rechtszaken zijn gevoerd, terwijl dit bij goede ondersteuning niet nodig zou moeten zijn;

overwegende dat:

- Het bepalen van de juiste vorm en hoeveelheid van huishoudelijke ondersteuning het best in de praktijk kan plaatsvinden;
- Bepaling of de ondersteuning onvoldoende of te veel is het beste in direct contact kan gebeuren op basis van ervaringen;
- Een alternatieve procedure van omgekeerd toewijzen mogelijk is, waarbij zo snel mogelijk wordt gestart met het verlenen van huishoudelijke ondersteuning en de beschikking pas op een later moment wordt afgegeven;
- Deze alternatieve procedure er zo uit zou kunnen zien:
  - Bepalen óf huishoudelijke ondersteuning nodig is;
  - Zo snel mogelijk (bijvoorbeeld binnen drie werkdagen) laten bepalen hoeveel activiteiten/uren ongeveer nodig zijn;
  - Deze activiteiten gelijk gaan uitvoeren;
  - Na vier tot zes weken evalueren;
  - De benodigde activiteiten/uren vastleggen in de beschikking;
- Deze procedure een goede onderbouwing van de activiteiten of het aantal uren beter mogelijk maakt;

verzoekt het college om:

- Op basis van vrijwillige deelname een proef uit te voeren met omgekeerd toewijzen volgens bovengenoemde stappen;
- Hierbij ook te onderzoeken welke personen de verschillende stappen zouden moeten uitvoeren om het systeem ook juridisch sluitend te maken;

- Over de resultaten te rapporteren in de commissie Samenleving;
- De resultaten te betrekken bij de discussie over de aanbestedingen voor 2018 of zoveel eerder als mogelijk.

En gaat over tot de orde van de dag.

Er zijn ook heel wat burgers die dienstbaar willen zijn. De vele mantelzorgers in onze stad verdienen een pluim. Maar ze verdienen ook zo nu en dan vakantie. Er is zo'n 600.000 euro vrijgemaakt voor respijtzorg. Waar gaat dit geld heen? Het college antwoordt dat dit naar een website gaat, naar een communicatiecampagne, naar een respijtzorgcoach en naar een onderzoek. Maar dus niet naar respijtzorg. Kan de wethouder mij uitleggen waarom dit geld niet simpelweg wordt besteed om in verscheidene verpleeg- of verzorgingshuizen een kamer te reserveren waar respijtzorg kan worden verleend? Hoe moeilijk is dat? Ik overweeg nog een motie hierover. Participerende burgers zijn ook dienstbare burgers. Het college is goed bezig om burgerparticipatie te moderniseren. Maar dit moeten we niet alleen doen als het om de voor- of achtertuin van mensen gaat. Er is zoveel kennis in de stad aanwezig dat veel burgers zich ook graag voor andere onderwerpen belangeloos willen inzetten. Hoeveel ambtenaren van ministeries en andere gemeenten wonen er niet in Haarlem, hoeveel hoogleraren? Gebruik die kennis. Er wordt momenteel aan een breed inzetbaar participatieplatform gewerkt. Wat betreft de ChristenUnie wordt dit niet alleen ingezet bij een paar grote thema's zoals parkeren, maar gaan ambtenaren hierin ook expliciete vragen stellen aan burgers voor oplossingen voor concrete problemen in de stad. Roep bijvoorbeeld burgers op handige apps te ontwikkelen of vraag ze waar ze in Haarlem vuurwerkvrije zones willen hebben zoals Groningen dat doet. Groningen heeft bijvoorbeeld zelfs geen participatieraad meer maar een breed stedelijk netwerk van deskundigen. Ik zeg niet dat we met de participatieraad moeten stoppen want die functioneert juist heel goed, maar ik zeg wel dat we nog veel meer burgers kunnen betrekken dan alleen de paar leden van deze participatieraad. De drempel moet laag liggen, de lat mag hoog liggen. Ik zag laatst een fantastisch voorbeeld van een landschapsarchitect die voor niet meer dan een cadeaubon een zeer professionele nota had gemaakt voor de wijkraad Vijfhoek die de gemeente zo zou kunnen omarmen. In mijn motie Crowdsourcing en burgerauditing Haarlem roep ik het college op kennis die in de stad aanwezig is aan te boren.

Motie Crowdsourcing en burgerauditing Haarlem

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, in beraadslaging over de Kadernota 2016, overwegende dat:

- Het coalitieprogramma uitgaat van een eigentijdse democratische stad waarin het stadsbestuur zich open en meedenkend en meewerkend opstelt en de invloed van Haarlemmers op hun buurt en in hun stad wordt vergroot;
- Op basis van het discussieplatform haarlemparkeert.nl en motie 49 Digitaal participeren een breed inzetbaar participatieplatform wordt ontwikkeld;
- Burgerparticipatie veel meer kan inhouden dan inspreken, meebeslissen, eigen initiatief of zelfbeheer, maar ook kan worden toegepast in de vorm van co-creatie en burgerauditing;
- Haarlem een stad is met relatief veel hoger opgeleiden die hun kennis vaak ook beschikbaar willen stellen voor de stad;
- Veel gemeenten al ervaring hebben met vergaande vormen van crowdsourcing van gemeentelijk beleid;

- In de gemeente Oude IJsselstreek een Burgervisitatiecommissie is ingesteld die gedurende een halfjaar een intensieve beschouwing en beoordeling van het gemeentebestuur uitvoerde, niet als vervanging van de bestaande auditvormen, maar ter aanvulling op het bestaande lokale systeem van checks en balances;

verzoekt het college:

- Te onderzoeken hoe Haarlemse burgers die deskundig zijn op een bepaald terrein in beeld kunnen komen van de ambtelijke organisatie en ingezet kunnen worden als adviseur bij beleidsvoorbereiding op die momenten en op zo'n manier dat dit een meerwaarde is voor de organisatie en voor deze burgers;
- De nieuwe omgevingsvisie van Haarlem mede op te stellen met behulp van crowdsourcing;
- Een experiment te doen met burgerauditing van een in samenspraak met de Rekenkamercommissie te selecteren beleidsveld van de gemeente.

En gaat over tot de orde van de dag.

Er zijn nog niet veel vragen gesteld aan onze wethouder Onderwijs, maar ik heb er wel één. De vraag is wie er eigenlijk in Haarlem voor de klas staat. De kans is tegenwoordig heel klein dat Haarlemse basisscholieren een meester treffen. De feminisering van het basisonderwijs is niet iets van vandaag of gisteren. Het aandeel mannen was in 1995 nog een dikke 30%, tien jaar later was hier nog ruim 20% van over en inmiddels zitten we landelijk op ruim 15%. Een halvering dus in twintig jaar. Juffen geven toch niet minder goed les dan meesters? Nee, natuurlijk niet. Natuurlijk geven ze goed les. Maar uit veel onderzoeken is gebleken hoe zeer de aanwezigheid van mannelijke leerkrachten, van rolmodellen op school, goed is voor jongens én voor meisjes. Daar komt nog iets bij. Het aantal eenoudergezinnen neemt toe. Jongens die opgroeien zonder ooit met een mannelijk rolmodel of identificatiefiguur te zijn geconfronteerd tot pak 'm beet hun twaalfde jaar, dat is een slechte zaak. Daarom mijn motie Kerels voor de klas.

Motie Kerels voor de klas

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, in beraadslaging over de Kadernota 2016, constaterende dat:

- Het aandeel mannen in het basisonderwijs nog altijd daalt – van 30,9% in 1995 via 20,5% in 2005 tot 15,3% in 2015 – en dat daarmee het aandeel mannen in het basisonderwijs in 20 jaar is gehalveerd;
- Het aandeel mannen dat daadwerkelijk voor de klas staat nog lager is: 11,8% man versus 88,2% vrouw;

overwegende dat:

- Meer meesters voor de klas goed is voor de sociale ontwikkeling van jongens én meisjes;
- Gemengde teams beter presteren en dat juffen én meesters het een slechte zaak vinden dat er zo weinig kerels voor de klas staan;
- In Rotterdam en Amsterdam reeds actie wordt ondernomen teneinde meer kerels voor de klas te krijgen met het initiatief hij-instroomers – naar analogie van de zij-instroomtrajecten;
- Middels een hij-instroomtraject een duaal leerwerktraject gestart kan worden, dat gericht is op mannen met een hbo- of wo-diploma die een nieuwe stap in hun

loopbaan willen maken, waarmee ze opgeleid worden tot bekwame en bevoegde docenten;

verzoekt het college:

- Te onderzoeken welke beleidsinzet en initiatieven, waaronder een pilot met hij-instromers in samenwerking met het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen, de pabo van InHolland en schoolbesturen, bijdragen aan meer kerels voor de klas en de raad hierover voor het einde van dit jaar te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

De heer DE JONG: Kerels voor de klas. Betekent dat in uw optiek dat ook homoseksuele leraren les mogen gaan geven op uw christelijke scholen of blijft u volharden in uw discriminerende overtuig wanneer het gaat over homo's op christelijke scholen?

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik weet niet waar u deze opmerking vandaan haalt. Het enige wat christelijke scholen vragen is het onderschrijven van de christelijke identiteit. U beschrijft casussen van een paar jaar geleden die volgens mij niet in Haarlem spelen.

De heer DE JONG: Mogen homoseksuele mannen, praktiserende homoseksuele mannen in uw optiek lesgeven op elke school in Nederland?

De heer VISSER (ChristenUnie): Voorzitter, wij hebben hier in Nederland vrijheid van onderwijs en ik vind het jammer dat u mij deze kwestie nu hier voor de voeten werpt. Iemand die de identiteit van een school onderschrijft, mag lesgeven en wij gaan niet één onderwerp uitvergroten.

De heer DE JONG: Mag ik van de heer Visser leraar worden op elke school die mij goeddunkt als mijn cv dat toelaat?

De heer VISSER (ChristenUnie): U heeft een fantastisch cv dus volgens mij kunt u op elke school lesgeven. Ik kan me voorstellen dat er op een montessorischool wordt gekeken of u het gedachtegoed van montessori steunt en op een christelijke school wordt gekeken of u de christelijke gedachte steunt.

De heer DE JONG: Ik vind uw motie Kerels voor de klas een gotspe, werkelijk een gotspe. De VVD zal geen enkele motie van de ChristenUnie steunen bij deze Kadernota en deze motie al helemaal niet.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik vind het jammer dat u niet naar de inhoud van moties kijkt. Ik vind dat u een voorbeeld mag nemen aan uw partijleider Mark Rutte. Dat is een echte kerel: hij staat elke vrijdag nog voor de klas.

De heer DE JONG: De heer Rutte is geen praktiserend homoseksueel. Ik ben dat wel.

De heer VISSER (ChristenUnie): Die associatie bedoel ik helemaal niet.

De heer DE JONG: We zijn hier politiek aan het bedrijven en het is goed dat de politieke inhoud op tafel komt, of we dat nu leuk vinden of niet.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik snap werkelijk uw allergische reactie niet.

De heer BLOEM: Ik wilde het eigenlijk wat luchtiger aanpakken maar ik begrijp de woede van de VVD geheel. U rept in uw motie nadrukkelijk niet over mannen of mensen van het mannelijk geslacht, maar over kerels. Kunt u mij een definitie geven van een kerel? En dan wil ik ook nog graag weten of een homoseksueel ook een kerel kan zijn in de ogen van de ChristenUnie.

De heer VISSER (ChristenUnie): Natuurlijk. Op de laatste vraag is het: natuurlijk. Ik heb het woord kerels gekozen vanwege de alliteratie zoals we al onze moties een ludieke titel geven zoals u weet. Daar hoeft u niets achter te zoeken. Als dat de reden is dat de VVD zo reageert, dan was dit absoluut niet zo bedoeld.

De heer DE JONG: Dat is geenszins de reden dat de VVD zo reageert. We maken er weer een gotspe van. Wij reageren als liberalen zo omdat wij het krankzinnig vinden dat in deze tijd homoseksuele mannen of vrouwen geweerd kunnen worden van christelijke scholen. Daar zitten wij mee.

De heer BLOEM: Daar wil ik mij graag bij aansluiten. Ik wilde deze interruptie ludiek insteken, maar ik vind het heel erg van belang voor de motie van de ChristenUnie te horen dat een homoseksuele docent op elke school in Nederland les mag geven. Dat vinden wij allemaal kerels namelijk.

De heer VISSER (ChristenUnie): Wat elke school in Nederland mag vragen, is de identiteit van de school te onderschrijven. Ik word er moe van om steeds op dit onderwerp te worden aangevallen terwijl u net zo goed weet als ik dat er bij de ChristenUnie in de Tweede Kamerfractie wel een homoseksuele voorlichter werkt.

De heer BLOEM: Volgens mij worden homoseksuelen heel erg moe van de houding van de ChristenUnie.

De heer SMIT: U zegt dat iedereen die het christelijk gedachtegoed onderschrijft, les kan geven op een christelijke school. Past in het christelijk gedachtegoed de homofilie?

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik vind dat een hele goede vraag van u. Hét christelijk gedachtegoed bestaat misschien nog niet eens. Er zijn misschien wel twintig verschillende gradaties van. Dat wordt elke keer weer anders geïnterpreteerd.

De heer SMIT: In zestien van de twintig of in achttien van de twintig of twintig van de twintig, bij hoeveel past de homofilie in dat christelijk gedachtegoed?

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik heb daar geen statistisch onderzoek naar gedaan.

De heer SMIT: Ik ben door de laatste opmerking van de heer Visser wel heel erg geschokt.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat we dit nu afronden. Mijnheer Visser, vervolgt u uw betoog.

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik snap niet dat u geschokt bent als ik niet over statistische cijfers beschik.

De heer SMIT: U durft niet te zeggen dat in uw christelijk gedachtegoed de homofilie niet past. U zegt het niet. U zegt alleen dat er wel twintig soorten zijn. U weet niet in hoeveel

soorten het dan wel past. In uw kerk waar u zondags naar binnen stapt, past daar de homofilie in het christelijk gedachtegoed?

De heer VISSER (ChristenUnie): Iedereen is welkom. Ik ga niet oordelen over iemands gedrag.

De VOORZITTER: Ik heb net al opgeroepen om deze discussie te staken. Ik denk dat duidelijk is waar iedereen staat. Laten we verder gaan met de beschouwing van de heer Visser.

De heer VISSER (ChristenUnie): Nog enkele lossen opmerkingen. Nieuwe bouwlocaties zijn snel nodig. De ChristenUnie daagt het college uit de woningbouwproductie per jaar op te voeren, nieuwe locaties zoals de Amsterdamse Vaart nog dit jaar in de markt te zetten en locaties voor de toekomst zoals rond de Stephensonstraat in Haarlem-West versneld te onderzoeken. Maak het maar SMART zoals OPHaarlem vroeg. De ChristenUnie zou graag met het college een deal sluiten dat het gaat zorgen dat de zoektijd voor een sociale huurwoning vanaf nu niet meer verder zal stijgen en aan het eind van deze collegeperiode minstens een jaar korter is. Deal of geen deal, wethouder Langenacker?

Zorgelijk vind ik het doorschuiven van rioleringsonderhoud. Vorig jaar ging het om 9,5 miljoen euro, dit jaar om 8 miljoen euro. Ik vraag wethouder Sikkema hoeveel jaar duurt het nog voordat we weer op schema zijn. De ChristenUnie is tegen het schrappen van de papieren stadskrant. Voor veel mensen is dit nog steeds een belangrijke bron van informatie. Goede communicatie hoort ook bij een dienstbare overheid. Dienstbaar betekent voor ondernemers onder meer op tijd betalen. Haarlem betaalt zijn rekeningen gemiddeld in twintig dagen en 87% binnen de wettelijke termijn van dertig dagen. Haarlemmermeer scoort met vijftien dagen en 96% heel wat beter. Wat gaat het college doen om dit te verbeteren? De Nieuwe Groenmarkt is opgenomen in de jaarschijf 2021 van het Investeringsplan 2016-2021. Er is nog geen ruimte gevonden om dit naar voren te halen. Ik roep het college op deze zoektocht door te zetten. Het zou toch mooi zijn als de schop uiterlijk in 2018 de grond in gaat. Een nog urgentere zoektocht is nodig voor de kathedrale basiliek. Het is allereerst een zaak van het Rijk, het is een rijksmonument, maar Haarlem zou net als andere gemeenten hebben gedaan, ook kunnen bijdragen. Ik had hierover een motie klaarliggen maar de VVD heeft een prima motie die ik graag steun. Hij gaat zelfs wat verder dan ik had gevraagd. Chapeau VVD. Dienstbaar en waakzaam, dat is het motto van de politie. Graag hoor ik van de burgemeester hoe hij aankijkt tegen de grote opgave voor de politie en de beperkte budgetten. Dienstbaar en waakzaam dat is wat betreft de ChristenUnie ook het motto voor de komende begroting. De bezuinigingen zijn klaar maar we moeten de touwen niet laten vieren. Juist gezien alle wensen die ik net al noemde moeten we blijven kijken waar de gemeente slimmer en efficiënter kan en hoe we sneller onze schuld kunnen reduceren. Ik wens het college veel wijsheid en zegen bij het uitwerken van de plannen.

De heer GARRETSSEN: Ik wilde nog een vraag stellen over het begin van uw betoog. We hadden het toen over de reserve Sociaal domein van bijna 16 miljoen euro. U zei dat die reserve kon dienen om de bijzondere bijstand te financieren. Klopt dat, heb ik dat goed begrepen?

De heer VISSER (ChristenUnie): Ik heb inderdaad enkele voorbeelden genoemd waarvan ik denk dat Haarlem daar socialer zou kunnen maar waar we tot nu toe geen geld voor hadden. Als in het Sociaal domein geld overblijft dan moeten we natuurlijk heel goed kijken of het voor de langere termijn is. Ik zie daar ruimte om Haarlem socialer te maken.

De heer GARRETSEN: U laat dus het principe rijksbudget is werkbudget los? Want minimagelden en bijzondere bijstand horen niet tot het Sociaal domein in de zin van het rijksbudget.

De heer VISSER (ChristenUnie): Dat ligt eraan hoe breed je het Sociaal domein ziet. Het spreekt voor zich dat het voorgaat als er tekorten zijn op de drie decentralisaties waarop u doelt en als ook die socialer kunnen. Het gaat erom dat we de wethouder breed oproepen nu we toch meer ruimte blijken te hebben dat Haarlem socialer kan. Daar kan de SP toch niet op tegen zijn.

De VOORZITTER: Dan hebben we nog de bijdrage van Trots, de heer Van den Raadt.

De heer VAN DEN RAADT: Ik ga vandaag geen grappen vertellen. Ik zat nog te kijken of ik een leuke kwinkslag kon maken naar de Kadernota, maar het enige waaraan ik moest denken toen ik onder de douche stond, was dat de Kadernota eigenlijk net een trouwerij was. Als je gelukkig samenwoont en je weet dat die Kadernota komt of die trouwerij, dan denk je: waar is dat nu allemaal voor nodig? We leven toch allemaal prettig met elkaar. Mijnheer Spijkerman, let op. Maar als je dan die Kadernota eenmaal in je handen hebt, ga je er toch in verdiepen en dan schrijf ik hier gewoon vijf kantjes tekst en vragen. Het is toch wel fantastisch, zo'n Kadernota. Ik begin gewoon heel saai met vragen die ik had naar aanleiding van de tekst. Dit wordt de saaiste beschouwing die er ooit is geweest. Op bladzijde 7 gaat het over beleidsmatige ontwikkeling. Daar staat dat ook Haarlem regelmatig wordt ingehaald door de actualiteit, bijvoorbeeld door de noodzaak vluchtelingen op te vangen. Waarschijnlijk komt deze zin letterlijk terug bij de volgende Kadernota omdat na veler verzoek onder aanvoering van TrotsHaarlem geweigerd wordt met een visie te komen of de leus 'regeren is vooruitzien' gestalte te geven. En dan hebben wij een vraag over de nieuwe Omgevingwet op bladzijde 20 of er genoeg ambtelijke capaciteit is om – en ik citeer: – “Deze stelselherziening wordt gezien als de grootste sinds de komst van de Grondwet” goed in te voeren in Haarlem. Op bladzijde 20 gaat het over wonen en dan staat er dat er 17.000 extra woningen in 2030 nodig zijn, maar ook dat het aantal vrijkomende sociale huurwoningen te laag ligt, zeker nu ook nieuwe groepen een beroep doen op deze woningen. Wie wordt er bedoeld met ‘deze groepen’? Bladzijde 21, de zorg. Het beschikbaar krijgen en houden van voldoende betaalbare woningen – ik citeer weer – “verduurzaming van de voorraad en de wens voor gemengde wijken zal de komende jaren nog veel inzet van partijen in Haarlem gaan vragen”. Een waarheid als een koe natuurlijk, zegt TrotsHaarlem. Mede omdat Marketing Haarlem moet bezuinigen, hebben wij het idee te stoppen met de campagne Adem Haarlem. Die campagne haalt Amsterdammers in groten getale naar Haarlem toe waardoor men op de laatste stukjes groen in Haarlem dure huizen bouwt en Haarlemmers nog langer moeten wachten of moeten uitwijken naar IJmuiden. Stop met ademhalen, geef Haarlemmers lucht. Graag uw toezegging dat u gaat stoppen met deze campagne. Over afval en duurzaamheid dienen we een motie in genaamd Gescheiden afval, het levert wat op. Wij verzoeken hierin om nadat het break-evenpoint van de kosten en van de investeringen is bereikt van dit systeem, te kijken wanneer er nog meer geld wordt verdiend dat ook voor een deel aan de mensen die al het werk doen om het vuilnis gescheiden aan te leveren, daarvan te laten meeprofiteren door lagere lasten of een leuke cadeaubon.

Motie Gescheiden afval, het levert wat op

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 27, 29 en 30 juni 2016, in beraadslaging over de Kadernota 2016,
Overwegende dat:

27 juni 2016

75

- Er in sommige delen van Haarlem een proef loopt met het gescheiden ophalen van afval door middel van de oranjeblauwe plastic papierrolcontainer;
- Je vroeger bij het inleveren van oud papier bij de oud papierboer daarvoor geld kreeg;

mede wetende dat:

- De wetenschap iets voor een beter milieu te doen erg nobel is, maar door sommigen ook de afweging gemaakt wordt met dit soort projecten mee te doen gebaseerd is op financieel economische gronden (hoe klein ook);
- Haarlemmers die meedoen aan het gescheiden inzamelenproject behalve een enorm grote oranjeblauwe rolcontainer in hun tuin hebben staan, ook extra handelingen moeten verrichten om het afval te scheiden;
- Het principe transparant en gezamenlijk altijd een goed uitgangspunt is;

verzoekt het college:

- Om de baten en kosten van het gezamenlijk afval scheidenproject nauwlettend in de gaten te houden, de raad te informeren wanneer het punt is bereikt dat er een positief saldo is en met een voorstel te komen hoe een deel(tje) van dat positieve saldo onder de verantwoordelijke Haarlemse inwoners verdeeld kan worden als dank voor de getoonde inzet.

En gaat over tot de orde van de dag.

Op bladzijde 22 staat onder het kopje Waardecreatie hoe je een gebied kunt ontwikkelen en groener kunt maken. De Haarlemse pilot gaat de vergroener van Oost worden. Wordt hier bedoeld dat het nu 100% zeker is dat het de bewonersvariant A van de Amsterdamse Vaart wordt en dat de plannen voor huizen langs het kleine stukje groen langs het spoor, de oostradiaal, niet doorgaan? Graag uw antwoord want wij snappen de logica niet dat er in Haarlem-Oost groen moet komen terwijl het enige groen dat er is, waarschijnlijk bebouwd gaat worden.

Dan over parkeren. Gesproken wordt over het creëren van parkeermogelijkheden voor fietsen en het beter benutten van bestaande stallingen. Onze oplossing is, en die kent u natuurlijk al lang, het plaatsen van openbare toiletten in bestaande stallingen. Vindt u dit een goede oplossing en zo niet, welke oplossing heeft u dan om bestaande stallingen meer bekendheid te geven? En klopt het dat het beleid van de gemeente Haarlem zo'n jaarboel is geweest dat men helemaal niet wist welke buurtstallingen de gemeente Haarlem in bezit had? Bladzijde 26, burger en bestuur, daar staat: Daarnaast worden verbeteringen ingezet op het gebied van communicatie en dienstverlening. Bereikbaarheid en beschikbaarheid van ambtenaren wordt bijvoorbeeld als problematisch gezien. Wij zien het liefst een contactpersoon die het antwoord op de vragen terugkoppelt, goede doorverwijzing naar de juiste contactpersonen en een telefoon die niet alleen overgaat maar ook wordt opgepakt en accuraatheid in het antwoord. Ik dacht dat dit waarschijnlijk was ingegeven door raadsleden die geklaagd hadden over de beantwoording van artikel 38-vragen. Maar dit gaat natuurlijk gewoon over burgers die contact willen hebben met de gemeente. Hij is ook bekend dat je eindeloos van het kastje naar de muur wordt gestuurd als je gewoon een goed idee hebt voor een participerende activiteit. Dat kan toch allemaal niet de bedoeling zijn. Daarom onze motie Één loket voor de participerende burger ter voorkoming van de apathische burger.

Motie Één loket voor de participerende burger ter voorkoming van de apathische burger

De been tijdens de Kadernota 2016 op 27, 29 en 30 juni, overwegende dat:

- Er in de Kadernota 2016 op bladzijde 25 wordt gesproken over:
 “Daarnaast worden verbeteringen ingezet op het gebied van communicatie en dienstverlening. De bereikbaarheid en beschikbaarheid van ambtenaren wordt bijvoorbeeld als problematisch gezien. Men ziet het liefst een contactpersoon die het antwoord op de gestelde vragen terugkoppelt, een goede doorverwijzing naar de juiste contactpersoon, een telefoon die overgaat en wordt opgepakt en accuraatheid in het antwoord. Een klant vroeg systeem is daarbij een must. Daarnaast is directe en persoonlijke communicatie gewenst.”

mede overwegende dat:

- Wanneer je nu als participerende burger met een idee belt naar 14023 het nogal eens voorkomt dat je in een lange wachtrij komt, je iemand aan de lijn krijgt die niet over burgerinitiatieven gaat, je wordt doorverwezen naar iemand anders die momenteel op vakantie is of volgende week werkt, of je hoort dat je beter een mail kunt sturen, waarna je niets hoort na de afgesproken vijfde werkdag etc.;
- Dit alles het risico inhoudt dat wellicht geniale participatie-ideeën van goedwillende Haarlemmers verloren gaan;

draagt het college op:

- Te komen met een voorstel waarbij er één loketfunctie komt die de participatie en het gewenste samen doen niet belemmert, maar juist laat zien hoe welkom Haarlemmers met goede participatie-ideeën zijn. Daarnaast komt het éénloketvoorstel naar de raad ter bespreking.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dan bladzijde 26, de algemene communicatie. Daar staat een stuk over de stadskrant. Dit stuk wordt waarschijnlijk nog wel gewijzigd naar aanleiding van de meerderheid in de commissie Samenleving van afgelopen donderdag.

Dan hoofdstuk 3, ontwikkeling en meerjarenraming. Dat gaat over de Brexit, maar nu die Brexit er is, wordt voorspeld dat de economische groei volgend jaar met 0,5% zal dalen. Gaan we dat in de Kadernota nog aanpassen? Dan een voorstel Regionaal kompas op bladzijde 36 voor het instellen van een reserve. In 2015 was er een onderbesteding van ongeveer 164.000 euro. Dat is regionaal geld dat niet ten gunste van de Haarlemse middelen mag worden gebracht. Daarom wordt er een reserve voorgesteld zodat de middelen voor de regio beschikbaar blijven. Zou dit geld eenmalig kunnen worden gebruikt voor de pilot om meerdere daklozen in een huis te laten samenwonen? Zo ja, dan zijn wij blij. Zo nee, dan overwegen wij nog een motie.

Dan bladzijde 40, maatschappelijke participatie van statushouders. Kan in deze Kadernota waarin het toch over getallen gaat, eindelijk gezegd worden nu we enige ervaring hebben met asielopvang en statushouders hoeveel een statushouder de gemeente per jaar kost? Dan kunnen we bijvoorbeeld nu het financieel weer iets beter gaat in Haarlem en als toch volgende golf vluchtelingen ons land bereikt met een gerust hart zeggen dat wij in Haarlem wel meer dan negenhonderd vluchtelingen kunnen opvangen. Bladzijde 41, de BUIG. Graag uw toezegging dat de BUIG alleen nog maar gebruikt wordt voor het primaire doel, de dekking van de kosten van uitkeringen. In dat stukje tekst staat dat een eerder overschot naar de WWB-reserve is gegaan en daar is gebruikt voor het algemeen financieel deel. Het lijkt ons dat we genoeg geld nodig hebben voor de komende uitkeringen. Die groep neemt volgens ons alleen maar toe.

Bladzijde 42, toezicht op groen, afval en verkeersplan tijdens evenementen. Daar staat dat er in monumentale parken eigenlijk helemaal geen toezicht is. Juist het naleven van de verbruikersvergunning kan voorkomen dat er onherstelbare schade aan de bomen wordt

toegebracht. Dit is volgens ons een voorbeeld van het gegeven dat er eigenlijk te weinig capaciteit is bij Handhaving en daarom hebben wij ook een motie over handhaving.

Motie Handhaving, net als de wijkagent, een belangrijke schakel voor een schoon, heel en veiligheid Haarlem

De raad bijeen tijdens de behandeling van de Kadernota 2016 op 27, 29 en 30 juni, overwegende dat:

- De rol van de wijkagenten in Haarlem door velen geroemd wordt, omdat zij de wijk zo goed kennen en in de haarvaten van de buurt zitten en zo mogelijke problemen kunnen voorkomen en/of vroegtijdig signaleren;
- Agenten in het algemeen al steeds meer taken krijgen, waarvan twee recente voorbeelden zijn de terroristische dreigingen en de instroom van vluchtelingen bovenop een verharding van de maatschappij;
- Haarlem 21 integrale handhavers heeft die ook een hele belangrijke schakel vervullen in ieders wens om Haarlem schoon, heel en veilig te houden;
- Er dus maar 1 handhaver is op 7600 Haarlemmers, een aantal dat meer dan 50% hoger ligt dan het aantal van een wijkagent;
- Een handhaver in Haarlem ook niet een vaste wijk heeft, maar meerdere wijken tegelijk moet bedienen;

mede overwegende dat:

- Klein leed zoals hondenpoep, vuilnis op straat etc. vaak heel hoog scoort in de grootste ergernis top-10 van Haarlemmers en dit veelal onder het takenpakket van handhaving valt;
- Als we echt het samen doen met de Haarlemse bevolking nastreven, we ook hun roep om aandacht voor een schoon, heel en veilig Haarlem serieus moeten nemen.

verzoekt het college:

Met een voorstel te komen, zodat er ook voor de afdeling Handhaving een basisstructuur is gebaseerd op wijkbezetting en aantal inwoners van Haarlem, waardoor de zeer gewaardeerde resultaten van wijkagent ook voor handhaving kunnen gelden.

En gaat over tot de orde van de dag.

De heer GARRETSSEN: Ook de heer Van den Raadt heeft recht op ten minste een interruptie en die gaat over een onderwerp dat u aanging, voorzitter. U weet dat er een nieuwe korpsbeheerder is. De nieuwe korpsbeheerder bezuinigt op de Nationale Politie, dus ook op het korps Noord-Holland. Is nu uw voorstel om meer handhavers aan te stellen bedoeld om die nieuwe korpsbeheerder te helpen met het realiseren van zijn bezuinigingen zonder dat Haarlem daar last van heeft?

De heer VAN DEN RAADT: Ik wist niet dat er een nieuwe korpsbeheerder was. Ik heb toch liever Bernt Schneiders. De motie gaat helemaal niet over de politie. Ik vind dat de politie ook gewoon op normale sterkte moet blijven. Die heeft al genoeg taken. Ik heb er laatst nog een gesproken en die vertelde nu al agressietraining te krijgen en training voor het geval van terroristische aanslagen. Men moet al veel harder optreden dan men normaal deed. De indeling van de wijken is anders geworden. Vroeger hadden ze vijf teams in Haarlem en nu nog maar drie. Als ze vroeger ergens langs liepen, dan kenden ze die mensen. Maar nu komen ze in een wijk waar ze de mensen niet kennen. Dat kost ook allemaal capaciteit. Allemaal nutteloos, die bezuinigingen. Ik wil dat de Handhaving ongeveer hetzelfde systeem krijgt als de wijkagent. Daar is het zo dat er 1 wijkagent is op

5000 inwoners. Zoiets geldt nu voor de Handhaving helemaal niet. Er zijn 21 integrale handhavers in Haarlem en dat betekent een capaciteit van 1 handhaver op 7500 inwoners. Dat vinden wij er veel te veel. Wij hopen dat de handhaving kan worden uitgebreid en dat er een handhaver per wijk komt zodat die de boel goed in de gaten kan houden. De grote klachten zijn altijd hondenpoep, vuil op straat en dat soort dingen. Dat is toch echt werk van de Handhaving. Overigens dank u wel voor de interruptie.

De VOORZITTER: U kon er toch wel een redelijk mooi verhaal over kwijt.

De heer VAN DEN RAADT: Dan groot onderhoud, bladzijde 43. Daar staat bij groot onderhoud dat dat in de jaren 2012-2015 ertoe geleid heeft dat een groot deel van de openbare ruimte onder het kwaliteitsniveau komt dat de raad heeft vastgesteld. Dat vind ik toch wel schokkend want bij sommige gebieden is het ook echt minimaal, dat niveau C. Dan mag je stoeptegel geloof ik 6,5 cm scheef liggen. Dan is het in die periode nog verder onder dat niveau gekomen. We komen in de tweede termijn met een motie waarbij wij zullen bepleiten dat van de ozb in een wijk een deel wordt gereserveerd voor het onderhoud in die buurt. Als je ergens wat betaalt, dan zie je dat je ook ergens nog wat terugkrijgt. Het kan niet zo zijn dat jouw buurt altijd achteraan in de rij staat. Kan het college getallen leveren voor een gemiddelde wijk in Haarlem over wat de ozb opbrengt en wat de gemiddelde kosten zijn per jaar aan onderhoud?

Dan nog bladzijde 45, urgent achterstallig onderhoud. Daar wordt gesproken dat er een areaal is ontdekt in gemeenschappelijk bezit dat nog bij de administratie onbekend was. Het werd ook niet onderhouden. Hoe goed is de boel hier eigenlijk op orde als je ontdekt dat er nog een heel areaal in gemeentelijk bezit is waarvan niet eens bekend was dat het er was? Als wij nu eens heel goed in de boeken gaan zoeken, dan blijkt misschien wel dat Haarlemmerliede Spaarnwoude en Spaarndam-Oost al heel lang van Haarlem zijn. Dan hadden we dat hele bidboek niet hoeven doen. Mijn serieuze vraag is over welk areaal het nu eigenlijk gaat. Wij vermoeden dat het gaat over de buurtfietsenstallingen maar het kan natuurlijk ook wat anders zijn. Misschien is er nog wel meer onbekend in Haarlem. En hoeveel inkomsten is de gemeente daar misgelopen? Er staat wel dat het niet onderhouden is, maar waarschijnlijk zijn huurcontracten ook niet nagekomen. En dan bladzijde 57, huisvesting van statushouders ten laste van minimabeleid. Dat klinkt heel lief want er is een bedrag van 96.000 euro dat gestort wordt bij het minimabeleid. En men pleit ervoor om de lasten van statushouders ook uit het minimabeleid financieren. Hoeveel kost dan die huisvesting van de statushouders in Haarlem? Is 96.000 euro dan wel genoeg of betekent het eigenlijk dat er straks veel minder voor het minimabeleid overblijft omdat het allemaal naar de huisvesting van statushouders gaat? Op bladzijde 60 wordt nog gesproken over de vorming van een nieuwe bestemmingsreserve Duurzame stedelijke vernieuwing waarvoor structureel 1 miljoen euro beschikbaar is. Kan een deel van deze reserve gebruikt worden voor het project Toekomstwijk en kan het college komen met een locatie? Dan kunnen wij zoals zo vaak in deze Kadernota wordt genoemd samen op weg naar de toekomst van Haarlem in 2040.

Tot slot nog enkele moties. De motie Sportverenigingen en dagbesteding verfrissend anders. Wij pleiten ervoor dat sportverenigingen ook dagbesteding gaan aanbieden misschien nadat ze een cursus hebben gehad. Als ze dat doen, kunnen ze wellicht minder huur gaan betalen omdat ze een belangrijke, maatschappelijke functie vervullen.

Motie Sportverenigingen en dagbesteding verfrissend anders

De raad bijeen tijdens de bespreking van de Kadernota 2016 op 27, 29 en 30 juni, overwegende dat:

- Er op bladzijde 14 van de kadernota onder het kopje Sport het volgende staat:

“De Agenda voor de Sport richt zich onder meer op een grotere maatschappelijke rol van sportverenigingen door verbindingen tussen (maatschappelijke) organisaties en de sportverenigingen te leggen. Sportverenigingen zullen hun velden of clubhuizen beschikbaar stellen om het begeleiden en/of ondersteunen van specifieke doelgroepen mogelijk te maken. Hierdoor kunnen kwetsbare groepen sociaal maatschappelijk participeren, wordt hun zelfstandigheid en netwerk vergroot en worden zij begeleid naar werk en inkomen. Tegelijkertijd wordt de vrijwillige inzet bij sportverenigingen gefaciliteerd.”;

- Het erg lief is dat sportverenigingen hun velden en clubhuizen beschikbaar stellen;
- Het mooi is dat, naast dat kwetsbare groepen sociaal en maatschappelijk participeren, de vrijwillige inzet bij sportverenigingen gefaciliteerd wordt;
- Sportclubs in het algemeen het financieel niet breed hebben;
- Het begeleiden van kwetsbare groepen ook een hele taak is die serieus genomen moet worden en niet als opvulling van een anders toch leegstaand sportveld of clubhuis mag worden gezien;
- De kwetsbare groepen goed begeleid dienen te worden;
- De begeleiders best van sportclubs en verenigingen zelf kunnen komen, na een gedegen cursus hoe om te gaan met de desbetreffende kwetsbare groep mocht dat nodig zijn.

mede overwegende dat:

- Het mes aan twee kanten kan snijden: En een kwetsbare groep krijgt een goede en verfrissende dagbesteding op bijvoorbeeld een sportveld in de buitenlucht, en een sportclub zou daar enigszins voor gecompenseerd kunnen worden door de gemeente door inhoudelijke cursussen voor de begeleiders van de clubs en verenigingen en/of bij het aanbieden van dagbesteding een verlaging van de huurprijs en/of een directe vergoeding;
- Dagbesteding bij sportclubs die dat willen aanbieden heel wat anders kan zijn dan de normale dagelijkse aanbieding van dagbesteding waardoor dit tot nieuwe impulsen van de kwetsbare groep kan leiden;
- Deze vorm van dagbesteding uiteindelijk wel eens goedkoper kan zijn dan een normale doorsnee dagbesteding, omdat het mes aan twee kanten snijdt;

verzoekt het college:

- Met een voorstel te komen en in overleg te treden met sportverenigingen die als een extra kans het aanbieden van dagbesteding zien, hoe we in Haarlem dan de clubs een opleiding of cursus kunnen aanbieden en een vergoeding (en in welke vorm) voor het aanbieden van de dagbesteding.

En gaat over tot de orde van de dag.

Dan nog de motie Eén subsidieambtenaar is pingping kassa. Dat komt omdat de heer Visser van de ChristenUnie het altijd heeft over het mislopen van subsidies in Haarlem. Die kent al die provinciale en Europese potjes. Laten we daar nu eens een ambtenaar voor vrijmaken die op basis van no cure no pay een pilot van een jaar draait om te kijken welke subsidies hij allemaal kan binnenhalen. Hij kan daarvan dan een percentage houden.

Motie Eén subsidieambtenaar is pingping kassa

De raad bijeen tijdens de bespreking van de Kadernota 2016 op 27, 29 en 20 juni, overwegende dat:

27 juni 2016

80

- De raad deze en vorige periodes nogal eens heeft vastgesteld dat er door de gemeente Haarlem subsidies zijn misgelopen;
- De gemeente Haarlem nu niet in een financiële situatie zit om geld mis te lopen waarop het in principe wel recht heeft of had kunnen maken;

mede overwegende dat:

- Wanneer je een ambtenaar aanstelt of omschoolt tot een ambtenaar die zich uitsluitend op het binnenhalen van subsidies richt kun je waarschijnlijk geen referentie op dit gebied bij andere gemeenten ophalen over hoe het daar werkt;
- Je risico's kunt vermijden door een eenjarige contract en op basis van het no-cure-no-payprincipe;

draagt het college op:

- Te komen met een voorstel waarbij in principe één ambtenaar binnen de gemeente Haarlem wordt binnengehaald of omgeschoold die zich uitsluitend richt op het binnenhalen van provinciale en Europese en overige subsidies waarbij er een standaardbedrag en eventueel een percentage van het binnengehaalde bedrag als salaris naar de subsidieambtenaar gaat bij het succesvol binnenhalen van een benodigde of anders onbekend gebleven subsidie. Dan kan wellicht daarna na goedkeuring door de raad een pilot van een jaar worden gestart waarbij gekeken wordt of er meer dan normaal aan subsidies wordt binnengehaald.

En gaat over tot de orde van de dag.

En dan de belangrijkste motie van vanavond: Geef pleegkinderen van achttien de mogelijkheid nog bij hun pleeggezin te blijven. Die motie heeft misschien niet zo veel met de Kadernota te maken, maar dit onderwerp is wel recent op tv geweest. Wij mogen als kader in de gemeente Haarlem toch wel stellen dat wij altijd de beroemde Haarlemse maat hanteren. Het lijkt mij dus logisch dat wij als gemeente Haarlem ervoor zorgen dat pleegkinderen niet op hun achttiende het pleeggezin moeten verlaten omdat we geen vergoeding meer betalen. Daarvoor graag uw steun.

Motie Geef pleegkinderen van achttien jaar de mogelijkheid nog bij hun pleeggezin te blijven

De raad bijeen tijdens de Kadernota 2016 op 27, 29 en 30 juni, overwegende dat:

- Een grote groep pleegkinderen hun pleeggezin dreigt te moeten verlaten zodra ze achttien jaar worden;
- Sinds kort de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de vergoedingen aan die gezinnen, maar veel gemeenten daarvanaf zien;
- Voorheen de provincie de financiering regelde en nu de gemeenten dat doen die zelf mogen bepalen of iemand na zijn achttiende nog een pleeggezin nodig heeft;

mede overwegende dat:

- Kinderen in een pleeggezin al vaak een geschiedenis van onzekerheid hebben;
- Het domweg stopzetten van de financiering en daardoor bepalen dat iemand geen pleeggezin meer nodig heeft nou niet tot de beroemde Haarlemse maat kan worden gerekend;
- Als je plots op je achttiende zonder pleeggezin komt tegen je eigen wil, je ook weinig andere opties hebt om naar toe te gaan. Inschrijven voor een huurwoning mag pas vanaf je achttiende jaar;

- De gemiddelde wachttijd in Haarlem op een sociale huurwoning zes en half jaar is en het dus zeer onrealistisch is te denken dat je met je achttiende jaar met nul inschrijfduur een woning zult kunnen bemachtigen;
- Zelfs als deze groep pleegkinderen, mocht je dat als gemeente al willen, ook niet als urgente groep binnen hele korte tijd een woning zal krijgen;
- Achttienjarigen zeer waarschijnlijk niet het inkomen hebben om direct de sociale huurwoning over te slaan en een huis te kunnen kopen;
- Al deze eerder genoemde redenen het aannemelijk maken dat de kans op zwerven en spookjongeren kan vergroten, iets wat je als gemeente juist niet zou moeten willen;
- Het sowieso maar de vraag is of het wenselijk is om juist pleegkinderen zo gauw zij achttien zijn het volledig zelf te laten uitzoeken;

verzoekt het college:

- Zo gauw mogelijk de raad te informeren of het stopzetten/niet verlenen van de pleegzorgbeschikking ook in de gemeente Haarlem plaatsvindt en als dat zo is met een alternatief voorstel te komen. Bijvoorbeeld dat pleegkinderen die wel na hun achttiende nog even bij hun pleeggezin willen blijven bijvoorbeeld tot hun eenentwintigste jaar de tijd krijgen. Dit alles slechts ter voorbeeld.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dan mevrouw Van Zetten nog van HartvoorHaarlem.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik had er al bijna geen zin meer in. Haarlem heeft Spaarndam Oost niets te bieden. Harde woorden van D66 in onze buurgemeente Haarlemmerliede. Onze belangrijkste wethouder zit met die mensen in een afdeling, net als onze grootste fractie. Waarschijnlijk geeft dit aan dat u een slechte lobbyist bent, want alles gaat juist heel goed met ons, zo lees ik in uw Kadernota. Haarlem is financieel gezond. Wij gaan groeien, want iedereen wil ons. Wij zijn sociaal en warm. Ja, zo krijgt Hart voor Haarlem het ook wel warm. Wie heeft gelijk? Is het, na de dreun van de Brexit geen tijd voor Realpolitiek? U gaat beginnen met het aflossen van de schuld. Met kwartjes zeker want uw verhaal stelt weinig voor. Nu kunt u de gaten dempen die zijn gevallen in de crisis. Ons Stadskantoor kostte 84 miljoen euro, vmbó'ers 63 miljoen euro, het Stationsplein 24 miljoen euro en zo zou ik misschien nog wel wat kunnen bedenken. Van de dekking is nog niets gerealiseerd, er is voor tientallen miljoenen afgeboekt. U doet het niet. Waar is de grafiek en de schuldanalyse gebleven? Is die soms te somber? U houdt een juichverhaal over de sluitende begrotingen van de toekomst, maar dan lees je de jaarrekening. Daar levert u geen inspanning voor, want u geeft miljoenen niet uit. Wat een geluk voor de stad. Al uw onbezonnen, leuke projecten kennen onderbesteding. Daarbij levert de jaarrekening Sociaal domein dit jaar al 15 miljoen euro op, geld dat allemaal naar de reserve Sociaal domein gaat, want er moest een hek omheen. Daaraan moet een eind komen, vindt HartvoorHaarlem. Waarom heeft D66 niet aangedrongen op herijking van de afspraken? Geen durf of idee zeker bij de resterende fractie. Het evenwicht is zoek met een reserve van 26 miljoen euro voor sociaal en warm, alsof iedereen in Haarlem van de steun moet leven. Het onderhoud van de stad krijgt minimale aandacht want daar bezuinigen we flink op. In de reserve grondexploitatie zit haast niks terwijl we moeten groeien en de stad volbouwen met ook veel sociaal. En zegt u er vooral niet bij dat de helft voor statushouders is bestemd. We zien alles later wel. Plak er maatschappelijk op en de hele coalitie gaat er juichend achteraan en geld is geen probleem. Popschool in het Slachthuis, iets cultureels in de Drijfriemenfabriek, De Koepel, geen Egelantier maar wel Klein Heiligland. Tegelijkertijd knippen wij onze cultuurpaleizen langzaam af. Het Haarlem Museum krijgt geen subsidie meer.

Gaat u nog iets doen om Haarlem Museum te helpen of laat u het kapot gaan? Graag antwoord. Het Dolhuys gaan wij wel helpen tegen de afspraak in. Maar dan weer geen cent over voor de restauratie van de kathedrale basiliek Sint Bavo. En samen met de VVD heeft HartvoorHaarlem daarvoor al een motie ingediend. Dat zijn ook geen nieuwe ideetjes maar zaken die zich hebben bewezen. Geen aantekening op het cv van onze topwethouders. Enfin, wat mij betreft: hoe minder geld dit juniorcollege uitgeeft, hoe beter. Maar u onderbestedt niet alleen, u onderpresteert. Met uitzondering van wethouder Langenacker, die moet wel uit Haarlem komen.

En dan de Doedemocratie, wat zien we in de praktijk? Haarlemmers mogen eindeloos meepraten, maar als het serieus wordt dan gaan we het met vrienden regelen zoals bij De Koepel. Of zeventien regels nieuw parkeerbeleid er na jaren van participatie doorheen jassen om 1 miljoen euro extra uit de zakken van de automobilisten te kloppen. 7 miljoen euro winst op parkeren is zeker te weinig. Wat doet het college daar eigenlijk mee? Of na vijf jaar praten, gaan we een budget van 80.000 euro besteden aan vier bomen, vijf haagbeuken en wat struiken. Dat is mijn ervaring. Of met deze Kadernota ambitieus nieuw beleid voor de afvalscheiding vaststellen. Een opmaat voor diftar en geloer in bakken wel of niet door Belgen. Beleidswijzigingen horen geen onderdeel van de besluitvorming te zijn van een Kadernota. Overigens ben ik van mening dat Spaarndam-Oost samen met Spaarndam-West één ongedeeld pittoresk stadsdorp moet vormen onder de vleugels van Haarlem.

De VOORZITTER: Dan als laatste de fractie Mohr en dan is het de heer Mohr zelf.

De heer MOHR: Deze Kadernota ademt optimisme. En daarvoor is wat mij betreft alle aanleiding. Kernpunten van beleid zijn voltooid of naderen hun voltooiing. Ik complimenteer het college daarmee. Maar hier en daar acht ik de Kadernota iets te optimistisch. Ik zal dat toelichten. Omwille van de tijd ga ik in mijn eerste termijn in op drie thema's: geld, sociale cohesie en een schaduwwethouder Parkeren. Ik geef aan dat de Kadernota op onderdelen te optimistisch is. Dat vind ik bijvoorbeeld wanneer ik in de inleiding lees dat de bezuinigingen bijna zijn gerealiseerd, dit een kans biedt om met een frisse blik naar de toekomst kijken. Ik vind deze formulering in het licht van onze rechtsschuldpositie van meer dan 0,5 miljard euro volstrekt onbegrijpelijk. Voor het gemak ga ik er dan ook van uit dat de verstandige en behoedzame wethouder van Financiën hier bedoelt dat hij zijn frisse blik vooral gebruikt om de komende jaren de schuld verder te verlagen. Graag een bevestiging van de wethouder ten aanzien van deze frisse blik.

Met de groei van het aantal inwoners ziet het college automatisch het aantal banen groeien. Ik denk dat het college hier een te optimistische relatie legt tussen de bevolkingsgroei enerzijds en de automatisch daaraan gekoppelde groei van de werkgelegenheid anderzijds. Ik vraag de wethouder van Economische Zaken de door haar veronderstelde relatie nader toe te lichten. Om hoeveel banen gaat het, waar gaan die banen ontstaan en wat doet de wethouder om dit te bevorderen? Banen ontstaan immers niet automatisch. Een punt van zorg omtrent een groeiend aantal inwoners betreft huisvesting. Ik heb al eerder in deze raad en ook in de commissie de stelling betrokken dat wonen in Haarlem bij ongewijzigd beleid straks alleen nog is weggelegd voor arm of heel rijk. De oorzaken daarvan heb ik meer dan eens toegelicht en die laat ik nu omwille van de tijd achterwege. Mijn vraag aan de wethouder van Sociale Zaken en aan die van Ruimtelijke Ordening is hoe zij de markt, en dat is de markt van de private bouwers, gaat bewegen deze groei van de Haarlemse bevolking voor de komende jaren te gaan accommoderen.

Ik kom tot mijn laatste punt: parkeren. Dit is een groot onderwerp en het houdt de gemoederen in de stad bezig. In grote lijnen deel ik de ambitie van dit college vooral daar waar het gaat om het veiligstellen van het Haarlemse parkeergeld. Moderniseren is nuttig

en nodig. Op bladzijde 43 van de Kadernota geeft de verantwoordelijke wethouder aan de complexiteit van dit dossier verkeerd te hebben ingeschat. Wij zijn daar allemaal getuige van geweest. Ik vind dit soort inschattingfouten op dit bestuurlijke niveau niet aanvaardbaar. Een wethouder behoort in dit complexe en betekenisvolle dossier foutloos en op topniveau te presteren. Hoewel ik wethouder Sikkema zeer hoog acht, geloof ik dat een succesvolle, inhoudelijke, politieke en maatschappelijke afronding van dit ingewikkelde dossier beter in handen is bij een andere wethouder. Een schaduwwethouder of een projectwethouder. Wat mij betreft is dat wethouder Snoek. Wethouder Snoek heeft laten zien op lastige dossiers draagvlak weten te kunnen creëren in politiek en samenleving. Wethouder Snoek heeft laten zien de uitvoering van plannen pragmatisch en krachtig ter hand te nemen. Ik vraag het college hierover na te denken en daarbij over de eigen schaduw en over politieke grenzen heen te stappen.

2. SCHORSING

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is geschorst. [23.45 uur]

Aldus vastgesteld in de vergadering van ..... (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter